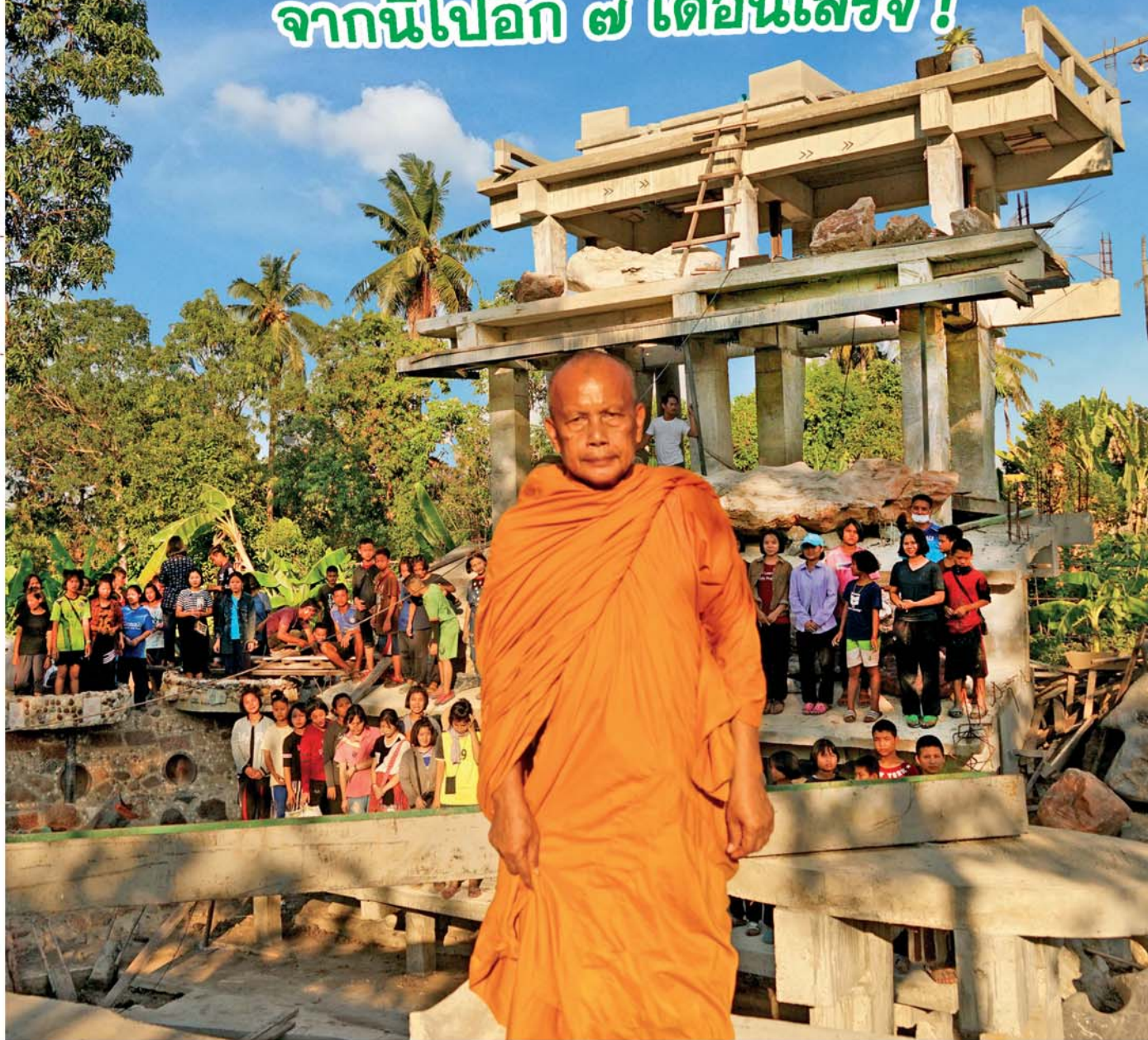

ISSN ๑๔๐๖-๖๓๓๑
๒๕๖๒
เล่มที่ ๓๕
ปีที่ ๑๑
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

מרתה

Kanlayano Journal

ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๓๕ เดือนมีนาคม-เมษายน-พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ฮาต้าง..บ้านกูฏ

เรื่องและภาพโดย
มหาไชย

หลวงพ่อพา ที่วัดสวนแก้วเนี่ย
มีของขลังอะไรที่ทำให้
ผมมันหลงรักถึงขั้นหัวปักหัวปำ
ไม่ว่าอะไรจะดูท่าอะไร
ให้มันเชื่อฟังทุกอย่าง
ไม่ต่อล้อต่อเถียง
ไม่แอบหนีออกจากบ้านมั๊ยคะ?

มีสิ.. น้ะเิง..
น้ำมนต์วิเศษ

ใช่แล้วพ่อรักพ่อหลงทันที
ใช่มั๊ยเจ้าคะหลวงพ่อ?
ใช่กัน หรือใช่ทาเจ้าคะ?

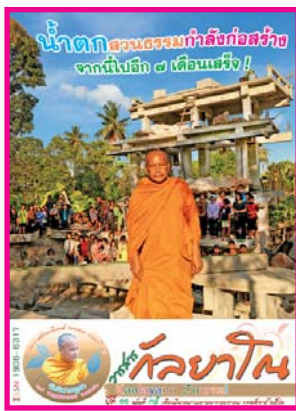
ใช่มนะโยม.. เวลาเจอน้ำพ่อแล้วอยากดื่มน้ำ
โยมก็เทใส่ปากแล้วอมไว้ ห้ามบ้วน ห้ามกลืน..

SAWANG 29 APR 2019

การ์ตูนนี้ไม่สงวนลิขสิทธิ์ อนุญาตให้นำไปคัดลอกเผยแพร่ได้

“สร้างสรรค์พัฒนาสังคม เสริมบุญบารมี ให้ตนและครอบครัว”
ร่วมสร้าง “กองทุนสัมมาชีพ วัดสวนแก้ว” หรือ
ร่วมสร้างผ่านทาง...ธนาคารกสิกรไทย สาขาตลาดเจ้าพระยา บางใหญ่
บัญชีเลขที่ 013-1-42109-5 ได้ตามกำลังศรัทธา

ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๓๕ เดือนมีนาคม-เมษายน-พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

ISSN ๑๙๐๖-๖๓๑๗

เจ้าของ มูลนิธิสวนแก้ว, องค์กรสาธารณประโยชน์

ประธานอำนวยการ

พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

คณะที่ปรึกษา

พระครูศรีปริยัติชยาภรณ์,	พระครูวิจิตรปฐมรัตน์,
พระอาจารย์เพิ่ม ภาสุโร,	พระมหาสุชาติ เกตุธมโม
คุณสมบัติ ชำตะรุประชีวิน,	คุณบุหงา ตั้งประสิทธิ์,
คุณยุพิน เอี่ยมโอภาส,	ด.ต.วินัย ทองศิริ,
คุณปิยวรรณ สายนุ้ย,	คุณสมพงษ์ ประเสริฐศิลป์,
คุณศิริพร ชื่นครุ,	คุณสุทธิพร บุญภักดี

บรรณาธิการ

อติมมยตา

กองบรรณาธิการ

ว.จิณณโสตะตี,	คุณณิชากร โตนาดี,
คุณอนุชา ยอดยรรยง,	คุณฉัตรชัย ราชทวีรกุล,
คุณธนธรณ ต๊ะปัญญา,	คุณกวินศักดิ์ ชนนันทศรี,
คุณสุทธิพงษ์ วงษาซ้าย,	คุณมานพ เกตุรักษา,
คุณพีรสิทธิ์ อารมณเสรี,	คุณกชธรณ รามัญอุดม

วัตถุประสงค์ของวารสารกัลยาโน

๑. เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา
๒. เพื่อส่งเสริมศีลธรรมจรรยาอันดีงาม
๓. เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีไทย
๔. เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมของมูลนิธิสวนแก้วและวัดสวนแก้ว
๕. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของพุทธศาสนิกชน

ออกแบบสิ่งพิมพ์

สำนักงานวารสารกัลยาโน (ติกัลยาโน) วัดสวนแก้ว
หมู่ที่ 1 ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140
Computer Graphics : ว.จิณณโสตะตี

Website / E-mail

www.kanlayano.org

E-mail : Kanlayano@yahoo.com
bookkan54@gmail.com

พิมพ์ที่ เอกฉัตร กราฟฟิค 99/1610 พิศาลโครงการ 8
แขวงสามต้น เขตบางขุนเทียน กทม. โทร. 0 2496 5267

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒

“วันวิสาขบูชา”

เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒

เมื่อวันเสาร์ที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยขบวนพระบรมราชอิสริยยศจากพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยไปยังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม แล้วทรงประกาศพระองค์เป็นพุทธศาสนูปถัมภก ความว่า “ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ แต่เดิมมาข้าพเจ้า ได้มีจิตศรัทธาเลื่อมใส และได้ถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะ ด้วยวิธีนั้น ๆ อยู่แล้ว ฉะนั้น บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เกลี้ยกล่อมราชสมบัติ บรมราชาภิเษกแล้ว จึงขอมอบตัวแด่พระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า และพระสงฆ์เจ้า จะได้รับการจัดการ ให้ความคุ้มครองรักษาพระพุทธศาสนาโดยชอบธรรมตลอดไป ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงจำไว้ด้วยดีว่า ข้าพเจ้าเป็นพุทธศาสนูปถัมภกเถิด” เมื่อจบแล้วพระราชอาคัน ๘๐ รูป เปล่งสังฆวาจา “สาธุ” ๓ ครั้ง

เมื่อพุทธบริษัทได้ฟังพระราชดำรัสประกาศของพระองค์ว่าเป็นพุทธศาสนูปถัมภก เชื่อได้ว่าพระพุทธศาสนาจะเป็นสถาบันหลักในการหล่อหลอมคุณธรรมและพัฒนาจิตใจของคนในชาติให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุขได้ และอยู่คู่กับประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน

ในโอกาสนี้ วันสำคัญทางศาสนา คือ วันวิสาขบูชา (ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน) ตรงกับวันเสาร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ศกนี้ ที่วัดสวนแก้ว จะมีกิจกรรมทางศาสนา เริ่มตั้งแต่เช้าทำบุญตักบาตร ฟังธรรม (เช้า-บ่าย-เย็น) จากหลวงพ่อยอม ช่วงเย็นจะมีการเวียนเทียนรอบโบสถ์ธรรมชาดิและรับหนังสือ-ซีดีธรรมะจากหลวงพ่อยอม

ส่วนบทความในวารสารกัลยาณโณ ฉบับนี้ ยังมีเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมะที่หลวงพ่อยอมท่านได้บรรยายและให้สัมภาษณ์เช่นเคย ตลอดถึงบทความธรรมะของครูบาอาจารย์อีกหลายท่านได้นำมาตีพิมพ์ที่มีเนื้อหาตรงต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

ท้ายที่สุด ขออนุโมทนาบุญกับทุก ๆ ท่าน ได้เข้าถึงธรรม และมีความสุขกับการศึกษาธรรมะ ตลอดถึงการปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกท่าน เทอญ

...อตัมมยตา...

วิสาขบูชา

กับ บุญ ๓ อัมม วัตสวณแก้ว

วิสาขะ คือวันพระ พุทธะใหญ่
ประสูติชาติ ตรัสรู้ นิพพานเย็น

วิสาขะ ต้องลดละ มานะชั่ว

วิสาขะ เราลดละ ด้วยปัญญา

วิสาขะ วันพระใหญ่ ใคร่ชวนท่าน
ฟังบรรยาย เข้า-สาย ป่าย-จรดเย็น

วัตสวณแก้ว ไซ้แล้ว ขอเชิญท่าน
ได้ข้อคิด ไม่หลงผิด จิตปลอดภัย

มาฟังธรรม ล้ำเลิศ ได้เปิดตลาด
มีหลายอย่าง จากต่างที่ ขอชี้หน้า

ผลไม้ดี ธรรมก็ดี มีรสเลิศ
ได้ผลไม้ อีกได้ธรรม ล้ำเบิกบาน

หลวงพ่อบ้าน แจกหนังสือ แจกธรรมะ เพื่อญาติโยม ได้ลดละ ความโลภ-หลง
มีชีวิต มีหนังสือ คือเทอดพระตรง

วันรวมชัย ให้ข้อคิด พิสูจน์เห็น
ธรรมชัดเด่น มองให้เห็น เป็น “ตถตา”

วิสาขะ ไม่เกลือกล้ำ ตัวต้งหา

วิสาขะ นิพพานา สงบเย็น

มาสำราญ เบิกบานใจ ใส่เรื่องเชิญ
ใช้ธรรมเป็น เช่น โสภ บดหยดใจ

มาเบิกบาน สำราญจิต ชีวติโส
อยู่ห่างไกล ไม่เป็นเหยื่อ เชื้อเรื่องกรรม

เรียกมา “กาด” ผลไม้ใหม่ ไร้ออช้ำ

วัตสวณแก้ว เขาทำ น่าวาง “ต่างฤดูกาล”

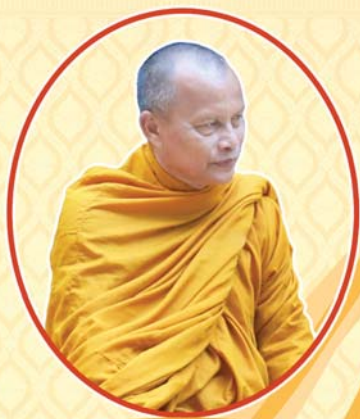
ธรรมประเสริฐ เลิศสุด ไผ่สังสาร

ได้ช่วยการ เกษตรไทย ให้ชื่นชม

เชิญท่านลง ตรงแนว “วัตสวณแก้ว” เฉย ๆ

ประพันธ์โดย

มานพ เกตุรักษา (ครูโรงเรียนวัดสุวรรณาราม)

๒๔ เมษายน ๒๕๖๒

อายุวัฒนมงคลครบ ๗๐ ปี

พระราชธรรมนิเทศ (หลวงพ่อยอม กลยาโณ)

๐ พระ คุณงามทั่วพื้น ปฐพิน
ราช อัจฉริยะนวมินทร์ แต่งตั้ง
ธรรม วิเศษเลิศวาทศิลป์ ลือเลื่อง
นิเทศ พุทธศาสน์ยิ่ง อยู่พ้นอสบไบย ฯ

ร้อยกรองถวายเป็นมุทิตาจิตสักการะ
เกล้าฯ พระมหาวิทยา ปริบุญสโล

9 เล่าสู่กันฟัง “งานสวนธรรม”

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

11 ถ้ามมาหลวงพ่อยอม จะตอบเอง

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

19 วิกฤติที่ไม่มีใครแย้ง

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

43 ครอบครัวเข้มแข็ง

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

67 สก๊อปพิเศษ : ข้อคิดสะกิดธรรม “ศาสนาเหมือนหย้าคา”

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

71 ทำไมถึง “บวชไม่สึก ?” ตอน ๑๖

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

75 สะเก็ดข่าว : พระพยอม อยากบอก “รมควัน”

โดย...พระราชธรรมนิเทศ

77 สะเก็ดธรรม จากสวนโมกข์ ถึงสวนแก้ว “ประชาธิปไตย”

โดย...พุทธทาส

87 ใครควรอยู่ในธรรม ปรีศนาธรรม

ไทย “ชุดกายนครสอนธรรม”

โดย...พระอาจารย์เพิ่ม ภาสุโร

101 สวนแก้วแฟร์

“พริกชี้หูสวนอินทรี”

โดย...มูลนิธิสวนแก้ว

105 ภาพ...พัฒนา

113 ยิ้มเข้าไว้ ใจไม่ทุกข์

“ปฏิทินชีวิต”

โดย...โยมแอ้ว สังฆทาน

114 วิตามินใจ “ยาวิเศษ”

โดย...นายมะนาว

115 ประชาสัมพันธ์

“กองทุนผู้สูงวัย วัดสวนแก้ว”
และใบปวารณาฯ

117 รายนามผู้บริจาคทรัพย์พิมพ์ วารสารกัลยาโณ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
มหิศรภูมิพลราชมหาราช บรมนาถบพิตร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช
สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงพระเจริญ

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒

๑ พระองค์ทรงรับแล้ว	บัลลังก์
เป็นดุจเทพมีพลัง	ไม่แพ้
ชาวไทยใคร่ความหวัง	ชมชื่น ทวีนา
เทพเล่าพระทัยแก่	แน่นแท้ทุกขั้ประชา ฯ
๑ ประชาไทยทั่วหล้า	ยินดี
ชมชื่นพระบารมี	แซ่ซ้อง
เมืองไทยใช้เมืองศรี	เมืองที่ กษัตริย์นา
เป็นร่มโพธิ์ปกป้อง	พี่น้องชาวไทย ฯ

ขอถวายพระพร
อาตมาภาพ พระราชธรรมนิเทศ (พยอม กลฺยาโณ)
เจ้าอาวาสวัดสวนแก้ว
(นายมานพ เกตุรक्षा : ประพนธ์)

พูดถึงรัชกาลที่ ๑๐ (เมื่อครั้งยังทรงเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร) แล้วอาตมาก็มีพระราชประวัติส่วนพระองค์กับพระองค์ท่านนิดหน่อยที่พอจะเล่าสู่กันฟัง...

เมื่อประมาณสักน่าจะ ๑๐ กว่า ถึง ๒๐ ปี พระองค์ท่านเคยนิมนต์ไปให้เทศน์อบรมกับพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ ตอนนั้นท่านยังเล็ก ๆ รู้สึกจะไปเทศน์ถวาย ๓ ครั้ง พระองค์ท่านก็ให้ไปเทศน์ไปสนทนาในห้องเฉพาะเป็นการส่วนพระองค์หรือเป็นห้องรับแขกเฉพาะ จำไม่ได้เท่าไรแล้ว แต่ว่าก็ยังเห็นภาพนี้อยู่ว่า ได้ใกล้ชิดที่สุดก็คือ นั่งคุยกันแบบใกล้ชิด ๆ กับรัชกาลที่ ๑๐ เมื่อก่อนตอนนั้นยังทรงเป็นฟ้าชายอยู่ ก็พระองค์ท่านก็ปรารภกฎแห่งกรรมอะไรต่ออะไรบางอย่าง

รู้สึกว่ ปรารภกฎแห่งกรรมสำหรับพระองค์ท่าน ว่าจะมีอะไรในชีวิตอย่างนั้น ๆ เท่าที่จำได้ก็ห้วงลูก ๆ มีพระราชโอรสและพระธิดา กลัวว่าเขาจะไม่ดำเนินชีวิตในเส้นทางของธรรม จึงนิมนต์ให้อาตมาไปให้ข้อคิดหลักธรรม ฯลฯ

ในสุดท้ายนี้ก็คงจะฝากบอกพวกเราทั้งหลายว่า **“เราจงยินดีในสิ่งที่ได้ จงพอใจกับสิ่งที่มี”**

เราจะมิกษัตริย์ก็องค์ แบบไหน อย่างไร เราต้องพอใจยินดีอย่าไปนึกในเรื่องที่ตรงกันข้ามกับความพอใจและยินดี แล้วเราจะอยู่ดีมีสุขกับพระเจ้าแผ่นดิน องค์ใหม่ตลอดไป

ก็หวังใจว่า **“คนไทยจะทำใจเป็น”** ความชอบไม่ชอบ ความดี ความไม่ดี อย่าไปเอามาคิดอะไรมาก เอาความดีมาคิดไว้ แล้วเราจะอยู่กับพระองค์ท่านได้อย่างสบายใจ และจะไม่มีเวรมีภัยซึ่งกันและกัน

เขабอกว่า ประเทศที่แย่ที่สุดในโลก ในโลกนี้ ถ้ามีประธานาธิบดี มีนายกรัฐมนตรี ไม่รู้สึกว่ **“เป็นของเรา”** นายกษ นี้ไม่ใช่ของเราแล้ว รัฐมนตรี ประธานาธิบดีไม่ใช่ของเรา เราก็จะรู้สึก **“อยู่ไม่เป็นสุขหรอก”** ที่เขาขับไล่นายกฯ อะไรกัน นี้เขาบอก **“ไม่รู้สึก”** และถ้านายกฯ ไม่รู้สึกว่ **“ประชาชนเป็นของตน”** ก็ลำบากอีก

เพราะฉะนั้น เราต้องรู้สึกที่ดีว่ **“พระราชาองค์นี้ รัชกาลที่ ๑๐ เป็นของเรา”** แล้วเราจะอยู่กันอย่างชนิดทำนุบำรุง หรือคอยรักษาสถาบันฯ ให้อยู่ต่อไป อย่าให้เหมือนบางประเทศที่สเถาบันฯ หายไป ก็ว่จะเหงา จะไม่มีกิจกรรมอะไร เกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ดังนั้น ประเทศนั้นจะอยู่ลำบาก จะอยู่ไม่เจริญ แล้วว่เราจะให้ **พระองค์ท่านเจริญ** เราก็ต้องทำอะไรต่ออะไร ให้ชาติบ้านเมืองเจริญ ตัวเราเจริญ หลีกเลี้ยงทางเสื่อมให้ได้ ถ้าเราหลีกเลี้ยงความเสื่อมได้ ทุกอย่างก็ว่จะเจริญดี ไปตามที่เราสุข แล้วว่ร้องว่ **“ทรงพระเจริญ”**

ประชาชนต้องรวมแรงรวมใจกัน ทำให้บ้านเมืองเจริญ จะไปร้อง ทรงพระเจริญ แล้วเราไม่ได้ช่วยอะไรให้บ้านเมืองเจริญ มันคงเป็นแต่ปากไม่ได้ ต้องเต็มใจพร้อมใจ กระทำไปเพื่อให้บ้านเมืองเจริญ แล้วเรา ก็ร้อง **“ทรงพระเจริญ”** แล้วว่ไม่ขัดกับความเป็นจริงแน่นอน เจริญพร.

เล่าสู่กันฟัง งานสวนธรรม

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

ถึง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันวิสาขบูชา พระเจ้าพระสงฆ์
ควรจะทำอะไรที่เป็นการบอกกล่าวเล่ารายงานว่าวัดนั้นทำอะไร
ก้าวหน้าไปถึงไหนอย่างไร

ดังนั้น วารสารกัลยาโณ ฉบับนี้ออกขึ้นช่วงนี้ แล้วก็
เป็นช่วงที่บังเอิญงานขึ้นสำคัญของวัด เรียกว่า “งานสวน
ธรรม” ที่อยากจะสร้างเป็นงานชิ้นสุดท้ายของชีวิตวัย ๗๐ แล้ว
ก็อยากจะทำให้เสร็จก่อนตาย ไม่อยากจะให้มันตายก่อน
เสร็จ ให้คนอื่นเขามารับภาระลำบาก

ก็ขอให้ญาติโยมเดือน ๕ เดือน ๖ คงจะตกเดือน ๑๐ เดือน ๑๑
เสร็จพอดี จะเร่งทำให้เสร็จให้ได้ และถ้าเสร็จแล้ว ก็อยากให้ท่านผู้อ่าน
มาดู เดี่ยวจะให้ถ่ายภาพบางส่วนให้ดูว่ามันเดินทางไปไหนอย่างไร

ฉบับนี้เรียกว่า **ฉลองวิสาขะ** **ฉลองความสำเร็จ** หรือความ
เกือบสำเร็จ หรือว่า รายงานความสำเร็จก้าวหน้าไปถึงไหนอย่างไร

มะม่วงยายกล่ำ
ออกผลช่วงเดือน
มีนาคม เมษายน พฤษภาคม
ของทุกปี

เพื่อสาธุชนที่สนใจวัดวาอาราม ซึ่งเรากำลังจะทำให้สถานที่สวนธรรมนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางจิตวิญญาณ ไม่ใช่เป็นการท่องเที่ยวแบบสนุกสนาน ดูสัตว์ ดูนก ดูปลา

แต่มาดูธรรมชาติที่ไม่น่าเชื่อว่า สามารถกลมกลืนกับธรรมชาติ สวนเดิมของเมืองนนท์ และก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่แปลงใหญ่ที่สุด มีมะม่วงยายกล่ำมากที่สุด มีไฟ หน่อไฟมากที่สุด อะไร ๆ ที่คิดว่า น่าจะมีได้ดี ได้มากที่สุดของเมืองนนท์ ก็พยายามจะคิดจะเติม จะเสริมจะสร้างให้สำเร็จภายในปี ๖๒ ก่อนที่ชีวิตจะหมดไป

ใครที่ร่วมอนุโมทนาสร้างสรรคงานชิ้นนี้ อาตมาคิดว่าเรื่องเทศน์เรื่องสอนนี้ บางทีมันก็เลื่อนรางจางหายไป แต่เจ้าวัดพุทธธรรมบางชนิด เช่น เสาธรรมจักร ตรีรัตนะ วัชรอาสน์

สิ่งเหล่านี้มีแผนปรินิพพานไว้ เราน่าจะได้จัดเอาไว้ให้เป็นสวนธรรม และมาท่องเที่ยวในดินแดนสวนธรรม กลับไปก็ได้ข้อคิดหลักธรรมไปดำเนินชีวิตในเส้นทางพุทธธรรม กันต่อไป เชิญติดตามได้ขอเวลา ๕-๖ เดือนจากนี้ไป เจริญพร.

ถามมา หลวงพ่อย่อม จะตอบเอง

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ)*

ช่วงนี้มีเหตุการณ์ที่รู้สึกแปลกประหลาดที่ชีวิต
หลวงพ่ไม่เคยเจอ ?

๖๐ กว่าปี ชีวิตเกือบ ๗๐ ปี ไม่เคยเจอพบอะไรที่แปลกและก็นึกไม่ถึงว่าตัวเองจะได้พบ ถือว่าได้พบสิ่งที่เป็นประวัติศาสตร์ของชาติไทย ก็คืองาน “พระราชพิธีบรมราชาภิเษก”

บังเอิญอาตมาถูกนิมนต์ในฐานะเป็นพระราชาคณะให้เข้าร่วมพิธีเสกน้ำศักดิ์สิทธิ์ ที่วัดเฉลิมพระเกียรติ ธรรมดาหลวงพ่อดัดดัดฯ ท่านก็ตั้งใจที่ได้ไปงานท่านคงรู้ไม่ค่อยรับงานพวกพรรณนี้ ท่านก็เรียกไป “ขอบใจ ๆ ที่มา”

*“ถามมาหลวงพ่อย่อมจะตอบเอง” บทสัมภาษณ์...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ) เพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารกัลยาโณ ฉบับที่ ๓๕ ณ วัดสวนแก้ว นนทบุรี วันอาทิตย์ที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๒

แต่เรารู้สึก แหม ! งานพิธีที่เราไม่ค่อยถนัด นี่เราเสียเวลา แต่
งานสำคัญจะไปถือทิวไม่รับอะไรเสียเลย ไม่ดูกาลเทศะมันก็ไม่ควร ไป
แล้วก็ทำให้ได้รับรู้อะไรต่ออะไรมากมายที่สมควรคุ้มค่า

ที่ติดตามดูข่าวก็เฮอ ! ที่นั่นมีน้ำศักดิ์สิทธิ์ ที่นี้มีน้ำศักดิ์สิทธิ์ แล้วก็
ยังมีอะไรแปลก ๆ บ่อน้ำบางแห่งเขาบอกถ้าผู้หญิงเข้าใกล้ น้ำจะขุ่น เขา
ก็เลยเขียนข้างบ่อ “ห้ามผู้หญิงเข้าใกล้” แล้วก็มีคนเขาพูดกันว่า “มัน
เป็นจริง” เจ้าสิ่งเหล่านี้มันก็เป็นของเหลือเชื่อ เขาถึงได้กว้านหาบ่อน้ำ
สำคัญ ๆ ๓๐-๔๐ บ่อ นี่เอามาทำพิธี

ถ้าพูดถึงกันว่า ชีวิตหนึ่งเกิดมาได้เคยเห็นเคยพบไหม ?

ต้องบอกว่าเป็นครั้งแรกของชีวิต ที่ได้ร่วมพิธีด้วยและได้สังเกต
งานพิธีต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ด้วย ก็รู้สึกว่า ระหว่างพิธีกับวิธี ทำให้ได้
คิดอะไรบางอย่างขึ้น

“ระหว่างพุทธพิธีกับพุทธวิธี” ถ้าพุทธพิธีพระพุทธเจ้ายอมรับพิธี
ในบางส่วนบางอย่างบ้าง ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี ซึ่งมันเป็น
พิธีที่เขาทำกันสืบมา แต่ถ้าทำพิธีแล้ว มันไปสะกิดให้หาวิธี เข้าถึงวิธี
และได้มาซึ่งวิธี จากพิธีมันก็น่าจะไม่เสียหาย จะไปตำหนิว่า แหม !
พิธีรีตองมากเหลือเกิน

แต่ถ้ามันเป็นอย่างที่เราผู้ใหญ่มากกว่าท่านกล่าวไว้ว่า **พิธีเป็น** ที่รวมคน ลากคน จูงคนมาร่วมพิธี แต่นี่ถ้าร่วมพิธีแล้ว หา วิธีต่อใหม่ ? ที่จะยกระดับคนที่มาร่วมพิธี ให้ซาบซึ่งรู้ซึ่ง ฟังพอใจในการที่จะปฏิบัติให้ได้วิธีอะไรที่ออกจากทุกข์ คลายทุกข์ ได้มากขึ้น ๆ

ถามว่า **พิธีที่ทำพิธีเสกน้ำ ทำแห่อะไรกัน นี่ถามว่ามันคลาย** ทุกข์ได้ไหม ? ก็ลองคิดง่าย ๆ คนที่เป็นโรคซึมเศร้าทุกข์ แต่พอได้ไป ร่วมพิธีพอเห็นพิธี อย่างน้อยก็คลายได้บ้างในระดับหนึ่ง

เขาบอกคนเรานี้มันไม่มีปฏิสัมพันธ์ มนุษย์สัมพันธ์ร่วมงาน ร่วมการ ร่วมพิธีกรรมอะไรกับใครเลย หนัก ๆ เข้าก็จะเป็นโรคซึมเศร้า เป็นโรค ว่าเหว เป็นโรคเปล่าเปลี่ยว แล้วถ้างานพิธีต่าง ๆ มันเป็นเหมือนวิธีรักษา ซึมเศร้าให้กับสังคมซึ่งกำลังเป็นอยู่มาก

ถ้าบอกว่าใครเขาจะคิดฆ่าตัวตาย มีคนไปบอกว่า “นี่ ! **อยู่ไปอีก** หน้อยสิ เดี่ยวจะได้ทันเห็นพิธีอันสำคัญเป็นมงคลอย่างยิ่ง จะมาฆ่า ตัวตายทำไมช่วงนี้ เดี่ยวจะไม่ทันได้เห็นพิธี” ถ้าใครได้เอาพิธีนี้ไปกัน ไปแนะ

เจ้าคนจะฆ่าตัวตาย แล้วเขาไม่ฆ่าตัวตาย มันก็กลายเป็นพิธีสร้าง วิธี ซึ่งจะทำให้เกิดคุณเกิดประโยชน์ ไม่ใช่เสียเวลาไปเปล่า ๆ

ก็หวังว่า ทุกคนคงจะคิดได้ในทำนองอย่างนี้ อย่าไปตำหนิติเตียน ว่าพิธีรีตองมากเกินไป แล้วก็อย่าทำพิธีโดยไม่หาวิธี ใด ๆ อะไรที่ มันจะทำให้บ้านเมืองดีขึ้น เมื่อทำพิธีรวมคน รวมสมองร่วมความคิดร่วมแรงร่วมใจ ต่อไปก็ต้องใช้สมองหาวิธีที่จะทำอะไรให้ดี ๆ กับ บ้านเมืองต่อไป ไม่ใช่ทำพิธีเสร็จแล้วคิดอะไรต่อไม่ถึก มันก็จะกลายเป็นว่า ได้ประโยชน์น้อยไป

“...พิธีเหล่านี้ ถ้าทำให้ดี จะมีคำว่า ปิติปราโมทย์ หล่อเลี้ยงจิตใจ ว่าประเทศไทย เราเป็นประเทศที่มีขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี...”

เราเพิ่มประโยชน์ได้ด้วยการต่อยอด คิดเรื่องวิธีมาเสริมต่อไปอีก
นี้แหละเขาถึงเรียกว่า สถาบันยังเป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง ถ้า
คิดดี ทำพิธีดี ทำพิธีแล้วส่งผลต่อยอดเป็นวิธีดี ๆ บ้านเมืองก็ดี กับ
สถาบันที่ทำพิธีและวิธีดี ๆ ต่อไปอย่างนี้ จะไปตำหนิว่า พิธีรีตอง
เพื่อเจ้า สูญเสียเวลาไปเปล่า ๆ

คนที่คิดในมุมเดียวด้านเดียว เหยียดดูเหยียดดูด้านเดียว ไม่
ดูด้านบวกบ้างเอาแต่ลบ อย่างนี้แล้วคนที่เขาคิดอะไรไม่ถูกเขามั่นทุกซ์
เขากำลังกลุ่มเครือดซึมเศร้า เขาได้เห็นงานอะไรที่เป็นมงคลเอิกเกริก
เบิกบานชื่นบานบ้าง

อารมณ์เครียดทุกขมันจะได้จางได้บ้าง เขาบอกประเทศไหน
ที่ไม่มีพิธีกรรม ไม่มีเทศกาล ไม่ได้มีงานอะไรสร้างสรรค์สร้างสรรค์
อะไรไม่มีเลย ประเทศนั้นจะอยู่อย่างแร้นแค้น ความเบิกบาน
ความปิติปราโมทย์

แต่งงานพรหมนี้ ถ้าทำให้ดี พิธีเหล่านี้ ถ้าทำให้ดี จะมี
คำว่าปิติปราโมทย์ หล่อเลี้ยงจิตใจ ว่าประเทศไทยเรา
เป็นประเทศที่มีขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี

พิธีแบบนี้อาจจะประเทศเดียวในโลก ที่หลงเหลืออยู่ พอให้ชาติ
อื่นได้สนใจสังเกตอยากรู้อะไรขึ้นมา เกิดการท่องเที่ยวดีขึ้น เศรษฐกิจดี
ขึ้นก็อาจจะเป็นได้ ถ้าคำว่า “**ร่วมแรงร่วมใจ**” แล้วส่งผลให้ได้วิธีดี ๆ มา
พัฒนาประเทศชาติได้ เพราะบอกแล้วว่าพิธีเรียกคนมา แล้วใครแนะนำ
ดีสอนดีปฏิบัติดี มันก็ยกระดับคนที่มาร่วมพิธีให้ก้าวหน้าทางสติปัญญา
ต่อไป เจริญพร.

บ้านเมืองเรามีสถานการณ์ที่เป็นภัยที่ต้องช่วยกัน ป้องกันแก้ไขอย่างเร่งด่วน ?

จะมีอะไรหนักใจวิตกกังวลหรือไม่ค่อยจะยินดีกับสถานการณ์ที่มันเกิดขึ้นเพราะเราอย่างน้อยเป็นพระก็ต้องมีความกรุณาเมื่อสถานการณ์ใดที่มันพาให้เกิดทุกข์กับประชาชน

พระจะมาเป็นเย็นใจสบายใจ แบบไม่รู้ร้อนรู้หนาว มันก็ไม่ควร แต่ถ้าวิตกกังวลจนกินไม่ได้นอนไม่หลับ อันนี้ก็ไม่ใช่ เพราะหลวงพ่อบุญทาส เคยพูดถึงนักบริหารประเทศผู้หนึ่ง ว่า

“แหม ! คิดถึงประชาชนจนกินไม่ได้นอนไม่หลับ” ท่านก็บอก ถ้านอนไม่หลับ แล้วจะเอาแรงที่ไหนไปช่วยประชาชน

พระก็เหมือนกันคงไม่ถึงกับกินไม่ได้นอนไม่หลับ แต่ถ้าถามว่าควรจะมีอะไรพูดป้องกันไม่ให้ทุกข์มันเกิดกับสถานการณ์และประชาชนประเทศชาติบ้าง พระก็ควรทำ

เรื่องที่ ๑ เลยตอนนี่เห็นจะเป็นเรื่องภัยแล้ง แล้งแล้งนาน ที่นี้ภัยแล้งบางที่มันเกิด บางที่มันไม่เกิด แต่ถ้าถามว่า การร่วมมือร่วมใจในการแก้ปัญหา ถึงแม้ไม่ใช่ในพื้นที่เรา เหมือนอย่างวัดท่าธนาครน้ำ ก็ไม่ได้ว่าวัดสวนแก้วขาดน้ำมากมาย แต่ที่อื่นขาดละ เราจะไม่ยื่นมือไปช่วยหรือ จะไม่ร่วมกันแก้ไขเลยหรือ

“ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงตรัสไว้ “ขาดไฟนี้เรายังอยู่ได้ แต่ขาดน้ำอยู่ไม่ได้ น้ำคือชีวิต””

โดยเฉพาะขอโทษ ! คนที่เห็นแก่ตัวที่อยู่ในกรุงเทพฯ ใช้น้ำโดยไม่คิด ไม่ประหยัด ไม่นึกถึงว่าน้ำที่ผ่านต้นทุนทางมาถึงเรากรุงเทพฯ ผ่านอยุธยา ผ่านปทุมฯ ผ่านนนท์ ผ่านมาดอนบน ๆ นี่เขาแล้ง เขาขาดน้ำ แล้วเราจะปล่อยน้ำให้ไหลผ่าน ให้เขาอดแต่เราอึด เขาไม่พอรดน้ำต้นไม้ เขาไม่พอบริโภค ไม่พอทำการเกษตร ไม่พอรักษาระบบนิเวศ แต่คนกรุงเทพฯ ใช้น้ำกันเป็นบ้าเป็นหลัง ไม่ได้นึกเลยว่า ที่มันใช้เกิน มันทำให้คนอื่นที่อื่นเขาขาดแคลน

อย่างที่เคยบอกว่า ระหว่างกฎวินัย ที่ว่าพระเจ้าสามแล้วไม่รดน้ำ ไม่ทำความสะอาด แล้วก็มาทะเลาะกัน ที่จริงเรื่องนี้มันเป็นเพราะสามอาจจะมีส่วนร่วมรวมกับส่วนตัว อย่างที่เราพูดมาว่าของเรานี้มันส่วนตัว ปัสสาวะ ๓ ครั้ง รดสักครั้งหนึ่ง กदन้าสักครั้งหนึ่งมันเดือดร้อนใครมันไม่ได้ไปเหม็นไปอะไรกับใคร เพราะมันเรื่องส่วนตัวห้องส่วนตัว

ฉะนั้น ใครที่มีน้ำ ที่ต้องใช้ในห้องส่วนตัว ขอเถอะ ! ขอขิณทบาตเถอะ ! ให้ช่วยกदन้าใช้น้ำเปิดน้ำให้น้อยที่สุด และให้รั่วไหลน้อยที่สุด ซึ่งตอนนี้นั้นมี ๒ ตัว ที่ออกอาการน่ากลัว เขาบอก

การเปิดไฟ เปิดแอร์ เปิดพัดลม ช่วงนี้น้ำมันสูงสุดในรอบ ๑๐ ปี เขาบอกว่าขึ้นพิกเลย เจ้าตัวการขึ้นของการใช้ไฟ น้ำมันพุ่งขึ้นมาอย่างสูงสุด

ถ้าถามว่า สถานการณ์ร้อนแล้ง มันเกิดยาวนาน แล้วคนไม่เคยคิดอะไรร่วมกัน ฉันทุ่กรุงเทพฯ ไม่มีปัญหาเรื่องน้ำแล้ง เขาบอกว่า ตอนนี้เริ่มเกิดขึ้นแถวลาดกระบัง ทางบึงกุ่ม ทางคลองสามวา เพราะทางนั้นใช้ทางการเกษตรเยอะ แต่มาทางโซนนี้ทวิวัฒนาทางอะไรนี้ก็ใช้ไม่มาก แล้วก็ีน้ำทางแม่น้ำต้นน้ำมาจากทางเขื่อนกาญจนบุรีที่ผ่านเข้ามาทางติดต่อสุพรรณบุรี ทางนี้ก็พอจะใช้กันได้

แต่อย่าลืมนะ คนขอร้องเถอะ ! อย่างนี้กว่าตัวเองมีใช้ แล้วเอาน้ำนั้น

มาใช้ให้น้ำล้น ผ่านตรงอื่นมา แล้วตรงอื่นที่ต้นน้ำเขาไม่ค่อยพอ

ดังนั้น ขอร้องว่า จิตสำนึกที่ดั่งาม จงเกิดเป็นห่วงคงจะต้อง
เทศน์เรื่องนี้บ้าง ต้องสอนเรื่องนี้กันบ้าง เพื่อให้คนกรุงเทพฯ รู้จัก
เห็นอกเห็นใจ น้ำผ่านหน้าบ้านเขามาไม่ได้ใช้อะ แล้วเรามาใช้ปลาย
ทางอย่างชนิดที่ไม่ลืมหืมตา

อย่างนี้มันเป็นเรื่องที่เราเห็นแก้ตัวจัด แล้วเห็นแก้ตัวมาก ๆ ระวัง
ถ้าคนอื่นต้นทางต้นน้ำ เขาเห็นแก้ตัวบ้าง เขาไม่ยอมให้ปล่อยน้ำลงมา
กรุงเทพฯ จะทำยังไง น้ำประปา ถ้าไม่พอใช้สักอย่างหนึ่งนี่

อย่างทีในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงตรัสไว้ “ขาดไฟนี้เรายังอยู่ได้
แต่ขาดน้ำอยู่ไม่ได้ น้ำคือชีวิต”

ดังนั้น จึงขออนุโมทนาคุณะบุคคลต่าง ๆ ที่ได้ร่วมบริจาค
ตั้งกองทุนธนาคารน้ำให้วัด ได้เตรียมจัดทำแหล่งน้ำ เก็บน้ำ ตุน
น้ำ คิดว่าน่าจะเป็นแหล่งเดียวของเมืองนนท์ก็ว่าได้ ถ้าทำสำเร็จ
เราจะมีที่เก็บน้ำอย่างมากมายมหาศาลเลย ถ้าหากว่ามีโอกาสใคร
ก็ตาม ลองมาดูว่าที่วัดสวนแก้วกำลังทำเรื่องระบบน้ำ ตั้งแท็งก์น้ำ
เพราะว่านักเรียนมา นักศึกษามาเข้าค่าย ถ้าช่วงใดที่น้ำไม่พอใช้
นี่มันวุ่นวาย เคยเจออยู่ครั้งหนึ่ง

นักศึกษามาเข้าค่าย ๔๐๐ กว่าคน อาบน้ำไปหมดแล้วยังเหลืออีก
๕๐ คน น้ำเกิดหมดพอดี เลยในที่สุดก็ต้องใช้น้ำขวดที่อยู่ในขวดเป็น
น้ำดื่ม ไปล้างสบู่เพราะถูสบู่เสร็จแล้วน้ำหมด

“...ความเห็นแก่ตัวเข้าครอบงำ แล้วความเห็นแก่ตัว นี่คือตัวร้ายกาจที่ทำให้ ทุกอย่างยุ่งยากลำบากไปหมด...”

อันนี้เป็นเรื่องที่ยากจะฝากคนไทย เฉพาะคนกรุงเทพฯ อย่าทำเป็น
ไม่รู้ร้อนรู้หนาว ไม่คิดรวมแก้ไขกับที่พื้นที่อื่น ๆ ที่เขาไม่เพียงพอ กลัวเหลือ
เกินว่าคนไทย ถ้ามีอะไรใช้ไม่ค่อยนึกถึงใคร มีแอร์มีพัดลมใช้ก็เปิดจนไม่รู้
ว่า พิกไฟฟ้าที่มันขึ้นสูงสูดนั้น มันก็อาจทำให้ขาดที่ใดที่หนึ่งสักวันหนึ่ง

ต่อไปนี่เราไม่เคยคิดว่า อะไรมันจะเกิด มันก็เกิดขึ้นได้ โดยไม่
คิดว่าจะเกิดได้ และคาดการณ์ไม่ถึงด้วยหลายเรื่องหลายอย่าง
เกี่ยวกับธรรมชาติ

ใครจะมานึกฝุ่นละออง มันก็เป็นปัญหาระดับชาติ
ใครจะนึกภาวะร้อนแล้งแห้งเค็ม มันจะทำให้ผลเมืองของ
ชาติทุกขั้วทรมาณ

ฉะนั้น ความเป็นผู้มีความกรุณา ใครที่ขาดความกรุณาเห็นคนอื่น
ขาดแคลนทุกข์ยากแสนเข็ญ แล้วไม่นึกสงสาร ไม่นึกลดการใช้ส่วนตัว
ว่าได้เกื้อกูลส่วนอื่น คนอื่นเขาจะไม่ได้ขาดแคลน อย่างนี้กว่าตัวเอง
สมบูรณ์แล้วจะใช้เต็มที่

ถ้าใครคิดว่า ตัวเองสมบูรณ์แล้วใช้ได้เต็มที่ ไม่นึกถึงคนอื่นขาดแคลน
นี่ก็ต้องเรียกว่า ความเห็นแก่ตัวเข้าครอบงำ แล้วความเห็นแก่ตัว นี่คือ
ตัวร้ายกาจที่ทำให้ทุกอย่างยุ่งยากลำบากไปหมด

จึงหวังว่า คนกรุงเทพฯ ใช้น้ำใช้ไฟ ให้ประหยัดกันหน่อย แล้วโดย
เฉพาะห้างขบบอกว่า คุณติดไฟทำไมบนหลังคาบนเพดานข้างบนมากเกินเหตุ
และใช้น้ำมากเกินเหตุ จะทำให้เกิดภาวะขาดแคลนกันสักวันหนึ่ง

อย่าให้คำนี้กลับมาทวงหูเตือนใจได้อีกเลย “ไม่เห็นโลงศพ ไม่หลั่ง
น้ำตา” คือ ได้ทุกข์จนเลือดตาแทบกระเด็น แล้วถึงจะเห็นเป็นปัญหา
ต้องแก้ไข ถึงจะมีดวงตาเห็นธรรม ขอให้เห็นอะไรที่มันทุกข์ยากลำบาก
ที่มันไม่เคยเกิดแล้วมันเกิดนี่ จงเป็นแนวทางให้เราแก้ปัญหาร่วมกัน จะ
ได้ไม่ทุกข์ทรมาณกันมากเกินไป เจริญพร.

วิกฤติ ที่ไม่มีใครแย้ง

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)*

วันนี้จะได้ข้อคิดหลักธรรมกับสภาพสถานการณ์ปัจจุบัน ที่
วัตถุกำลังจะท่วมสมอง และเทคโนโลยีที่วิวัฒนาการมา ก็มักจะนำไปสู่
การวินาศนาการทางศีลธรรม และโลกสภาพปัจจุบันนี้ เป็นที่ยอมรับกัน
โดยทั่วไป โดยที่ไม่มีใครแย้งว่า จะผลิตจะสร้างอะไรขึ้นมา จนกระทั่งกำลัง
ตกอยู่ในสภาวะวิกฤติอย่างหนัก เรียกว่า **ใกล้ต่อความวินาศนาการ
ยิ่งขึ้นทุกที**

* “วิกฤติที่ไม่มีใครแย้ง” บรรยายโดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ) เนื่องในโอกาสเทศน์ประจำวันอาทิตย์แก่ประชาชนทั่วไป
ณ ลานธรรม วัดสวนแก้ว นนทบุรี วันอาทิตย์ที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๒

โลกกำลังหลงใหลความสุขทางเนื้อหนังทางวัตถุ กำลังหันหลังให้ธรรม หันหลังให้ศาสนา หันหลังให้พระเจ้า จนกระทั่งไม่ให้ความสำคัญ แก่สิ่งเหล่านี้เลย...๑๑

เนื่องจากการที่โลกตกเป็นทาสของวัตถุนิยม นิยมอย่างท่วมท้นมากเกินไปจนเกินเหตุ ที่โลกกว่าขาดความต้องการในสิ่งที่จำเป็น กำลังก้าวหน้าไปทางวัตถุที่เกิน โดยไม่มีใครเห็นขัดแย้ง จนหันหลังให้เรื่องจิตวิญญาณ แล้วก็ตกต่ำถอยหลังไปทุกที ๆ หนักไปกว่าเดิมเสียอีก

โลกกำลังหลงใหลความสุขทางเนื้อหนังทางวัตถุ กำลังหันหลังให้ธรรม หันหลังให้ศาสนา หันหลังให้พระเจ้า จนกระทั่งไม่ให้ความสำคัญแก่สิ่งเหล่านี้ซะเลย

ระวังให้ดี ๆ ผู้ที่ชอบวัตถุและพัฒนาทางวัตถุ อย่างชนิดที่มันเกินขนาด พัฒนาจนตัวเองตกเป็นทาสทางวัตถุ เราเป็นพุทธบริษัท จึงต้องระมัดระวังเรื่องนี้อย่างเต็มที่ ถ้าไม่ระมัดระวังเราก็กลายเป็นคนที่ตกไปอยู่เป็นทาสกับเขาด้วย แล้วก็จะสูญเสียศักดิ์ศรีของความ เป็นพุทธบริษัทจนหมดสิ้น

“ศักดิ์ศรีของพุทธบริษัท” นี่ถ้ายังรักษาจิตใจไม่เป็นทาสวัตถุนิยมจนเกินไป เชื่อว่ายังมีศักดิ์ศรีอยู่ได้ หลวงพ่อพุทธทาส ถึงมีปณิธานว่า อยากจะนำคนออกจากวัตถุนิยม ซึ่งความตกต่ำเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เราเห็นได้ชัดอยู่เรื่องหนึ่งโยม !

สามเณรภาคฤดูร้อน สมัยอาตมาจัดบวชปีแรก ๆ เป็นปีแรก ๆ ของเมืองนนท์ เมื่อประมาณ ๓๐ ปี ๔๐ ปี เห็นได้ชัดว่า เด็กเมืองนนท์ มาสมัครบวชกันแน่น ๓๐๐, ๒๐๐, ๓๐๐ ตอนนี้อยู่คนเดียว ! เหลือแค่ที่นี่สาเหตุเพราะอะไร ? เดี่ยวนี้มาสมัคร ๑๐ เหลือ ๗ หนีไป ๓ บางวัดพระเล่าให้ฟังว่า ลูกเณรมากกระซิบ “แม่ไปต่อรองพระให้หน่อยสิ ให้

เล่นเกมได้อะ” ให้เอาโทรศัพท์ไปเล่นเกมได้ ถึงจะบวช ถ้าไม่เล่นเกมก็ไม่บวช ไม่ยอมบวช !

นี่อำนาจทางวัตถุนิยม มันทำให้พุทธบริษัทเสื่อมจากศาสนา และศีลธรรม คักดีศรีของพุทธบริษัทที่สละวัตถุนิยมออกได้ เขาไม่มีพลังอะไรแล้ว ฉะนั้น พลังศรัทธา กำลังนิยมหันไปอยู่ทางวัตถุของเล่น เครื่องปรนเปรอบำเรอชีวิต อย่างชนิดที่อาการสาหัสเลย

เรามาศึกษาเรียนรู้เรื่องเลวร้าย หรือเสน่ห์อันเลวร้ายของวัตถุนิยมกันบ้างกันจะดีไหม ?

ถ้าไม่รับศึกษาเรียนรู้เจ้าเสน่ห์อันเลวร้ายของวัตถุนิยม มันก็จะลากเราไปนิยมชมชอบ แล้วก็ผูกพันมัดติด ขาดมันไม่ได้

เด็กเดี๋ยวนี้ะเชื่อไหม ! เขากำลังเล่น ๆ อยู่นี่ ถ้าไปดึงออกจากมือเขานี้ ตัวเล็ก ๆ นะ เขาชักดิ้น แทบเป็นแทบตายเลย เขาชักแบบ... เขาร้องแบบ...มันจะตายเอาอะ เมื่อก่อนนี้เราไม่มีเรื่องแบบนี้ แต่เด็ก ๆ ยุคนี้เขามาติดขนาดหนักเลย

เมื่อก่อนเด็กมาบวชเณร มันมีเรื่องกลัวอยู่เรื่องหนึ่ง คืออะไร น้องเณร ? (น้องเณรลองเดาสิ เด็กเมื่อสมัย ๓๐ ปี เขากลัวเรื่องอะไรที่เขาจะบวชไม่ได้ กลัวอะไร)

เนตรตอบ “กลัวผี” ไม่ได้กลัวผี เขากลัว “จะอดข้าวเย็นไม่ได้”

แต่เดี๋ยวนี้เขากลัวอะไร ? กลัวว่าเขาจะไม่ได้เล่นเกม เขาจะไม่ได้เล่นของพวกนี้ จึงทำให้การบวชของสามเณรนี้ เด็กไทยนี้หายไปขนาดหนักเลย

เห็นไหม ! ที่เขาออกคลิป เด็กผู้หญิงอายุ ๑๑ ปี ต่ำแม่ เขียนไลน์ว่า แม่ชอบเตือนเขาเล่นเกม เขาบอก “กูไม่น่าเกิด เป็นลูกมึงเลย เตือนกูเรื่อย ระวังกูจะเหลือทนนะ”

นี่เด็กผู้หญิงอายุ ๑๑ นะ เขาไลน์ใส่แม่เขา

ถ้าหากเราไม่มาเรียนรู้ว่า **เสน่ห์อันเลวร้ายของมัน มันทำให้คนเสียศูนย์เสียศักดิ์ศรี ไปเยอะ** ปัจจุบันนี้มันจะจมปลักอยู่ในเกม ถ้าปล่อยให้จมปลักอยู่ในเกม แล้วการผลิตหุ่นอำนาจ ความสะดวก มันก็มีเยอะขึ้น สมัยก่อนมันไม่ค่อยมีพวกอะไรที่มาแทนคน เดี่ยวนี้มันทำแทน แล้วพอไม่มีที่มันช่วยแทน ทำแทนมันจะขาดใจเสียเลย

ฉะนั้น ถ้าเราก็กมาเรียนรู้ ดูความเลวร้ายของเสน่ห์วัตถุพวกนี้ มันก็จะทำให้พวกเรากลับมาใหม่ก็ได้ ถ้าไม่อย่างนั้นนี่คงจะตกจมปลักไปเรื่อย ๆ เห็นแก่ความสุขสนุกสนานเริงร่าอยู่ทางรูปธรรม ทางวัตถุมากขึ้น ส่วนทางอรูปธรรม ทางจิตวิญญาณ ทางสมาธิ ปัญญาต่าง ๆ แทบจะไม่เหลือเลย แล้วมันก็เป็นไปได้จริง ๆ นะโยม !

เมื่อก่อนเด็ก นี่เขามาทำงานเขาจะขาดงานน้อยมาก เพราะเขากลัวเสียรายได้วันละ ๒๐๐, ๑๐๐ บาท แต่เดี๋ยวนี้เขาขาด ๒-๓ วัน ติด ๆ แล้วทีละ ๕ คน ๑๐ คน

ถามว่า เพราะอะไรเขาถึงขาดไม่ทำงาน ? กลางคืนเขาเล่นเกม ดึก ๆ เขาไม่นอน เข้าไปตรวจไฟแดงแวบ ๆ ตะแคงตัวดูแวบ ๆ ตี ๑ ตี ๒ ยังไม่นอนเลย เขายังเล่นเกม พอเช้าเขาดึ้นไม่ไหว เขาก็บอกไม่ไหวเพลียไม่อยากทำงาน ยอมหยุด

สมัยก่อนนี้ เดือนครึ่งไม่หยุดเลย
สักวันหนึ่ง ตอนนั้นเขาตื่นทำอะไรไม่ไหว
เมื่อก่อนนี้เข้าบอกรักษา ๒๐๐ ก็ไป
๒๐๐ เดียวนี้ ๔๐๐ ไป ๒๐๐ ไม่ตื่นอีก
๒๐๐ ต้องเอาน้ำไปสาดยังไม่อยากจะลุก

**ถ้าเราไม่รู้เสน่ห์อันเลว
ร้ายของวัตถุนิยมปล่อยให้ลูก
หลานตกปลักจมปลักลงไป มัน
จะอาการน่าเป็นห่วง แล้วตอนนี้
โรคภัยไข้เจ็บ ระบบสายตาอะไร
ต่าง ๆ สุขภาพอนามัย เสียหาย
มากเลย จะยังงี้เสียก็ตามนะ
มันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องที่จะดับทุกข์อะไร
มากมาย ถึงแม้จะเป็นเรื่องเข้า
มาทางศาสนา พอถึงภาพวัตถุมหา
ได้บ้าง คนก็เกิดมาวิปริตอีก อยาก
ทำสมาธิเพื่อเห็นหุ่นเห็นนี้ พอ
เป็นอนุรูปธรรม ก็ยิ่งอยากเป็นรูป
ธรรมอีก**

พวกฆานพวกสมาธิมันไม่ใช่รูป
ธรรม แต่พอมาทำแล้วอยากเห็นหุ่น
เห็นนี้ อยากมีนิมิตที่เป็นรูปอีก คือ รูป
วัตถุมันติดมา ผังหัวมา เขาก็มาทำ
ความสงบก็ยังอยากเห็นแบบนั้นอีก
มันจึงเกิดปรากฏการณ์มาปฏิบัติแล้ว
ก็เป็นโรคจิต เป็นโรคซึมเศร้า ทั้ง ๆ ที่
เข้ามาทางธรรมดี ๆ แล้วนี่

“
...ถ้าเราไม่รู้เสน่ห์อันเลว
ร้ายของวัตถุนิยม
ปล่อยให้ลูกหลาน
ตกปลักจมปลักลงไป
มันจะอาการน่าเป็นห่วง
แล้วตอนนี้
โรคภัยไข้เจ็บระบบสายตา...
”

มนุษย์กำลังจะเอาชนะโลกต่าง ๆ โลกพระจันทร์ก็ไปมาแล้ว โลกพระอังคารก็ไปกันแล้ว เป็นการพัฒนาก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ไปด้วยพลังของวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตอนนี้กำลังทำกันอย่างชนิดที่ดูตัวเลขที่เขาให้มา นี่เขาทำหุ่นยนต์และปัญญาประดิษฐ์ เขามีปัญญาประดิษฐ์ผลิตไอน์สไตน์ไอน์สไตน์เยอะ แต่ไม่มีปัญญาประดิษฐ์เรื่องดับทุกข์ ฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้นไหม ?

หุ่นยนต์มานี้มันจะลดการฆ่าตัวตายได้ไหม ?

นี่ต่างประเทศนะ จีน ญี่ปุ่น เขาไม่มีนักอ่านข่าวแล้วนะ เขาใช้หุ่นยนต์อ่านข่าว แล้วเขาบอกมันอ่านบทบรรลัษณ์เลย อ่านได้ ๒๔ ชม. ในช่วงข่าวของเราเนี่ย เดี่ยวพักเดี๋ยวหยุด ของเขาไม่หยุด ๒๔ ชม. มีข่าวอะไรให้อ่าน มันอ่านได้หมด มันประกาศได้หมด ทั้งหุ่นหญิง หุ่นชาย นี่หุ่นอ่านข่าวนี้นักกว่าเป็นคนจริงนะ แต่เป็นหุ่น ทำส่วยทำเหมือนนักอ่านข่าวตัวจริง ๆ ถ้าสรยุทธ ดิเดอคู เขาก็ทำสรยุทธ หุ่นมาแทน

มันก้าวหน้าทางวัตถุแบบสุดฤทธิ์สุดเดช พวกหุ่น AI ที่มันเป็นหุ่นประกาศผู้ชาย ในประเทศจีน มันอ่านข่าวแทนมนุษย์ แล้วมันแถมอ่านได้มาราธอนเลย อ่านได้ ๒๔ ชม.

ตอนนี้วัดวาอาราม ญี่ปุ่นเขาก็มีหุ่นนักบวช ไม่ต้องให้อาตมาเทศน์แบบนี้ พอถึงวันอาทิตย์ตื่นเตือน มันก็มานั่งแทนอาตมา แล้วก็รู้ว่าใครเหงา ใครเศร้า หุ่นมันจะมอง มันมีจิตวิทยา คนนี้มีอาการอย่างนี้ มันจะมานั่งปลอบให้คลายเหงา นี่มันผลิตได้เยอะแยะไปหมด แล้วก็หนังสือเดี๋ยวนี้นี่ที่เราดูว่า แอ็กชันแปลก ๆ กระโดดลอยหมุนข้างบน มันหุ่นเขาสร้างตัวใหม่ ขึ้นมากำลังดังแล้ว ก็เป็นที่คลั่งไคล้

หนังสือเดี๋ยวนี้นี่ที่เราดูว่า แอ็กชันแปลก ๆ กระโดดลอยหมุนข้างบน เขาใช้หุ่นเขาสร้างตัวใหม่ ๆ ขึ้นมากำลังดัง แล้วก็เป็นที่คลั่งไคล้ ของเด็กวัยรุ่น แล้วก็เรียนแบบลี ปล้นฆ่า แบบในภาพยนตร์

เดี๋ยวนี้อัไฮ ! เมื่อคืนพระมาเล่า เขาสร้างหนังเรื่องอะไรไม่รู้ ที่สร้างเรื่องพระ ก็เอาอาตมา คำเทศน์บางตอนไปออกกระทบบอีกสำนักหนึ่งด้วย อะไรของเขาก็ไม่รู้สร้างทำได้เยอะแยะเลียนแบบ

ถ้าเราขณะนี้นะสังคมเรามันรุดหน้า ไปในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี โลกก็กำลังก้าวเข้าสู่สถานการณ์ที่ขาดสันติภาพ สันติสุข สภาพที่เป็นสุขเมื่อก่อนมันชักตกไป ๆ จนคดีฆ่าตัวตาย ปราบกฏการณ์ ฆ่าตัวตาย ปีที่แล้วนี้ ๔,๑๐๐ กว่าศพ แล้วปีนี้ขึ้นมา ๓-๔ เดือนนี้ ตัวเลข จะแซงปีที่แล้วไปแล้ว แล้วตอนนี้กำลังนิยมฆ่าตัวตายตัวใหม่ **“รมควัน”** เขาว่า (นี่ก็ไม่ได้พูดน่านะ ใครฆ่าตัวตายโง่)

เขาบอกว่า ฆ่าตัวตายด้วยรมควัน นี่มันต่างกับยิง ต่างกว่ากินยา ต่างกว่าผูกคอต เพราะมันค่อย ๆ ไป มันก็เลยนิยมฆ่าตัวตาย เมื่อวานนี้ก็ ๒ ราย รมควันทั้งคู่ ต่อไปจะไม่มียิงหัว ต่อไปจะไม่มีเชือกผูกคอต ต่อไปเทคโนโลยีจะให้ตายแบบสบาย !!!

เพราะฉะนั้น เครียดทุกข์ขึ้นมาก็ตายสบาย !!! ก็เลยไม่ต้องคุม กำเนิดกันแล้ว มีพวกตายสบายมาแทน ต่อไปนี้ไม่แน่นอนอาจจะจับอะไร กับหุ่นยนต์ จับมือแล้วก็ค่อยตาย ไม่ลำบากเลย ผูกคอตนี้ลำบากไหม แล้วยังมีบางที่ไม่ตายสนิทอีก กินยากยิ่งทรมาน น้ำลายฟูมปากตั้งนาน แต่รมควันนี้ไปเจียบไปเลย

คนนี่เขาเกิดเป็นแบบนี้กันขึ้นมากขึ้น มากขึ้น ๆ มันไม่ได้ เป็นเรื่องดีกับมนุษย์เลย คักดีศรีของความเป็นมนุษย์ไม่ใช่ผลิต วัตถุมาปรนเปรอบำเรอได้มาก มนุษย์สามารถไปดวงจันทร์ แล้ว ก็กลับมาได้ เขาก็ตะโกนกันทั่วโลกอย่างระบือลือชาทีเดียวว่า **“ชัยชนะของมนุษย์”** ชัยชนะของมนุษย์ ๆ ๆ ๆ สุด ๆ ของชัยชนะ แต่ ไม่ได้ชนะทุกขเลย พอไปเหยียบพระจันทร์ได้ก็ร้องว่า **“ชัยชนะ”**

เมื่อก่อน **“ชิตัง เม”** คือ ชนะ นี่เขาชนะอะไรกัน ชนะความ ตระหนี่ ปฐมเหตุจากอะไร ผู้หญิงกับผู้ชายคู่หนึ่ง จนที่สุด ที่แรกตั้งใจ จะไปถวายผ้าสไบเฉียงอะไรอย่างนี้ แต่ถ้าถวายไปก็ไม่มีอีก มีผืนเดียว พังเทศน์ไปก็คิดตั้งแต่หัวค่ำ พอตกตึกถึงหลุดออกมาว่า **“ชิตัง เม”**

“ชิตัง เม” ก็คือว่า ชนะอารมณ์ที่เสียดายผ้าสไบ เฉียง ผ้าอะไรอย่างนี้ ก็เลยถวายพระ

ร้อง “ชนะแล้ว” ส่วนพวกนี้ไปโลกพระจันทร์ กลับมาชนะแล้ว แล้วก็พวกที่ไปโลกพระจันทร์นั้นอะ เจ้าพวกที่ขึ้นยานอวกาศ เขาช่าตัวตายคนหนึ่ง จำชื่อไม่ได้มันนานมาแล้ว กลับมาเขาก็ช่าตัวตาย แล้วเขาดิตเหล้าด้วยนะ

นี่ตอนี่มาดูรายละเอียดที่เขาบอกว่า การช่าตัวตาย เขารวบรวมสถิติใน ๔,๐๐๐ กว่าชีวิต นี่เขาบอกปัจจัยทางชีวภาพการแพทย์การช่าตัวตาย มีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยทั้งด้านสังคมจิตวิทยาและปัจจัยทางด้านชีวภาพ โดยปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากที่สุด คือ การเจ็บป่วยทางจิตเวช

ทำไมคนยุคนี้เจ็บป่วยทางจิตเวช ไปดูโรงพยาบาลล้นหมด ต้องเจียดงบประมาณไปให้รักษาจิตเวช นี่งบประมาณไม่เคยลดลงเลย มีแต่เพิ่มขึ้น ๆ เพราะอะไร ? ก็เข้านหลังให้กับศาสนา หันหลังให้กับธรรมชาติจนช่องว่างที่หันหลังให้อะ โรคซึมเศร้า โรคย้ำแหว่

จิตแพทย์ก็มีไม่พอกับพวกที่เจ็บป่วยทางจิตเวช การศึกษาทางแพทย์พบว่า ผู้ที่ช่าตัวตายสำเร็จประมาณนะ ไม่น่าเชื่อนะ ๙ ใน ๑๐

“...ขณะทำการฆ่าตัวตาย โดยมีสาเหตุสำคัญ
ภาวะซึมเศร้า ติดเหล้าติดยา สติปัญญาที่จะ
ประคองตัวไม่มี ผลาญทั้งสติ ผลาญทั้งสุขภาพ
ทรัพย์สิน ใช้มูลค่าทรัพย์สินทำลายมูลค่าชีวิต
หนัก ๆ เข้าก็ฆ่าตัวตาย...”

๑๐ คนที่ฆ่าตัวตาย ๙ คนมีความเจ็บป่วยทางจิตเวช ไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง ขณะทำการฆ่าตัวตาย โดยมีสาเหตุสำคัญภาวะซึมเศร้า ติดเหล้าติดยา สติปัญญาที่จะประคองตัวไม่มี ผลาญทั้งสติ ผลาญทั้งสุขภาพทรัพย์สิน ใช้มูลค่าทรัพย์สินทำลายมูลค่าชีวิต หนัก ๆ เข้าก็ฆ่าตัวตาย ก่อนจะฆ่าตัวตายสำคัญเลยเขาบอกซึมเศร้ากับการติดเหล้า ติดสุรา ติดยา แล้วก็ไม่ฆ่าตัวตาย ก็ฆ่าคนในครอบครัวตายวุ่นวาย

ปัจจัยทางจิตใจ สังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยทางสังคม
พบในคนที่ฆ่าตัวตาย เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ เศรษฐกิจไม่ดี
เมื่อก่อนเขาก็อยู่กันด้วยเศรษฐกิจไม่ดีกว่านี้หรอก

อาตมาคิดถึงเมื่อตอนอายุ ๗ ขวบ ๑๐ ขวบ สภาพเศรษฐกิจนี้
แย่กว่านี้หลายเท่า น้ำดื่มในขวดไม่มีดื่ม ไปเลี้ยงควายกลางนา ฝนตก
ไ้ควายมันเหยียบมันก็เป็นแอ่ง แล้วต้องเอามือไปรวน้ำในแอ่งที่ขาควาย
เหยียบมันด้วย แต่ไม่ดื่มมันก็ได้ มันไม่มีก็ต้องดื่ม

ถามว่า เศรษฐกิจ เดี่ยวนี้กะก่อน ใครแย่กว่ากัน มันไม่ถึงขั้นขาด
แคลน เพราะแยขึ้นมาสัสมัยเราอายุ ๑๐ กว่าปี มีเบี้ยคนจนไหม ? เดี่ยว
นี้จนหน้อยรัฐบาลเอาใจจะตาย แล้วก็พูดว่าอีกไม่นานจะไม่มีคนจน
หายจน แต่คนยุคนี้อะไรเศรษฐกิจไม่ดีขายผ้าไม่ได้โคตสะพานตาย คอย
แฟนไม่มามันเกี่ยวกับเศรษฐกิจไหม ? ที่เชือดข้อมือนี้ เออ ! คอยผู้ชาย
ไม่มา (ไม่เกี่ยวกับเศรษฐกิจเลย)

ถ้าสังคมใช้ สังคมมันตกต่ำ มันถอยหลังทางจิตวิญญาณ มันไป
เบ่งบานทางวัตถุ ซึ่งไม่สามารถจะหักห้ามใจ เพราะขาดวัตถุนิดเดียว

ตอนนี้ปัจจัยทางวัฒนธรรม ในสังคมที่พบคนฆ่าตัวตาย
นี้มันหมดสภาพอย่างหนึ่ง ก็คือว่า ปัญหาสัมพันธภาพทาง
สังคมที่เน้นบริโภคนิยม ผู้คนต้องดิ้นรนแข่งขันเกิดการ
แข่งขันจนเครียด แข่งขันแล้วก็เครียด เครียดแล้วก็แข่งขัน
ต่ออีก ต่ออีกก็ยิ่งเครียดเพิ่มอีก ส่งผลให้ฆ่าตัวตายใน
สังคมนั้นเพิ่มมากขึ้น ๆ

นอกจากนี้ การสื่อสารที่มีทันสมัยรวดเร็ว ไร้พรมแดน อาจส่งผลให้
เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมกรรมการฆ่าตัวตายได้ เช่น สังคมออนไลน์ แคมพรอก
เว็บไซต์ไลน์กันบอกวิธีการฆ่า เดียวนี้เขามีนะ เขาผ่านไลน์กันบอกต้อง
อย่างนี้สิ ต้องฆ่าอย่างนี้สิ อย่าไปผูกคอตาย อย่าไปกินยา ต้องรมควัน นี่มีไลน์
บอกกัน บอกวิธีการฆ่าตัวตาย แต่ไม่เคยใช้เครื่องมือพวกนี้ออนไลน์ไปวิธี
ฆ่าความทุกข์วิธีฆ่ากิเลส ไม่มีมันก็เลยแยะเลย เป็นเรื่องที่อาการหนักขึ้นเลย

แล้วก็มีเรื่องศาสนาบ้าง ที่ศรัทธาผิด ๆ เช่น บอกว่า ตายเพื่อ
ศาสนา พระเจ้าอัลเลาะห์ ถ้าทำจะมารับไปอะไรยังงี้ มันเป็นความ
เชื่อที่ส่งเสริมการทำฮาราคีร์ การฆ่าตัวตายแบบญิฮาดแพ้งสงคราม
ก็จะทำอย่างนี้ เป็นเรื่องที่แย่มาก มีความด้อย มีปมด้อย ชอบผูกปมด้อย
แล้วก็ค้อยเข่ง ๆ อะไรนะ บั๊ตเตอร์โยม !

เจ้าเข่งในที่นี้ คือ เข่งแข่งขันกัน มีปมเขื่อง พอปมเขื่อง
ยังไม่ประสบความสำเร็จ เกิดปมด้อยทวิคูณขึ้นมา พอเกิด
ปมด้อยก็ไปไม่รอดแล้ว คิดว่าชาตินี้ไม่มีอะไรเหลือเป็นคุณค่า
ของชีวิต มองสังคมรอบตัวขาดความเป็นธรรม ไม่มีใคร
ให้อภัยต่อความผิดพลาดของตน เกิดความรู้สึกท้อแท้สิ้น
หวัง เศร้าใจ แล้วก็ทุกข์ระทมขมขื่น อย่างหนักก็พาเข้าสู่
แดนประหารตัวเอง คือ ฆ่าตัวตาย มากขึ้น ๆ

แล้วต่อไปนี่จะไม่มีแนวโน้มนะ ว่าปีที่แล้ว ๔,๑๐๐ ปี ๖๒ นี่เดียว
เขาสรุปสิ้นปี พอขึ้นปี ๖๓ ถ้าขึ้นไป ๓,๐๐๐ ละ ต่อไปคนไทยฆ่าตัวตาย

ปีละหมื่น เอาศพนากองเต็มวัดสวนแก้ว เดินไปเหยียบศพ ๓ ชั้น มัน
เป็นกองมเหสี เป็นกองหน้าสังเวช สมเพชความเป็นมนุษย์

ส่วนสัตว์เดรัจฉานมันก็ยังอยู่คงที่นะ แมวฆ่าตัวตาย หมาฆ่าตัว
ตาย ไก่กินยานอนหลับมีไหม ? เห็นหลับตื่นขึ้น “เจ๊ก ๆ ๆ” ไม่เศร้าและ
ซึมอะไรเลย แต่คนเป็นมากศักดิ์ศรีมนุษย์มันอยู่ตรงไหน

นี่เขาบอกว่า “เจ้าสีหน้าคน” เมื่อก่อนเขาจะพูดกับเขา
ว่า “สีหน้าบารมีขึ้น” “บารมีผ่องใส” เขาเรียกอะไรนะ “ราศี
ขึ้น” เดี่ยวนี้ราศีเศร้า เห็นหน้าเศร้า ๆ ทุกข์ ๆ เยอะจังเลย
น่ากลัวนะพอสีหน้าทุกข์หม่นหมอง ซึมเศร้าร้องไห้

เดี๋ยวนี้เสียงร้องไห้ระงมไปทั้งหมด เห็นลูกรักตาย รถชนตายก็ร้อง
เป็นวรรคเป็นเวอร์ แม้กระทั่งลูกถูกตัดสินติตาคูกตลอดชีวิต ฟอกระโดด
ตึกตายชั้น ๘ บนศาลเลย ลูกตนเองถูกตำรวจวิสามัญ ไปปล้นรถชน
เงิน แม็กไฉ่ ! ร้องเป็นวรรคเป็นเวอร์

การรู้สึกสิ้นหวังผิดหวัง รู้สึกไม่มีค่า ตัวเองหมด
ค่า ผิดหวังเหล่านี้เขาบอกตอนนี้มันรุนแรง เพราะมัน
ชอบหวังสูงหวัง...

คนเรานี้แหละ หลวงพ่อพุทธทาสสอนแล้วสอนอีก “หวังให้มันเป็น
ศูนย์ แต่ทำให้มันเต็มที” ตั้งความหวังศูนย์ แต่ทำเต็มที่ โดยไม่หวัง
ไม่เอา ไม่มี ไม่เป็น ทำงานตั้งแต่เช้าจรดเย็น โดยไม่หวัง ไม่เป็น ไม่เอา
ไม่มี พูดไม่เป็นคนยุคนี้นันต้งหวังแพงห่วยก็ต้องหวังถูก ทำงานก็ต้อง
หวังได้เงิน ไม่คิดเลยว่าทำ แบบไม่ต้องได้เงิน

“...สร้างจิตอาสา มันต้องมีความสุข
สนุกกับการได้ทำประโยชน์ ชีวิตจะได้มีค่า
จะได้ไม่รู้สึกว่า ชีวิตไม่มีค่า เพราะได้ทำ
ประโยชน์มันก็รู้สึกว่ามีค่า ก็ไม่ต้องฆ่าตัวตาย...”

ตอนนี้มาติดกันด้วยอะไร ? “จิตอาสา” ตอนนี้กำลังฮิตมาก จิตอาสาเอาเงินไหม ? ไปพัฒนาหมวกสีฟ้าผ้าพันคอสีเหลือง ไม่ได้เอาเงินแต่ทำกันเป็นสุขสนุก แต่เดี๋ยวนี้มันก็เพี้ยนบ้าง มาที่วัดนี้หลายคนไม่อยากเอ่ยชื่อ หยิบไม้กวาดถ่ายภาพแป๊บ ! กลับแล้ว (ตั้งใจถ่ายภาพจิตอาสา) จิตอาสาแค่ถ่ายภาพ เล่นละคร ผักชีโรยหน้า สร้างภาพ ไม่ได้สร้างจิตอาสา

สร้างจิตอาสามันต้องมีความสุข สนุกกับการได้ทำประโยชน์ ชีวิตจะได้มีค่า จะได้ไม่รู้สึกว่างเปล่าไม่มีค่า เพราะได้ทำประโยชน์มันก็รู้สึกว่ามีค่า ก็ไม่ต้องฆ่าตัวตาย แล้วที่เขาฆ่าตัวตายเพราะเขารู้สึกว่าเขาไม่มีค่า เขาเลยต้องฆ่าตัวตาย

คนที่เขาทำประโยชน์เพลินไปวัน ๆ มันไม่มีอารมณ์แทรกเข้ามาที่จะฆ่าตัวตาย ยังรู้สึกอยากไปช่วยให้เสร็จ อยากไปทำไฉนให้ได้ เหตุนี้ก็เป็นความเป็นชีวิตมันก็เป็นต่อไป มันไม่จำเป็นต้องไปฆ่าตัวตาย และตอนนี้เห็นไหมคนฆ่าตัวตายเพราะอะไรนี้มากที่สุด ?

เพราะดื่มเหล้ามาก ๆ เป็นแอลกอฮอล์ซึม พอเป็นแอลกอฮอล์ซึมก็เป็นโรค เป็นโรคอะไรล่ะ หนัก ๆ เข้าก็อยากตาย เพราะหมดค่าญาติพี่น้องก็รังเกียจ “มึงไปตามทางมึงเถอะ กูตัดหางปล่อยวัดแล้ว” มาวัด วัดก็ “ไป” ไล่อีก (กูไปไหนล่ะ ไปอยู่กับยมบาลดีกว่า)

นี่มันก็ตอนเข้ามาอุปเรื่อยเลย สถานการณ์ผลิตเหล้าผลิตยา เครื่องดื่มทุกประเภท มันก็จะเหม ! พอดื่มบ่อยครั้งเข้า ดื่มหนักเข้า ดื่มจนเมามากเข้า สติปัญญาที่คิดจะต่อสูชีวิต เพื่อมีชีวิตที่มีคุณค่า มันอันตรธานไป มันไม่เหลือแล้ว อยู่ไม่ได้ ถึงอยู่ได้หน้าก็ไม่มีความสุข อยู่ไปแบบหน้าขึ้นอกตรม ทำหน้าขึ้นมาได้พักหนึ่งแต่อกตรม

ต่อมาเขาบอกว่า “มีการวางแผนฆ่าตัวตาย” หรือทำร้ายตัวเอง คนเรามันควรจะวางแผนเขียนแบบออกแปลนชีวิตว่าจะทำอะไรดี ไม่รู้ชะตากรรมกำลังเขียนแบบออกแปลนชีวิตปั่นปลายชีวิต อยากจะทำสวนธรรมให้สำเร็จ

แต่มีบางคนนี่นั่งคิดวางแผนจะฆ่าตัวตาย ก่อนจะฆ่าตัวตายนี้ มีการวางแผนฆ่าตัวตาย หรือทำร้ายตัวเอง บางคนถึงกับมี ๓ ครั้ง ฆ่าตัวตายมา ๓ ครั้งยังไม่สำเร็จ ก็วางแผนต่อ มันแผนอะไรชีวิต ?

“แผนสังหารชีวิต” ไม่ใช่แผนเขียนแบบออกแปลนชีวิตให้มันสร้างสรรค์พัฒนาชีวิตให้ดีขึ้น อันนี้เป็นเรื่องที่เขาสำรวจจากการฆ่าตัวตาย ๑๐ คน ๙ คนจะมีปัญหาพวกนี้ก่อน

ต่อมา ก็คือ พวกเข้ารักษาที่โรงพยาบาลด้วยการฆ่าตัวตายมาก่อน แล้วส่งไปโรงพยาบาลล้างท้องทันอะไรพวกนี้ หรือเป็นโรคมาก ๆ เจ็บป่วยมาก ทางจิตเวชเขาบอกว่า “ซึมเศร้า” หรือโรค “อารมณ์แปรปรวน”

เดี๋ยวนี้เป็นอะไรก็ไม่รู้ชะ บางคนที่มาที่วัดว่าจะทำบุญทำนั่นทำนี่ เห็นมาทะเลาะกันที่วัดกลับแล้ว เหมือนอย่างที่เคยเล่า

มาเจอเจ้าคนโบกรถ เขาบอกจอดตรงโน้นดี แกบอกเตรียมเงินจะมาทำบุญกับอาตมา ๒ หมื่น เจ้าคนโบกรถชี้โน้นชี้โน้ แกเลยขับรถกลับป่นกับคนใช้ไปตลอดทาง “พระพยอมเลี้ยงคนอย่างนี้ไว้ได้ยังไง”

จนคนใช้ที่นั่งมาในรถ นึกเกิดมีวาทกรรมดีขึ้นมาก “คุณนาย ! วันนี้ถามจริง ๆ เถอะ คุณนายตั้งใจจะมาพบไอ้คนโบกรถ หรือมาพบพระพยอม”

แกก็บอก “พบบ๊ออะไรไอ้คนนั้นตั้งใจจะมาพบพระพยอมมาทำบุญ” ก็เลยขับรถกลับมา มาทำ ทำเสร็จยังบอก “ไล่มันไปเถอะ” (ยังติดค้างอีก ไส้มันไปเถอะ) เอาไว้ก็จะไม่มีใครเข้าวัดหรอก

น่าคิดจริง ๆ นะ คนบางคนนี่อารมณ์แปรปรวน แต่ยังดีนะแปรกลับไป ยังแปรกลับมาอีก (ถ้าแปรกลับไปแล้วไม่มาอดเลย ๒๐,๐๐๐ ไม่ได้ แล้วแถมยังเกลียดวัดไปเท่าไรก็ไม่รู้) หาว่าวัดเลียงคนไม่ดี ทั้ง ๆ ที่เจ้าคนนั้นอะก็อยากจะจัดระเบียบให้มันเข้าล็อกเข้าแถว เพื่อจะได้จุ คันอื่นจะได้มาจอดได้อีก แกก็คิดของแกไปอีกแบบ

ตอนนี้โรคที่ทำให้คนฆ่าตัวตายมาก “การเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรง” เช่น มะเร็ง โรคเอดส์ ตอนนั้นคนก็ฆ่า ตัวตายเยอะ เป็นเอดส์อยู่ไป เขาไม่อยากจะคบหาสมาคม อยู่ไปไม่ไหวคบใครไม่ได้เขาไม่คบด้วย ก็ฆ่าตัวตาย

แต่ทั้งหมดทั้งสิ้นนี้มันเกิดจากแรงกดดัน “ความเครียดอย่างหนัก” เพราะสูญเสียของรัก สูญเสียคนรัก เงินทองที่เป็นของรัก แม้กระทั่งเสียหน้าที่การงาน ที่มีหนามมีตำมีผลงาน โอ้ ! วันนี้ใครได้ดูข่าวไหม “ยายฟ้าผ่า” เต็ง พล.ต.ท.สุรเชษฐ์ หักพาล แหม ! ผลงานมารุ่งเลย แต่ไม่รู้ไปสะดุดตออะไรเข้า ถูกยายฟ้าผ่า แต่คงไม่ฆ่าตัวตายหรอก คนนี้หนักแน่น ! แต่บางคนถูกยาย นี่ผิดหวังจากหน้าที่การงานที่ตัวเองชอบฆ่าตัวตายก็มี

ฉะนั้น การฆ่าตัวตาย ผิดหวังจากบุคคลที่รัก หน้าทีการทำงาน สูญเสียของรัก เจ้าคนที่ถูกหลอกทำข้าวห่อณะเขาเกือบฆ่าตัวตายนะ เพราะเขาหมดตั้งเป็นล้าน เงินเป็นล้าน ๆ เขาก็ไม่อยากอยู่แล้ว เขาไม่มีอะไรเหลือแล้ว มีแต่หนี้ทั้งนั้นตกคอยข้างหน้า พวกนี้อยากฆ่าตัวตาย แล้วก็ถ้าทำสำเร็จก็ตายไป

พูดแต่ด้านลบมา มีบวกบ้างได้ไหม ? เรามีวิธีป้องกันแก้ไขเสียวยาเจ้าโรคฆ่าตัวตายกันได้อย่างไรบ้าง มันก็คงจะต้องไม่เกินหลักศาสนาที่บอกว่า...

๑) ยอมรับว่ามีความทุกข์ แต่ให้คิดเป็นเสียหน่อย ว่าทุกข์เป็นเหตุให้เกิดศรัทธา ให้เกิดปัญญา หาทางแก้ไข แล้วดับมันไป ทุกข์อาจจะทำให้คนฉลาดมากกว่าสุข เพราะสุขทางวัตถุนี้ทำให้คนติดหลง แต่คนเขาจะคิดเป็นใหม่นี้ เขาพอทุกข์เข้ามาอย่าอยู่ติดว่า เขาน่าจะบอก “เฮ้ย ! สู้กับมันสักพักเถอะนะ เจ้าทุกข์นี้” มันเมื่อถ้าชนะแล้วได้อะไรล่ะ มันเหมือนนักมวยเขาถูกนับตั้ง ๒ นับ แต่แล้วเขาฮึด ลุกฮึด ฮึดสู้ เจ้านั่นโดนนับบ้าง แล้วไม่ลุกเลย เขา ๒ ครั้งโดนนับ

ส่วนเราไม่ถึงกับนับเลยนะ ไม่ทันท่อนเป่าฝุ่นเลย อยากตายเสียแล้ว ฉะนั้น คนไม่รู้ว่าเรามีทุกข์ แล้วมันต้องมีทางสู้ เมื่อมีดมี สว่าน ยังมี แล้วมีทุกข์มันก็ต้องมีเรื่องดับได้บ้าง นี่คนไม่คิดอย่างนี้ ไม่มีความคิดบวก ทุกข์ก็เลยอยู่เลย

หลวงพ่อกุญชรทาสจึงมีคาถาตรวจความทุกข์ว่าไง ! “กูไม่ได้เกิดมาเพื่อเป็นทุกข์วีย์ !”

โยม ! ถ้าคนเขาพูดอย่างนี้ คนจะฆ่าตัวตายเยอะไหม ? มันมีแต่บอก

หลวงพ่อกุญชรทาส

จึงมีคาถาตรวจความทุกข์ว่าไง !

“กูไม่ได้เกิดมา เพื่อเป็นทุกข์วีย์ !”

“ทุกข์ก็ทุกข์สิไว้ย ! ตายดีกว่า” ถ้าได้คาถาหลวงพ่อบุทธทาสเปร์เซ็นต์ การฆ่าตัวตาย คือปลุกกระดมกันนะ ปี ๖๓ นี่เป็นปีวาศความทุกข์เป็นปีที่ ใหญ่การฆ่าตัวตาย และการฆ่าตัวตายมากกว่าสงกรานต์และปีใหม่อีก

เพราะปีใหม่กับสงกรานต์ ๒ รายการนี้ ปีใหม่ ๔๐๐ สงกรานต์ ๔๐๐ รวมได้ ๘๐๐ อันนี้ ๔,๐๐๐ อะ ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยเลยนะ

ตอนนี้วางแผนกันนำตุลสงกรานต์นี้ จะลดการตาย แล้ววางแผน กันการฆ่าตัวตายกันบ้างไหมนี้ ตั้ง ๔,๐๐๐ กับ ๘๐๐ อะ เห็นว่าจะวางแผน ลงโทษกันหนัก แต่ฆ่าตัวตายไม่รู้จะลงโทษใคร

๒) คอยหมั่นหาสาเหตุของทุกข์ไว้บ่อย ๆ ว่ามันมาจากอะไร ? พวกเราตอบได้หรือยังตอบดัง ๆ พร้อมกัน ฉันรู้ว่าเหตุมันมาจาก...? (เงิบ) แล้วไม่รู้จากเหตุแล้วจะไปดับเหตุยังงัยละ

เหตุของความทุกข์มาจาก **“ความอยาก กับความยึด”** ถ้าเราอยากมากยึดมาก ทุกข์ก็มากขึ้น แต่ถ้าเราอยากให้น้อย ลงหน่อย ยึดให้น้อยรู้จักปล่อยวางบ้าง เจ้าอารมณ์คิดฆ่าตัว ตายมันก็จะเบาลง แต่ที่ยึดเต็มที่ยึดเต็มที่ พอไม่สมอยาก ไม่เป็นไปตามที่ยึด ยึดไม่อยู่ เอาไม่อยู่ เอาของรักไม่อยู่ เอา ของที่ต้องการไม่อยู่ ญก็อย่าอยู่เลย อะไรอย่างนี้ไปดีกว่า มีตัว ญใจ ๆ โผล่ขึ้นมาอยู่เลย

๓) หัดรู้จักระบายทุกข์ โดยพูดคุยปรึกษา กับคนที่เราไว้วางใจ คน ที่เขาไฟศีลไฟธรรม เขาจะถ่ายทอดเรื่องดีงาม ให้เรามีความหวังในการอยู่ สู้ชีวิต การคุยกับคนที่เขาสู้ชีวิต แล้วเขาผ่านวิกฤติชีวิต มันมักจะได้อคติ ดีกว่าคุยกับคนไม่สู้ชีวิต

ถ้ามีทุกข์อยากฆ่าตัวตาย อย่าไปคุยกับพวกที่เขาเคยฆ่าตัวตายมา ๓ ครั้งแล้ว ญใหม่คุยกับคนญคนใหม่ ? อย่างนี้เขาเรียกผิดฝาผิดคน แทนที่จะคุยกับคนที่ไม่เคยฆ่าตัวตาย แล้วก็ปรึกษาช่วยคนฆ่าตัวตายรอดมา หลายคนแล้ว ถ้าได้ไปคุยพรรณนี้ทางรอดพอมิ อย่าไปคุยเชียว เจ้านี่มันฆ่าตัว ตายมา ๓ รอบแล้ว สนทนกับมันเหลือเกิน ชอบมันเหลือเกิน ก็ไปกับมัน ละสิ เขาบอก

ยัง เว เสวะติ ตาทิโส : คบคนเช่นไร มักจะเป็นเช่นนั้น

แต่เราคบคนที่เขาไม่คิดฆ่าตัวตาย เจ้าคนที่หวาดความทุกข์เก่ง ๆ เจ้าคนที่เขาทำความทุกข์เลย “มึงมาหนักกว่านี้กูก็สู้มึงได้” เจ้านี้น้อยไปจิบจ้อย ทุกข์แค่นี้บอกจิบจ้อย อดข้าวมือหนึ่งก็จิบจ้อย ผัวทิ้งเมียทิ้งก็เดี่ยวมันก็จิบจ้อย ไม่ต้องมาฆ่าตัวตาย ต่อมา

๔) รู้จักหากิจกรรมทำ เพื่อผ่อนคลาย รู้จักออกกำลังฟังเพลง ฟังธรรม ฟังเทศน์ หรือรู้จักทำงานปลูกต้นไม้ จัดสวนหย่อม เอ้อ ! ต้นนั้นกำลังเดินไปดูแตกใบอ่อน ออกดอกกำลังบาน กำลังสวยงาม กำลังเขียวขจี ชีวิตก็สดชื่น อยู่กับสิ่งสดชื่นเบิกบาน เจ้าซึมเศร้าเหงาหงอย มันก็ค่อย ๆ สลัดไป

คนเขาไม่รู้ยังงั้นะบางบ้านก็ลำบาก เขาต้องไปอยู่คอนโด มันจะทำสวนอะไรมันก็ทำไม่ได้ หันไปหันมา ๔ เหลี่ยมแคบ โดดไปข้างล่างดีกว่า ก็ตายอีกแย่นะ หากิจกรรมดี ๆ ทำ

๕) หาคนช่วยเหลือ เช่น เพื่อนญาติ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ หรือสามารถขอคำปรึกษาเพิ่มเติมได้ จากหน่วยงานที่เขาเรียกว่าคลินิกคลายเครียด แล้วก็เดี่ยวที่วัดกำลังจะสร้างแล้วละ

“ชอยละลายทุกข์” เข้าไปก็มีภาพคำสอน หลวงพ่อพุทธทาสบอก “กูไม่ได้เกิดมา เพื่อเป็นทุกข์วีย์ !”

แล้วก็มึนเป๊ะยืมฉะยืม ตึกตักยืม ๆ แล้วเข้าไปสุดชอยกตแป๊ก...ก็เพลงดัง “สุขกันเถอะเรา เสร้าไปทำไม” เขามาสุดชอยแล้ว เขายังไม่

หายทุกข์ ไปโรงพยาบาลเถอะ เตี่ยนี้จะสร้างจะทำชอยละลายทุกข์ ทางโลก
เขามีชอยละลายทรัพย์ คงจะพอมองออกมองเห็น กันว่าเราเสียตายชีวิตคน

ปี ๖๐ ฆ่าตัวตาย ๓,๙๓๔ ศพ แล้วมีผู้พยายามจะฆ่าเท่าไรรู้ไหม ?
“๕๓,๐๐๐ คน” พยายามจะฆ่าแต่เขาช่วยไว้ได้ ล้างท้องแก้เชือก แคะลูกปืน
ออก อะไรอย่างนี้ ๕ หมื่นกว่า ตาย ๓ ช่วยทำอีก ๕ ถ้าช่วยไม่ทันรวบรวม
กัน ๓,๐๐๐ กว่า ไฉย ! เป็นพัน

ทีนี้ มาดูเขาบอกเหตุผลที่ทำให้คนเลิกจบชีวิตตัวเอง ไม่ใช่มีเพียงสาเหตุ
เดียว เขาเรียกว่า **ลิซา ไฟร์สโตน** นักจิตวิทยาคลินิกชาวอเมริกา กล่าวว่า
แนวโน้มการฆ่าตัวตายเป็นสภาวะพิเศษที่เรียกร้องการรักษาโดยเฉพาะ ใน
คู่มือการวินิจฉัยสถิติรวบรวม ความผิดปกติทางจิตของมนุษย์ นี่มากขึ้นซึ่ง
เป็นหลักเกณฑ์ทางวินิจัยความผิดปกติที่ได้รับอ้างอิงอย่างกว้างขวางทั่ว
โลก ที่ว่าทั่วโลกในไทยฆ่าตัวตายปีละ ๓,๐๐๐ คน ถ้าไม่ตายอีกปีละเป็น
หมื่น ที่ช่วยกันไว้ทัน

สรุปแล้วนี้ประเทศไทยเรา มันก็เข้าภาวะผิดปกติโดยเฉพาะ
มันกว้างขวางไปทั่วโลก มาถึงไทยแล้วด้วย มีการปรับปรุงอยู่ตลอด
แล้วก็ในฉบับปรับปรุงที่เขาคิดเขากันล่าสุด นี่เคยมีการพิจารณา
ที่จะจัดหมวดการมีแนวโน้มฆ่าตัวตาย ออกเป็นหมวด ๆ หมวดหมู่
แยกเฉพาะ ไม่เพียงแค่อាកา หรือผลความผิดปกติทางจิต หรือ
ร่างกาย โอ้ ! นักคิดนักวิจัยพวกนี้เขาก็คิดทำหมวดหมู่ ทำนั่นทำนี่
แยกหมู่แยกนี้ พระพุทธเจ้าให้แยกอะไร ?

พระพุทธเจ้าให้แยก “กิเลสกับความทุกข์ ออกจากจิต” จิตนี้เดิม
มันประภัสสรอยู่ก่อน “**อาดันตฺตเกหิ อุปกิเลเสหิ**” กิเลสหรือทุกข์มันจรมา
เหมือนแขกมาเยี่ยมเป็นคราว ๆ อัดันตฺตฺกะ พอแขกไปแล้วก็โบราณเขายังมี
คำพูดแปลก ๆ นะ “**มีเมียตีให้หัวแตก ถ้ามีแขกมาให้ไล่ลงเรือน**”

คนนั้นอ่านเกมคนนี้ แต่ปริศนาธรรมโบราณอ่านไม่ออก “**มีเมียตีให้
หัวแตก**” เมียเขาชอบอะไร ต้องการอะไร จะต้องหล่อเลี้ยงเขาอย่างไร เขาถึง
จะไม่ทิ้งเราไป หรือฆ่าตัวตาย นี่เคยอ่านหัวใจ ดีหัวใจ ดีใจทัญว่าจริตนิสัย
เขาเป็นยังงี้ ไม่ปล่อยยให้เขาเป็นโรคซึมเศร้า ผิดหวังจนเขาฆ่าตัวตาย

ส่วนมี “**แขกมาให้ไล่ลงเรือน**” ถ้ากิเลสที่พาความเศร้าหมองเข้ามาในจิตที่มันเป็นของปรุงแต่งเข้ามา นี่เป็นแขกมาเยือนเป็นคราว ๆ เดี่ยวมันก็จากไป “**ปภัสสละระมิตัง ภิกขเว จิตตัง**” จิตเดิมประภัสสรอยู่ก่อน เราไม่รู้จักแยกที่เขาบอกว่า “**น้ำขุ่นไม่มี ใ้ที่ขุ่นไม่ใช้น้ำ**” ใช่มั้ย ?

แล้วพูดถึงฟังเรื่องน้ำนะ “**บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์**” มันก็มีอะไรแปลก ๆ นะ ที่เชียงใหม่อยู่บ่อหนึ่ง ที่เขาเขียน “**ห้ามผู้หญิงเข้าใกล้บ่อนี้**” ถ้าผู้หญิงเข้าใกล้ ไปแตะ ไปตก น้ำจะขุ่นทันที ก็เลยห้ามผู้หญิงเข้าไปใกล้ เขาก็เล่าความพิสดารบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ อันนี้ก็น่าเป็นห่วงอย่างหนึ่ง กลัวชาวพุทธนี่นะ พิธีมันก็ดีอะรวมคน แล้วทำให้รู้อะไรต่าง ๆ

แต่พระพุทธศาสนาไม่ค่อยเน้นพิธี แต่เน้นวิธี “**ทำพิธีเพื่อออกจากทุกข์ กับวิธีที่ออกจากทุกข์**” โยมว่าเอาไหนดี ? บางทีก็กลัวแต่ทำพิธีแต่ไม่ค่อยหาวิธี ทำพิธีสร้างอะไรขึ้นมา สรรอะไรขึ้นมา แต่ไม่หาวิธีที่จะออกจากทุกข์ แต่พิธีก็ดีแหละ มันก็เป็นเครื่องอุ้มใจ แต่มันก็มีส่วนลึก ๆ ละนะ เช่น คนจะฆ่าตัวตายตอนต้นเดือนนี้ บอก “**ขอให้เลขวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์**” คงมีบ้างละนะ ตกลงพิธีก็ช่วยได้ระดับหนึ่ง อยากจะดูพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ถ้าฆ่าตัวตายวันนี้ก็ไม่ได้ดู ขออยู่ต่ออีกนิดพออยู่แล้วแฮ้ว ! เกิดสบายใจ อาจจะไม่ฆ่าตัวตายก็ได้

ฉะนั้น พิธีก็ช่วยในระดับต้น ๆ แต่วิธีนี้มันจะสิ้นกระแส จะไม่กลับมาทุกข์อีกถ้ามีวิธี แล้วพวกที่มานั่ง ๆ นึกกลับไปจะได้วิธีรักษาชีวิตไหม ? ถ้าใครมาฟังเทศน์แล้วอีก ๓ วัน ๗ วัน ฆ่าตัวตาย อาตมารู้จะต้องเผา วัดเล็กเทศน์เลย เสียเวลา เสียเวลาตายเลย ยังไงจะต้องได้วิธีไปอยู่ให้ดี ไม่ต้องฆ่าตัวตาย ถ้าหยุดฆ่าตัวตายกันไม่ได้ เป้าหมายอันดับหนึ่งของการช่วยคนให้มีชีวิตดี ชีวิตใหม่ เพื่อรักษาชีวิตไว้ ให้มีเวลาเหลือทดแทน ในการบริโภคทรัพยากรไป

มันไม่ควรเลยนะ ทรัพยากรกินใช้ไปตั้งเยอะ แล้วฆ่าตัวตายยังไม่ได้ทำทดแทนเลย เขาบอกกรมสุขภาพจิตในประเทศไทย นี่สังเกตพฤติกรรมของผู้ที่เสี่ยงต่อฆ่าตัวตายไว้ ๑๐ ประการ (ฟังให้ดีนะใครเข้าอยู่ใน ๑๐ ประการนี้อาจจะเป็นรายต่อไป)

๑) ชอบแยกตัว ไม่พูดกับใคร แต่ไม่ใช่เข้าอินทรียสังวรนะ แยกตัวว่า ญูเข้ากับมันไม่ค่อยได้ (ระวังด้วยพวกที่ไม่เข้ากับใคร และเข้ากับใครไม่ค่อยได้ อาจจะเป็นรายต่อไป) ฉะนั้น คบกันไว้รักกันไว้ พูดคุยกันไว้บ้าง มีมนุษย์สายสัมพันธ์ สานสัมพันธ์กันไว้บ้าง

๒) มีคนในครอบครัวฆ่าตัวตายมาก่อน แล้วก็นึกถึง “ถ้าญูฆ่าตัวตายไปชะกับมันคราวนั้นชะก็ดีแล้ว” นี่คนในครอบครัวที่เคยฆ่าตัวตาย มันมักจะฝังในคนที่มีความรอบรู้หนึ่งเห็นไหมที่เป็นข่าว ฆ่าตัวตายมา ๓ รายในครอบครัวเดียว ฉะนั้น ใครที่มีคนฆ่าตัวตายในครอบครัว นี่อันตรายเหมือนกัน มันจะเป็นตัวอย่าง เขาจะนึกว่า “มึงไปแล้วหมดทุกข์ ญูอยู่แย่วัย ! ญูทุกข์ เดียวญูไปตามมึงแหละ” อันนี้แย่มาก

๓) เคยพยายามฆ่าตัวตายมาแล้วหลายครั้ง แล้วมันจะวนไปวนมาอยู่อย่างนั้น เขาไม่คิดจะหาทางออกที่ดี ฉะนั้น ต้องพยายามตรงกันข้าม “ญูไม่มีทางฆ่าตัวตาย เพราะอายุหมาอายุแมวไว้อยู่ !” ใครเคยเห็นแมวฆ่าตัวตายบ้าง อย่างน้อยก็เขียนติดไว้ “คนฆ่าตัวตาย อายุหมาอายุแมว อายุไก่” มันไม่เคยฆ่าตัวตาย พลอยหายไปมันก็ไม่เสียตาย เสียตายข้าวเปลือกนิดหน่อยเดี๋ยวก็ค้นหาใหม่ได้

๔) มีแผนฆ่าตัวตายแน่นอน โดยดูได้จากแจกจ่ายของรักของหวง พูดจาฝากฝังคนข้างหลัง จัดการงานหรือทรัพย์สินให้เรียบร้อย ทำพิธีกรรมหมด มีอะไรก็อาการจะไม่อยู่ใช้มันแล้ว นี่คนที่ในบ้านเราเขาทำท่าสละนุ่นสละนี้ ทั้ง ๆ ที่เขาเคยเป็นของหวงของเขานะ แต่เขาชักให้ใหญ่เลย เหมือนกับวางแผนไม่อยู่กับพวกนี้แล้ว อาการอย่างนี้เสี่ยงที่จะฆ่าตัวตาย

๕) เวลาพูดมีน้ำเสียงวิตกกังวล สีหน้าเศร้าหมอง คุยกับคนฆ่าตัวตายนี้ เขาจะคุยด้วยสีหน้าเศร้าหมอง แล้วมีเรื่องวิตกกังวลมาก ๆ เลย บางคนไม่รู้จะอะไรจิตใจให้คิดแต่เรื่องวิตกกังวล แล้วก็วนไปวนมา ไม่ออกจากวิตกกังวลนั้น ก็ไปหาเครื่องมือฆ่าตัวตายต่อไป

๖) ติดเหล้า หรือยาเสพติด แล้วเป็นคนที่สำคัญมากนะตอนนี้เขาบอกสถิติเยอะมาก คนฆ่าตัวตายนี้ เพราะไปติดเหล้าอมแถม ติดยาเสพติด

ญาติพี่น้องไม่เอา ถูกขับเปหิออกจากหมู่ญาติ พวกนี้จะอยู่ไม่นานอะ ก็
จะหาทางฆ่าตัวตาย

๓) **ทรมานจากโรคเรื้อรัง** พึ่งยารักษาประจำ และกินนอนไม่หลับ นอน
ติดเตียงแต่ไม่หลับเป็นเวลานาน ๆ คิดว่าอยู่ไปลูกหลานก็ลำบาก ก็เลยชิง
ตัดช่องน้อยไป

๔) **ชอบพูดเปรย ๆ ว่า “อยากตาย ไม่อยากมีชีวิตอยู่แล้ว”** (นี่
อาตมาพูดเลียนแบบเสียงนะ แล้วโยมอย่างนี้กว่าอาการอย่างนี้ น่ากลัวจะ
ไปแล้ว ออกสีลาให้มันสมจริง เดี่ยวโยมบอกน่ากลัว...อาการอย่างนี้บอก
เปรยๆ) ถ้าอาตมาฆ่าตัวตายนี้เสียหายเยอะไหมโยมว่า ? คำพูดคำสอน
แล้วเทพหนังสือเผาทั้งกันหมด เอ้อแอ้ ! จะไม่พูดเปรย ๆ ว่า “อยากตาย
ไม่อยากมีชีวิตอยู่” ถ้าคนที่เขาพูดเปรย ๆ อย่างนี้ โอกาสไม่นานจะไป

๕) **ประสบปัญหาชีวิต** เช่น ล้มละลาย สูญเสียคนรักกะทันหัน
เป็นโรคเรื้อรัง พิกการจากอุบัติเหตุแบบไม่มีใครเข้าหน้าได้ เช่น ถูกไฟคลอก
หน้า ผัวก็ทิ้ง ลูกก็ยังไม่อยากจะเห็นหน้าเลย เพราะหน้าแม่ไม่รู้หน้าแม่
หรือหน้าผี โอกาสฆ่าตัวตายก็เยอะ

๑๐) **มีอารมณ์ขึ้น ๆ ลง ๆ** ที่ไม่น่าจะทำแบบนั้นก็ทำ แล้วก็ที่น่า
ระวังคือ เมื่ออารมณ์เปลี่ยนแปลงเป็นตรงกันข้าม มักจะมีอาการซึมเศร้า
หงุดหงิดมานาน ๆ เข้า กลับดู เอ้ ! เหมือนจะสบายผิดหูผิดตา ช่วงนี้แสดง
ว่าเขารวบรวมความกล้าที่จะตัดสินใจแน่นอนแล้ว จะฆ่าตัวตาย เขาทำ
เป็นเขาเข้มแข็ง ที่จริงเขาเข้มแข็งเพื่อสร้างความกล้าหาญ เพื่อเขาจะต้อง
ฆ่าตัวตายให้สำเร็จ เขาเคยเหงาเคยซึม เคยไม่มีชีวิตชีวา มันมีเรื่องหนึ่ง
แบบนี้ ตอนแรกนึกว่าเขาหายแล้ว เขาหายจากโรคนั้นแล้วมั้ง แต่ที่ไหน

ได้ไม่กี่วันฆ่าตัวตาย

นี่ ๑๐ ประการนี้ ก็ต้องช่วยกันทางกรรมสุภาพจิต ให้คำแนะนำว่า ญาติหรือเพื่อนสนิทพยายามพูดคุย พาออกกำลังกาย พาออกงานการอะไรบ้าง ที่เขามีงานเกษตรแปรรูปอะไรที่ไหนก็ลองพาไปดูบ้าง อย่าให้เขาอยู่ติดที่ ซึมเศร้านาน ๆ

สรุปว่า ทุกอย่างทุกวันนี้ โยมมนุษย์เราก็หันหลังให้กรรมะเกินไปด้วย ก็เท่ากับหันหลังให้ชีวิตที่สุขสำราญเบิกบาน เยือกเย็น แล้วถึงอยู่ก็อยู่แบบมนุษย์หัวร้อนเยอะขึ้นทุกวัน หูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาฯ ท่านบอก หน้าร้อนนี่น่าจะจัดกิจกรรมคลายร้อน ท่านพูดมาคำดีว่า **“เมตตาธรรม นี่คลายร้อนได้เยอะ”** ขอให้มีความสุขนิกสงสาร

แห่มหาตมาจริง ๆ นะ ! ตอนนี้อยากเดินไปหาเด็กเลยโยม พอเดินไป **“หลวงพ่ ! ขนุนไม่เห็นค่อยมาเลย”** หลวงพ่ไฉน ไฉน ไฉน ถ้ามาบ่อย ๆ นะ เดี่ยวหนูทำเสร็จ โอ้ย ! เด็กผู้หญิงเดี๋ยวนี้ปากหวาน ประจบพระ เพราะตอนเขาทำก็น่าสงสารเขาเหมือนกัน พอเขาบอกอยากกินไฉนไฉน นี่ก็อยากจะหาให้เขากิน โยมคิดว่าจะฆ่าตัวตายไหม ? เอ้อ ! ถ้าเขาร้องอึมทุกอย่างไม่ต้องการอะไรแล้ว ไม่นะ

แต่ถ้าเขาร้องต้องการ... รู้สึกว่า เอ้อโยม ! นี่ย่ำลึมนะให้นิกวัดนี้ทุกปีช่วงเดือนเมษา เด็กปีนี้อายุ ๔๐๐ กว่า ไศศกริมก็มีวันพุทธละถึงหรือ ๒ ถึง อย่างอื่นไม่ค่อยมี แล้วเด็กบ้านนอกเขาไม่ค่อยเคยกินขนุน วันนี้อาถามหาขนุน **“หลวงพ่ผ่านมาไม่ค่อยมีขนุนมาเลย”** แต่พอเราได้เออะอะไรไปแจก เขาก็เฮ ! ก็เลยร้อนนี้ก็เย็นได้ละนะ ถ้าผู้ใหญ่มีเมตตา ยังไงขอฝากผู้ใหญ่ใจดี อย่างวันนี้โยมเอานมกล่อมมาให้เณร เณรมี ๗ รูป ขอแบ่งไปให้เด็กครึ่งหนึ่ง เด็กเขาก็จะได้กินได้ทาน อู๊ย ! เด็กบ้านนอกนะ ได้กินอะไรนิด ๆ หน่อย ๆ มันเหมือนกับได้ขึ้นสวรรค์เลย นี่พระพุทธรูปเจ้าตรัสว่า

เนกาสิ ละภะเต สุขัง : กินคนเดียวอยู่ไม่เป็นสุข

มาแบ่งกันกิน เต๋ยวี่้อาตมาฉันอะไรนี่ ไม่อยากจะฉันหมด แบ่ง ๆ ให้ ถ้าโลกเรานะมีผู้ใหญ่ใจดี ผู้ใหญ่มีเมตตา เด็กเขาก็คงยังมีชีวิตตอยากอยู่ แต่ถ้าหันไปทางไหนผู้ใหญ่ตะเพิดดำไล้ เพลอ ๆ เขาก็อยากตายเหมือนกัน

ฉะนั้น ความเมตตาที่ดี ลดร้อนได้ เจ้าคนเอาอาหารไปให้ปลา เห็นที่เขาต่างประเทศนะ เจ้าสัตว์บางชนิดมันก็เหลือเกิน พอคนมา มันจะรู้เลย มันจะเข้ามาสนิท แล้วก็ทำปากขยับ บางตัวนี่นะทำหน้าที่กวักอย่างนี้ เจ้าแพะตัวหนึ่งเจ้านี้นอนเฉยเลย กินจนอ้วนแล้ว พอใครเข้ามาใกล้ ๆ บางทีหน้ากวักอยากได้หญ้า อยากได้ของกิน แค่นี้คนเราคิดสงสารสัตว์ เมตตาเพื่อนมนุษย์ โยม ! ทำบุญด้วยเมตตา นี่ปัญญาเยอะกว่าบุญแบบทั่ว ๆ ไป ยิ่งเจริญอนิจจังสัญญายิ่งดีใหญ่ พอเราอยู่ไปทรัพย์สมบัติก็เอาไปไม่ได้ มันไม่จากเรา เราก็ต้องจากมัน แล้วทำบุญบ้าง แต่ไม่ใช่ทำแบบบ้าคลั่ง เมามบุญ หลงบุญ ทำแบบพอดี ๆ ทำแบบไม่เดือดร้อน ก็อย่าลืมนะ !

แล้วก็อย่าลืมมะนาวัดสวนแก้ว ! ให้มาเดือนมีนา, เมษายน, พฤษภาคม
ทุเรียน ชมพู่ มะปราง มะม่วง เตี้ยวงาะมาอีก แล้วนอกจาก ๓-๔
เดือนแล้วจะไปวัดไหนก็ไปเหอะ แต่ช่วง ๓-๔ เดือน ขอให้มาวัดนี้เยอะ ๆ
มามาก ๆ เข้าแค่นี้ละ !

ขออวยพรให้ทุกท่านทุกคน จงอยู่เย็นเป็นสุข อย่าร้อนนอน
ทุกข์ถึงฆ่าตัวตาย แต่ขอให้เปลี่ยนมาเป็นฆ่าทุกข์และฆ่ากิเลสให้
มันวอดวาย เพื่อชีวิตที่เหลือจะได้เป็นชีวิตที่สดชื่น เบิกบาน เยือก
เย็นตลอดไปด้วยกันทุกคน เทอญ ฯ

อย่าลืมนะ
มาวัดสวนแก้ว !

ให้มาเดือนมีนา, เมษายน,
พฤษภาคม ทูเรียน ชมพู่
มะปราง มะม่วง ฯลฯ

ครอบครัว เข้มแข็ง

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)*

วันนี้วันอะไร ? (วันครอบครัว)

ถามจริง ๆ เกือบ ๒ วันมันติด ๆ กัน ๓ เรื่องเลย “สงกรานต์ ผู้สูงอายุ วันครอบครัว” ติดกันเลย ถามจริง ๆ เกือบโยม ถ้าเราจัดให้เป็นเรื่องที่น่าเรียนรู้ น่าศึกษา วันอะไรน่าเรียนรู้ น่าศึกษา น่านำมาปฏิบัติให้เกิดความมั่นคงในชีวิตมากที่สุด คือวันอะไร ? (วันครอบครัว)

“ใช่” อาตมาว่า สงกรานต์ก็อย่างนั้นแหละ คนแก่ก็เรื่องของแก แกก็ต้องแก่ของแกไป จริงนะที่เขาว่า ไม่มีอะไรสำคัญเท่ากับวันครอบครัว เพราะอะไร ?

* “ครอบครัวเข้มแข็ง” บรรยายโดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ) เนื่องในโอกาสเทศกาลวันสงกรานต์แก่ประชาชนทั่วไป ณ ลานธรรม วัดสวนแก้ว นนทบุรี วันอาทิตย์ที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ (วันครอบครัว)

ถ้าประเทศชาตินี้ มีครอบครัวไม่ได้เรื่องได้ราว ครอบครัวละเหะ
เสียหายแตกแยก หย่าร้างครอบครัวหัวร่อน แค่นี้

ถามว่า...ประเทศชาติไปรอดไหม ?

**ไม่มีวันสงกรานต์เราก็ออยู่ได้ไหม ? ไม่จัดวันผู้สูงอายุ
แกก็ย้งอยู่ของแกได้ไหม ?**

แต่ครอบครัว นี่ถ้าไม่มีวิธีทำให้ครอบครัวอยู่รอด จะลำบากมาก ทำ
ยังไงจะส่งเสริมความรักความอบอุ่น ความสุขในครอบครัวมากที่สุด เพราะ
เป็นสถาบันครอบครัวที่เริ่มต้น ของคุณภาพชีวิตของผู้คน **“ครอบครัว
อยู่เย็นเป็นสุข” ก็ถือว่าเป็นความเข้มแข็งของชุมชน**

**ชุมชนนี้ ถ้าครอบครัวไม่เป็นสุข ครอบครัวก็อ่อนแอ
ชุมชนก็อ่อนแอ ประเทศชาติไม่ต้องพูดเลย ไปไม่รอด เพราะ
ฉะนั้นเริ่มต้นคุณภาพชีวิตที่ดีในชุมชน คือ ครอบครัว**

ความหมายของสถาบันครอบครัว ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตย-
สถาน ปีพ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า **“สถาบัน”** และ **“ครอบครัว”**
ไว้ดังนี้

สถาบัน หมายถึงสิ่งซึ่งคนในส่วนรวม คือ สังคมจัดตั้ง
ให้มีขึ้นเพราะเห็นประโยชน์ว่า มีความต้องการและจำเป็น
แก่วิถีชีวิตของตน เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา ฯลฯ

ครอบครัว หมายถึงสถาบันพื้นฐานของสังคมที่ประกอบด้วย
สามีภรรยา และหมายความรวมถึงลูกด้วย

แล้วทำยังไงล่ะ ถึงจะเรียกว่า ความหมายตามแนวทางพุทธ-
ศาสตร์ ให้วิธีการอยู่เป็นครอบครัว อย่างชนิดที่เป็นครอบครัวแนว
พุทธศาสตร์ ไม่ใช่ครอบครัวแบบตะวันตก หรือครอบครัวแบบชิมลอง

เดียวมีการอยู่ทดลอง กว่าจะแต่งงาน ก็ไม่ประสบความสำเร็จ สมัย
ก่อนบางทีคลุมถุงชนก็ย้งอยู่กันยันตายได้ไหม ?

เดี๋ยวนี้มันมีเรื่องที่ยากจะฝากวันนี้สำคัญ เมื่อก่อนจะหย่า แยก
แยกกันนี้มีอะไรบ้าง ?

๑) ตาย เป็นอันดับหนึ่ง

๒) พ่อตาแม่ยายไม่ชอบลูกเขยลูกสะใภ้ จำใจเลิกกัน เพราะตามใจพ่อแม่ พ่อแม่รับลูกเขยคนนี้ไม่ได้ รับลูกสะใภ้ คนนี้ไม่ได้ ก็เลิกกันไป และอีกอย่างหนึ่งก็คือ

๓) การทรมานทรมานกันเหลือเกิน เป็นคู่เวรคู่กรรม ทำร้ายร่างกาย รุนแรงอยู่กันไม่ได้

ปัจจุบันนี้มีตัวเสริมตัวแทรก ทำให้ครอบครัวแตก แยกกันเยอะไหม ?

เยอะกว่าเก่ามากเลย เช่น ทำเป็นไม่รู้ รู้อยู่แก่ใจ แชดโหดพิศ เป็นข้อแตกแยกมากเป็นประวัติการณ์ ผู้หญิง ! สามีภรรยาเคยอยู่กันดี ๆ เพ็ญใจสามีเป็นคนพูดน้อย เจ้าคนที่แช่ดด้วยมันช่างพูด “อ๊ะ ! เจ้านี้พูด เก่งพูดดี ว่าจะลองไปอยู่กับมันสักพัก” อ้าว ! ไปแล้ว

หลายคนหย่าร้างกันเพราะโทรศัพท์ ไม่รู้หน้าคาคตา คอยไปคอยมา...ไปแล้ว โលนไปหากันคอยกัน ชักคุ่นชักสนิท เขา บอก “รักแท้ยังแพ้ไกลชิด”

ที่แรกก็รักกันแท้ ๆ ละนะสามีภรรยา แต่สามีไม่อยู่บ้าง ภรรยา ไม่อยู่บ้าง แต่อะไรมันไกลชิดคนเหลือเกินช่วงนี้...โทรศัพท์ไลน์หากัน คอย กัน พักเดียวเห็นมีมาเล่าให้ฟังนี้เยอะมาก

“

...หลายคนหย่าร้างกันเพราะโทรศัพท์
ไม่รู้หน้าคาคตา คุดไปคุดมา...ไปแล้ว
ไลน์ไปหากันคุดกัน ชักคุ่นชักสนิท เขาบอก
“รักแท้ยังแพ้ไกลชิด”...”

นี่เทคโนโลยีที่ผลิตกันมา สร้างกันมา มันนำไปสู่ความวินาศนาการ
ในครอบครัวเยอะมาก ถึงว่าบางที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องใจแตก ได้ชู้ มีกิ๊ก แต่
มันก็เรื่องทำให้เกิดรู้สึกระแวง เห็นอีกฝ่ายคุยโทรศัพท์กับใครบ่อย คุดแล้ว
หัวเราะหยอกเอ็นกัน สร้างความระแวงแคลงใจที่สุด

เดี๋ยวนี้ต้องถือว่าสถาบันครอบครัวน่าตกใจ แต่งแผนหนึ่ง หย่า ๔
หมื่น ๕ หมื่น แต่ก่อนไม่ค่อยมีขนาดนี้ ตัวเลขต่างกันลิบเลย ระหว่างยุค
ปัจจุบันกับยุคก่อน

อาตมานึกถึงโยมพ่อกับโยมแม่ พ่อไปทำนา แม่อยู่สวนดูแลลูก เขา
ห่างกันตั้ง ๓-๔ เดือนกว่าจะสิ้นหนานา มาพบเจอกันทีหนึ่ง เขาก็ไม่มี
เรื่องซู้สาวเรื่องกิ๊กกั๊ก

สมัยก่อนมันไม่มีเจ้าคำว่า “กิ๊ก” ที่จริงแล้วมันก็มาจากคำอะไร ? (ชู้)
นั่นแหละมีชู้ แต่เขาเลี่ยงเป็นกิ๊ก เลี่ยงเป็นฟังดูแล้วให้มันเบา แลดูบาบหุ
น้อยหน่อย เบาหน่อย บาปหน่อย

ที่จริงมันก็ชั่วพอ ๆ กัน นั่นแหละ นี่ตอนนี้ต้องถือว่า
ปัญหาใหญ่ ถ้าครอบครัวแนวพุทธศาสตร์ ไม่กลับมา สามเ
ภรรยา บุตรธิดาลูกหลาน เมื่อก่อนเคยอยู่กันเป็นเครือ
ญาติหรือวงศ์วานว่านเครือ อยู่แถว ๆ บ้านติด ๆ เคียง ๆ กัน

เดี๋ยวนี้ ยิ่งหย่ากันไป ห่างกันไกล ไม่มีผู้หลักผู้ใหญ่คอยดักคอยเตือน
ก็จะมีเรื่องที่แย่มากที่สุด ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ข้อที่หนึ่งนี่เป๊ะเลย ครอบครัว
จะมันคงยังยืนข้อที่หนึ่งคืออะไร ?

พระพุทธเจ้าตรัสไว้เลยว่า

๑. สัจจะ : ชื่อสัตย์ต่อกัน

สัจจะ ทั้ง ๒ ฝ่ายจริงใจต่อกัน ไม่มีใครสร้างความระแวงแคลงใจ ด้วยการเล่นไม่ซื่อ หรือไม่มีสัจจะ ว่ารักแล้ว ไม่รักจริงเหมือนแต่ต้นอันนี้แย่แล้ว

ตอนนี้ความระแวงเรื่องขู้สาวเรื่องมีกิ๊ก เราไปดูตามข่าวฆ่ากันตายมากที่สุด มากเพราะระแวงว่าเขาไปมีใหม่ แล้วบางทีก็หย่ากันไปร้างกันไปพักหนึ่ง อยากจะกลับมาต่อกันใหม่ ไม่สำเร็จก็ฆ่ากันตาย

หลายครอบครัวที่เรียกกันว่า “ฆ่ายกครัว” ฆ่า ๕ ศพ ฆ่า ๓ ศพ ทำให้ครอบครัวหมดความสุข พ่อฆ่าลูก ลูกฆ่าพ่อแม่ เมื่อก่อนมันไม่ได้แย่นขนาดแบบที่มีถึบ่อยเหมือนปัจจุบัน

ฉะนั้น ปัจจุบันนี้ถ้าไม่มีการคำว่า “วางแผนครอบครัว ที่ถูกต้องตามแนวพุทธศาสตร์”

แนวพุทธศาสตร์ นี่ไม่ได้สร้างครอบครัว คือ สร้างเรือนหอ ให้ทุนงบประมาณไปตั้งเนื้อตั้งตัว ตั้งตัวด้วยเงินทองสมบัติ ทั้งฝ่ายหญิงฝ่ายชายเอามากอง ๑๐ ล้าน ๒๐ ล้าน มันพื้นฐานสร้างครอบครัวจริงหรือไม่จริง อันนั้นมันสร้างฐานะเท่านั้นแหละ แต่ไม่ใช่สร้างครอบครัว

เพราะบางครอบครัว นี่เคยได้ยินข่าวไหม ? ลูกเศรษฐีเขาแต่งงาน ฝ่ายชายพ่อแม่ให้ ๑๐๐ ล้าน ฝ่ายหญิงพ่อแม่ให้อีก ๑๐๐ ล้าน ต่างฝ่ายต่างรวย แล้วไปสร้างบ้านสร้างเรือน ครอบครัวสำเร็จไหม ? ฐานะนั้นไปรวดเร็ว แต่ความสุขความสงบ ความผูกพัน ความรู้สึกร่วมชีวิตมันขาดสะบั้น ไม่ใช่ เพราะเงินก้อนใหญ่วางต้นทุน

สมัยก่อนเขาก็มีนะเขาเรียก “เงินขวัญถุง” เงินไปวางไว้ให้คู่บ่าวสาวนี้เขาจะได้เริ่มต้นมีทุนมีรอน จะทำอะไรทำนาค้าขายอะไรก็เอา พ่อแม่ฝ่ายหญิงฝ่ายชาย เขาเรียกอะไรนะ “เตี้ยกัน” มาเตี้ยเป็นกงสีวางเป็นกองทุนสนับสนุนให้สร้างครอบครัว

แต่ยุคที่พระพุทธเจ้าตรัส นี่มันเป็นอยู่ปัจจุบันกับที่ท่านตรัสไว้ มันต่างกัน ฟ้ากับเหวไหม ?

“ พระพุทธเจ้าตรัสว่า
ต้องสร้างความเชื่อถือ
สร้างความไว้วางใจ
แต่ละฝ่ายต้องสร้างสันดาน
มีสัจจะ... ”

พระพุทธเจ้าตรัสว่า ต้องสร้างความเชื่อถือ สร้างความไว้วางใจ แต่ละฝ่ายต้องสร้างสันดานมีสัจจะ

โยมการเมืองเขาก็จะตั้งพรรคอยู่ร่วมพรรคกันได้ ต้องมีไปทำปฏิญาณ...ใช้ไหม ? ปฏิญาณไปปฏิญาณมา พอพูดแล้วผ่านไปเข้าไปในพรรค ปฏิญาณไปไหน...ไอ้โยม “สภา” ?

สภาก็เหมือนเมืองใหญ่ของประเทศ ส่วนเราครอบครัวเล็ก ๆ ถ้าไม่มีสัจจะไม่มีความน่าไว้วางใจ น่าเชื่อถือ มีแต่ความระแวงเกิดขึ้นเรื่อย ๆ จะเอาอะไรมาผูกพัน

ตอนแต่งเขาถึงต้องทำอะไร ? สายมงคลโยงหัวเจ้าบ่าวกับโยงหัวเจ้าสาว ถ้าโยงกันด้วยด้ายสายสิญจน์ กับโยงกันด้วยความซื่อสัตย์ อันไหนมันจะชัดเจนในการอยู่ร่วมกันได้

โยงกันด้วยสายสิญจน์ มันไม่ไหว เขาตึงกันสายสิญจน์ขาดหมดที่มัดหัวนะ ต่อยกัน ตีกัน ตบกัน

นี่พระพุทธเจ้าถึงตรัส ถ้าจะอยู่เป็นครอบครัวเดียวกัน จะสร้างบ้านสร้างเรือน ต้องสร้างสัจจะ ให้อีกฝ่ายหนึ่งไว้ใจให้ได้

แล้วแปลกนะเดี๋ยวนี้ละโยมมันเป็นปอຍนะ ตอนที่ยัง ๗ เขาไม่ค่อยมีเงินนะ ยังฐานะไม่ค่อยดีนะ รักกันจะตาย พอรวยปั๊บ ! เอาแล้ว มาแล้ว

ผู้ชายพอเห็นมีเงิน เอ๊ะ ! ภู่น่าจะเต็มกักได้สักคนหนึ่ง เอ๊ะ ! คนเดียวเนี่ยมึงใช้ไม่ทัน นี่ก็ต้องหาผู้ช่วยใช้ เอาแล้ว ไปแล้ว

ฝ่ายหญิง โอ้ย ! ถ้ารวยขึ้นมา รวยใครก็ชอบ ไม่สวຍคนก็ชอบ ตั้งนั้นแม่หม้ายรวย ๗ อะไรรวย ๗ คนจะฉวยเอาไปหมด

เขาก็เลยเกิดความรู้สึกว่า ถ้ารวยแล้วต้องหาผู้ช่วยมาใช้เงิน ก็เลยมีผู้ช่วยแม่บ้าน ผู้ช่วยภรรยา ที่เรียกกันสมัยนี้ว่า “กิ๊ก” มันก็เลยเกิดทำให้ครอบครัว นี่แตกแยก

แล้วโยมถ้าไล่เช็คคุณะระดับชาตินะ คนอดีตนายภค อดีต ผบ. อดีตอะไรใหญ่ ๗ ไปดูไปอ่านข่าวดู บางทีก็ไม่น่าเชื่อ ฝ่ายคุณนายมีกิ๊กก่อน แล้วฝ่ายผู้ชายก็กิ๊กตามบ้าง ตอนนั้นก็เลยแตก

นี่มันมามากมาแรง เพราะว่าสังคมปัจจุบันการรู้จักกันในที่ต่าง ๆ ความใกล้ชิดกันในที่ต่าง ๆ เอายกตัวอย่าง เมื่อก่อนนายใหญ่ ๗ เขาไม่ค่อยมีเจ้าคำว่า “เจ้าพวกหน้าห้อง” เจ้าพวกจัดหน้าห้องมันเพิ่งจะเริ่ม

หน้าห้องผู้ช่วย เป็นผู้หญิงมีไหม ?

เราเคยได้ยินผู้การไหม ? ปล้ำขึ้นใจเมียลูกน้อง เพราะเมียลูกน้องมาเป็นหน้าห้อง คอยจัดเอกสาร คอยทำงาน ไป ๗ มา ๗ ลวนลามได้เมียลูกน้องเป็นกิ๊ก ผลที่สุดก็เลยถูกไล่ ถูกปลด ถูกย้ายลดตำแหน่งอำนาจกันไป

รวมแล้วว่า ยุคปัจจุบันเจ้าตัวเหตุที่ทำให้ครอบครัวแตกแยก หย่าร้างกัน มันเพิ่มปริมาณจำนวน แต่การกระตุ้นกันให้มีสัจจะ รักหนึ่งใจเดียว สันโดษในคู่ครอง มันไม่พอ ปีหนึ่งจะมาฟังเทศน์เรื่องครอบครัวสักครั้ง หลังจากนั้น ๓๐๐ กว่าวัน เสี่ยงกระตุ้นเสี่ยงเตือน เรื่องสร้างครอบครัวมันไม่พอ สิ่งอื่นสิมันกระแทกโครมเข้ามา ปังเข้ามา เปรี๊ยะเขาไป จนครอบครัวต้องกระเด็นกระดอนแตกแยก

อันนี้เป็นสิ่งที่มันถึงตัวเลขน่าตกใจ แสนหนึ่งหย่า ๔ หมื่น กรุงเทพฯ ในเขตที่ไปจดทะเบียน เขตบางรักอะไรอย่างนี้ เขาบอกตั้งแต่เช้า ๙ โมง ยัน ๔ โมง มีใบหย่าเกือบทุกชั่วโมง มีใบหย่าบางที่ชั่วโมงหนึ่ง ๓-๔ ราย ในเขตบางพลัดไม่ค่อยหย่าเท่าไร เพราะเขาไปจดน้อย เขากลับพลัดพราก

เออ ! น่าคิดนะตอนนี้แก่แล้วก็ไปมีกิ๊กผู้ชาย กิ๊กผู้หญิง อะไรก็ ไม่รู้ มีการกินเด็ก ผู้หญิงกินเด็ก คนแก่กินเด็กงุ่นวาย เพราะใจไม่มีคำว่า “**สัจจะ**” ไม่เสียคำพูด ไม่เสียคำมั่นสัญญา เป็นคนที่ถือสัจจะเป็นหลัก

นี่การเมืองเขาถึงได้บอกว่า **ทำสัจจะ สัญญาปฎิญาณกัน ทำสัญญากันว่า จะเข้าร่วมพรรคร่วมทีมกัน แล้วเดี่ยวเดี่ยวแหละ เอาแล้วมีงูเห่า**

โยมลองคิดเล่น ๆ สิ ! ใครเป็นงูเห่าตัวพ่อ ในเวลานี้ที่เขาสือกัน ที่เขาวิจารณ์กันนะ แต่รุ่นปัจจุบันหยก ๆ นี่ (ใบให้ “อยู่สูง ๆ” ไม่ใช่คนชั้นต่ำ “ชั้นเทพ”) ไม่ได้เอ่ยชื่อนะเดี๋ยวจะมาเอาผิดพระพยอม นี่มันเรื่องใบ ๆ ก็เขาบอกกันไง ก็เขาพูดกันนี้ที่พาไปได้ตั้งเท่าไร ? ๕๐ กว่าเสียง นี่นะ ไป ๓๗ เหลือ ๑๗ อะไร ตัวพ่อเก่งมาก งูเห่าตัวพ่อลากไป สัจจะ ก็ไม่ต้องเหลือกัน

หัวหน้าพรรคคนก่อน พูดไว้เลยพรรคเราต้องถือสัจจะ ให้เป็น **นักการเมืองที่มีสัจจะ**

การไปเปลี่ยนแปลงเล่นไม่ซื่อทำเอานายตำรวจมารุ่งพุ่งแรง ตกพรรค นิดเดียวไปเปลี่ยนแปลงการโยกย้ายเขานิดเดียว เพราะไม่ถือตามหลัก ชอบเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนใจ

ไปเปลี่ยนอะไรง่าย ๆ เปลี่ยนคู่ครองไม่ใช่เหมือนเปลี่ยนรองเท้าจริงไหม ?

คนเราไม่รู้ลึกลงไปเป็นเรื่องเลวร้ายหรือ เจ้าเรื่องสร้างครอบครัวไม่สำเร็จ แล้วขอประณามอีกตัว ! อีกตัวทำให้ครอบครัวเขาแตกนี่ก็แยไหม ? “**ไอ้สารเลว**”

ไอ้สารเลวนี่ ต้องว่ามันนะ เลวที่ทำครอบครัวเขาแตก ลูกเต้าเขาจะอยู่ชาติ ๆ อะ “**ไอ้ตัวสารเลว**” ต้องด่าผ่านนี้ไว้เลย ถ้าผู้ชายก็ไอ้

ตัวสารเลว ที่มันทำให้ครอบครัวเป็นต้นเหตุให้ครอบครัวต้องแตก ที่อื่นมันไม่มีหาหรือไง ทำไมต้องไปเอาของเขา

เดี๋ยวนี้มันมีคำฮิตอยู่คำหนึ่ง “**เรามีคู่ครองแล้วเราหมดสิทธิ์ แต่ถ้าเราจีบติด เราก็มีสิทธิ์เป็นของเรา**” พุดเลว ๆ พุดบ้า ๆ พุดอย่างนี้มันไม่ใช่พุทธภาพิต ไม่ใช่สุภาพิต เขามีคู่ครองแล้วเรารู้สึกเราหมดสิทธิ์เขาว่าอย่างนั้น แต่ถ้าเราจีบเขาติด แล้วเขาตามเรามามันก็เป็นสิทธิ์ของเรา มันพุดอย่างนี้ มันก็ตกลงว่า อาศัยลูกจีบลูกต้อไป ได้มาก็เป็นสิทธิ์ของเรา แต่เอาของเขามายังมีหน้าบอกมีสิทธิ์

ไม่ได้ละ ต้องด่ามันเลย เจ้าคนพวกนี้ คนทำลายครอบครัวเขานี้ เท่ากับทำลายประเทศชาติหมู่บ้านชุมชนด้วยไหม ? มันเท่ากันนา มันแยขนาดนั้นเหมือนกัน แต่เราไม่มีใครเทศน์ว่าให้สักที

แต่วันนี้ขอสักวัน บอกแล้วบอกไว้ตั้งแต่เมื่อวานใช้ไหม ? ว่าวันนี้ต้องเป็นที่สุดของการเทศน์ในรอบปี แล้วต่อไปก็จะเทศน์เบา ๆ แต่วันนี้ขอแรงหน่อย เพราะว่ามันแรงเพื่ออะไร ? แรงเพื่อสร้างชาติ เพราะครอบครัวเป็นครอบครัวที่จะสร้างชุมชนและชาติ ถ้าเทศน์เบา ๆ ไม่ได้หรอก ! เดี่ยวชาติไม่เข้มแข็ง เดี่ยวชาติไม่มั่นคง

ข้อที่หนึ่งต้องมีให้ได้ **อย่าเสียสัจจะกัน** อย่า...(เจ้าครอบครัวที่ยิงกัน ๕ ศพนะว่าจะคืนเงินให้ไง ถ้าทำอะไรบ้านเสร็จ ออกไปให้ ๑๐ ล้าน มันเลยยิง ๕ ศพ)

๒. ทมะ : การข่มจิตข่มใจ

ทมะ รู้จักข่มจิตของตน ครอบครวัต้องสร้างทมะให้ดี ทมะ เป็นกำแพงกันการแตกแยกของครอบครัว

ทมะ คือ การข่มจิตข่มใจ ไม่รู้ความผลุนผลันพลันแล่น ผิดการหนักแน่นเยือกเย็น สร้างความหนักแน่นก่อนที่จะไปอยู่กับใคร เขาได้ ถ้าตัวเรา ใจเบา หูเบา ผลุนผลันพลันแล่นอย่าคิดไปจับคู่กับใครเลย พอไปจับกับเขาแล้วเท่ากับจับศัตรูมาทะเลาะกันเปล่า ๆ เขาก็ไม่หนักแน่น เราก็ไม่หนักแน่น มีแต่ผลุนผลันพลันแล่น ที่เขาตายกัน ยิ่งใส่กัน แทะใส่กัน ฟันกัน ก็เพราะความผลุนผลันพลันแล่น ตอนนี้เป็นมากครอบครัวนี้ ไม่มีใครอดใครทนกัน

ที่จริงนะเอาละสมมติว่าข้อที่ ๑ มันพลาด ถ้าข้อที่ ๒ ยังมันคงพอประคองกันได้ไหมโยม ? รู้ว่ามันมีกิ๊ก แต่ทน !! ทำใจดี ! หนักแน่น ! ปฏิบัติให้มันดีไว้ เขาเรียก “เอาเสน่ห์ไปเติมให้สามี” เพื่อไปตีอี๊กให้แตก

นี่ถ้าเราหนักแน่นเยือกเย็นบางที อี๊กนั้นสันดานไม่ค่อยดี ผลุนผลันพลันแล่นเขาอาจแล่นกลับมาหาเราใช้ไหมโยม ? ถ้าเราหนักแน่นไปเจออี๊กก็ผลุนผลันพลันแล่น หรือไอ้กิ๊กก็ผลุนผลันพลันแล่น (เอ๊ะ ! สู้ของเก่าไม่ได้ไฉน !) แล้วมันยังได้ข้อ ๒ มาช่วยประคองเอากลับมาได้

แต่ถ้าไม่มีข้อที่ ๒ บางคู่ซื่อสัตย์กันจริง แต่ดันไม่ควบคุมอารมณ์ผลุนผลันพลันแล่นเข้าใส่กัน แต่ไม่ได้เคยนอกใจ แต่ไม่เคยคุมอารมณ์ ไม่เคยคุมจิตคุมใจ แล้วก็ไม่เคยหนักแน่นเยือกเย็น มีแต่สร้างอารมณ์ผลุนผลันพลันแล่น

เขาเลยเรียกยุคปัจจุบันว่า “ครอบครัวหัวร้อน” มีมากขึ้น เมียก็ใจร้อน ผัวก็ใจร้อน ไม่เคยยับยั้งเบรกรั้งหักห้าม หนักแน่นเยือกเย็นแล้วที่เคยบอกแล้วบอกอีกว่า

สามีเขากลับบ้านดึก เราเปิดประตูรับ นี่เราต้องลูบอกลูบใจ “กูจะเปิดรับด้วยความหนักแน่นเยือกเย็น” ถึงจะดึกยังไง ! ถ้าไปเปิดอย่างนี้ ๕ นาทีได้กลับมานอนไหม ? นี่เปิด ๕ นาที

เปิดนะ ๑ นาที แต่ค่าอีกครึ่งชั่วโมง ผลที่สุดไม่ได้ รับไม่ไหว ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยนอกใจ แต่ทนความพลุนพลันพล้นเล่นไม่ไหว เจ้านี้ไม่เคยหนักแน่นเยือกเย็นอะไรเลย

ฉะนั้น ข้อที่ ๒ อย่ามัวแต่หวังสร้างบ้าน สร้างเรือนหอ สร้างฐานะ สร้างธุรกิจเพื่อให้ครอบครัวนี้ร่ำรวย แต่ไม่มีทมะอยู่ไม่ได้ ไม่ฝึกจิต ฝึกใจ ช่มจิต ช่มใจอะไรเสียเลย มีแต่จะช่มเหงกัน ไม่ช่มจิต ช่มใจแต่ละตัว แต่ละฝ่ายแต่ละข้าง แต่ละคนจึงองหน้าที่จะช่มเหงอย่างเดียวกันไปไม่รอด

“ ทมะ รู้จักช่มจิตของตน
ครอบครัวต้องสร้างทมะให้ดี
ทมะเป็นกำแพงกันการแตกแยก
ของครอบครัว...”

๓. ชั้นติ : อดทน

พระพุทธเจ้าตรัสว่าต้องมีตัวนี้ถึงจะสุดยอด ตัวแรกเชื่อมั่น ตัว ๒ ประคับประคองให้อยู่ร่วมกันต่อไป ตัว ๓ นี่สุดยอด ตัวนี้ถ้าเชื่อใจกันแล้ว อยู่กันด้วยความเยือกเย็นแล้ว มันก็ต้องรักษาความเยือกเย็น และความไวเนื้อเชื่อใจให้มันเข้มแข็งมั่นคง

เจ้าข้อ ๑ กับข้อ ๒ นี่นะถ้ามันขาดข้อ ๓ มันไปไม่รอดเหมือนกัน คืออะไร ? (ชั้นติ)

ถ้าผู้หญิงสาวสวยรวย ผู้ชายหล่อ แต่งกัน ๒-๓ เดือน เอาแล้วชอบพูดหลุดปากบ่อยจัง “เฮ้ย ! กูชักจะเหลื่อทนมึงแล้วนะ” อีกฝ่ายบอก “กูน่าจะบอกก่อนมึงนะ ไ้เหลื่อทนมึง” ไปไวไปไม่รอด

ทุกฝ่ายต้องบอก “**ศรัทธาได้**” ใช่ไหม ? “มึงจะทำยังไง กูก็ทนได้” นึกถึงตอนแม่ถูกโยมพ่อตบหน้าตาบวม ลูก ๆ ก็เข้าไปลอบ “แม่ ! ถ้าแม่ทนไม่ไหวแม่จะเลิกก็เลิก” เห็นใจเนอะเห็นใจ

แม่พูดว่าไง “**ไม่ต้องห่วงแม่หรอก ถ้าพวกเอ็งยังเห็นดำตา แม่ยังเห็นหน้าพวกเอ็งอยู่ แม่จะทนที่สุดเพื่อพวกเอ็ง**” จะทนที่สุดเพื่อลูก ๆ ไม่ให้ลูกต้องกำพรว้าพ่อกำพรว้าแม่ ทนก็โดนทุบโดนรำคาญเมามา ยังไงก็ตาม “**ศรัทธาได้**”

ฉะนั้น ศรีภรรยาต้องเป็นศรีที่ทนได้ แต่ถ้าเป็นสีกลองง่าย สีสร้อนเร็ว ทาไปแล้วร้อน สีร้อนหลุด สีไม่ติดเนื้อติดตัว สีไม่ติดหัว ติดใจเลย ไม่ได้ประเภทเหลือทนง่าย ๆ ประเภทใจเสาะเปราะบาง ขาดความเข้มแข็งอดทน

เขาบอกว่า เรื่องอดทนนี้ มันเป็นเรื่องสุดยอด คนทนทำมาหากิน ที่จริงเขาจะแะอยู่แล้วนะ แต่เขาทนฮึดใจอีกนิดหนึ่ง เขากลับประสบความสำเร็จได้ อย่างที่เขาจินตนาการ

เจ้าที่พ่อแม่ พ่อบอกว่า พ่อฝังทรัพย์ไว้ใต้ดิน ลูกก็ไปขุดเอาเหอะ ปรากฏว่าเจ้าลูกก็นึกว่า พ่อฝังทรัพย์ที่เป็นเงินจริง ๆ ไม่ได้คิดว่าทรัพย์คือ ความอดทน ก็ไปขุด ๆ ๆ ขุดไปนานท้อ ไม่เจอก็เลิกขุด แต่เจ้าคนน้องนี้ เจ้าคนพี่ขุดไปไม่เจอ เจ้าคนน้อง “เฮ้พี่ ! ขุดดิน” กลับดินไปมา น่าจะเอาอะไรไปปลุก เพราะดินถูกกลับถูกขุดพลิกกลับมาใหม่ ปลุกไปมันก็งาม เขาก็ได้เงินได้ทองเยอะเลย

ตกลงเจ้าคนที่ขุดว่าทรัพย์พ่อฝัง ไม่ได้สักบาทเหน้อย เพราะเขานึกว่าเป็นเงินอยู่ในนั้น แต่เจ้าคนน้องอดทนเอาน้ำไปลองหวาน เอาน้ำไปเพาะ เอาน้ำไปปลุก ในที่ดินแปลงที่พ่อชี้ไว้ว่า ฝังไว้ในไร่นานนั้นแหละ แล้วแต่อดทนไปขุดเอาเหอะ

เจ้าพี่ก็นึก หนมาตั้ง...ขุดเป็นเดือน ไม่ได้ก็เลยเลิก

ภาพ : เด็กนักเรียนกำลังทำงาน เพื่อหาทุนการศึกษาช่วงปิดเทอม เดือนเมษายน ณ วัดสวนแก้ว โดยการอุปถัมภ์ของหลวงพ่อยอดม

ส่วนเจ้าคนน้อง นี่เห็นดินกลับไปกลับมา ธาตุสารอาหารข้างล่างขึ้น
มา ข้างหน้าพลิกกลับ หว่านเพาะปลูกได้เงินเป็นกอบเป็นกำ ชื้อทองซื้อ
หยองได้เต็มที่ ได้ทั้งเงินทั้งทอง

ฉะนั้น ความอดทน นี่มันสุดยอด อาตมาเคยนึกถึงในตอนที่ยืนมะพร้าว
โดนแดดแฉะกัด มะพร้าวนี้อันหนึ่งมันมี ๕ ลูก เราดึงมาแล้ว ๓-๔ เหลืออีก
ลูก ๑ มดแดงก็กัด ถ้าไม่ทนเอาอีกลูกเจ้าของให้ตั้งค้ำไหม ?

เจ้าของสวนเขาบอก “ก็มึงเอาไม่หมดอะ” มึงเอาลงไม่หมดไม่ให้ เรา
ก็ต้องขึ้น...เสร็จแล้วนะ ยังต้องทนแบกมาส่งให้ที่บ้านเขาก็คือ “ผูกใจลูกค้ำ” เพื่อ
ให้เขาจ้างเราบ่อย ๆ เพราะคนจ้างเขามีหลายคน ที่รับจ้างขึ้น ถ้าคนไหน
ทำให้พอเจ้าของสวนเขาถูกใจ เขาก็จะจ้างเจ้าคนนั้น

อาตมามีมีคนเขาเล่าเรื่อยนะ ตอนนั้นคนแก่ ๆ แกบอก “เฮ้ย ! หาก
มะพร้าวแก่มึงไปจ้างไฉยอมนะ กูแบกไม่ไหวมันช่วยแบกทุกเที่ยวเลย” นี่ก็
เลยตอนนั้นได้เงินเยอะเลย สามารถช่วยพ่อซื้อที่ได้แปลง ๒ แปลง

ทรัพย์ คือ เครื่องปลื้มใจ ใครได้สามีภรรยาที่เปราะบางจะ
รู้สึกอดทนระอาใจ เรื่องแค่นี้เขาก็ทนไม่ได้ เรื่องแค่นั้นเขาก็ทนไม่ได้ เขา
ใจเสาะเปราะบาง เปราะบางชะทุกเรื่อง ให้เงินไปก็แสนกล้านเขาก็สร้าง
ครอบครัวไม่สำเร็จ เพราะมันไม่มีความอดกลั้นอดทน กว่าที่จะตั้งเนื้อตั้งตัว
กันได้ เขาทนจนเรียกว่าอะไร ? **เหงื่อไหลเป็นชันเป็นปิบ เลือดตาแทบ
กระเด็น หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน มันร้อนทั้งหลังทั้งหน้านี้ แต่ความทน**

ตอนนั้นนึกถึงเรื่องความทนนี้ อาตมาตอนสร้างตึกใหม่ ๆ ตอนนั้น
ตั้งค้ำไม่ค่อยมี ไม่ได้เหมาะทำอะไร โอ้โฮ ! เทปูนเอง เหนื่อยใจแทบขาดเลย เข้า
ไปบิณฑบาต เทียนตี ๑ ตี ๒ เข้าไปบิณฑบาต โอ้ย ! เดิน ๆ ไป ขามันย่อพับ
นั่งลงไปเลย พอดีโยมเขาใส่ส้มมา เลยหยุดข้างทางหลบเข้าพุ่ระหงมันมีฟุ่ม
เปิดบาตร ฉันไป ๓ ลูก พอมีแรงชุ่มเดินต่อกลับมาเทปูนต่ออีก

เคยมีครั้งหนึ่งเทตึกหลังนั้น เจ้าปูนนี่มันจะหมดอายุ เพราะกำลัง
ตอนนั้นอาตมาใช้ขึ้น ก็หลบมานอน ลักพักหนึ่งคนวิ่งมา “**หลวงพ่ ! ปูน
จะแข็งคาไม่รตปูนแล้ว พวกคนเขาย่อแล้วเขาท้อแล้ว**” เราก็เลยฮึด
ออกไป ไปลุยตักลุยคน คนปูนตักขึ้น เหวี่ยงขึ้นไปเหงื่อแตกพลั๊ก “**ใช้หาย**”

คล้าย ๆ ใช้น้ำมันบอกล้างมืออยู่แล้วองค์นี้ไปแล้ว

มานั่งนึกถึงตอนเจ้าความอดทน ยุคที่มายุ่งที่นี้ใหม่ ๆ นะโยมไอ้โฮ ! คนเขาเกรง เดินผ่านกุฏิเห็นไฟฉายเรา เขาเอาเฉย ๆ อะ เขาบอก “**เสียชีวิตหรือเสียชีวิตชีวิต**” เนอะ ! ยังมีหน้ามาถามเราอีก ก็ต้องให้เขาไป เราตอนนั้นไม่ใช่ถิ่นเราด้วย ถิ่นบ้านเกิดอาตมาไม่ได้อยู่ตรงนี้ อยู่ตรงนั้น เราคิดว่าไม่ใช่ถิ่นเรา เจ้าถิ่นเขายังงัดทนไว้ก่อน มานึกดูว่ากว่าจะสร้างวัดใหญ่โตอย่างนี้

ยิ่งตอนที่ตึกศาลา ตอนนั้นมีศาลา พอขึ้นเรือศาลาหักทับตีหน้าตา นี่เขี้ยวปัด กระตุกขาหัก โยมเชื่อหรือเปล่าขาหัก นี่นะเอาเชือกผูกขาพลาตกับหลังร่อง เอาเชือกผูกแล้วก็เรียงหิน โยมจำได้ซื้อโยมสายหยุด “**ไอ้ยท่าน ! ไปทำ ทำไม ! เอานี้เดี๋ยวฉันจ้างช่างมาทำเอง**” แกจ้างตรงนี้เราก็กลบไปทำข้างหลัง

นี่ที่ทำหินเรียงอะไรทั้งหมด ถ้าไม่ใช่ความอดทน มันจะไม่มีร่องเรียงหินอะไรแบบนี้เลย นี่คือการร่ายของของความอดทน

โยม ! อาตมาสร้างวัด ก็ถึงกับสร้างครอบครวัจริงไหม ? นี่ถ้าผู้หญิงเขาได้คนแบบนี้ไปสร้างหัวหน้าครอบครวันี้ (ฮิ ๆ แต่ไม่มีทางเอาไปได้แล้ว) โยมว่าจะสร้างได้ยิ่งใหญ่โอฬารตระการตาไหม ?

ฉะนั้น ถ้าใครหัวหน้าครอบครวัพ่อบ้านแม่เรือนที่มีขันติ รับรองได้แม่อาตมานี่สุดยอดเรื่องขันติ ฟันดินกลางคืนปลุกกล้วยปลุกอ้อยให้ลูกกินที่ทำอนุสาวรีย์ไว้ นอนกับน้องและแม่ ตกตึกเดือนหงายแม่หายทุกที น้องร้องก็พาไปเดินดูแม่ อ้าวเจอ ! หลังบ้านฟันดิน ปีก ๆ ๆ “**แม่ขึ้นมานอนเถอะน้องร้องแล้ว แม่ขึ้นมานอนเถอะตึกแล้ว**”

แกก็ตะโกนสวนเลย “มึงไปนอนเป็นเพื่อนน้องแทนแม่ก่อนสิ
ไอ้ยอม เดี่ยวแม่จะมุ้งมันพื้นดินปลุกกล้วยปลุกอ้อยให้อึงกิน
จะได้ไม่ต้องไปยืมดูปากลูกคนอื่นเขากิน”

นี่ได้เชื่อมาที่เป็นอย่างนี้ ผู้หญิงสมัยก่อนที่เป็นอย่างแม่นี้ก็มีพอเห็น
เยอะนะ แต่ยุคนี้เป็นไง ! เขาลงข่าวเห็นไหมทำวิจัย ผู้หญิงยุคนี้ขี้เกียจบรรลัษ
เลย ไม่อยากเหนื่อยไม่อยากออกเหงื่อ แล้วหันไปหากินแวนนอนกันเพียบ
เลยตอนนี้ หากินง่าย ๆ ไม่ต้องออกเหงื่อ นี่เขาเป็นอย่างนี้ เขาก็ไปสร้าง
ครอบครัวยากสิ มีผ้าแล้วก็ยังไปพัทยา ไปหาฝรั่ง ไปหากินแวนนอนดี
ก็เป็นอย่างนี้ ครอบครัวก็ถูกทอดทิ้งเหินห่าง

๔. จาคะ : สละให้ปันสิ่งของต่าง ๆ แก่ผู้ควรให้

จาคะ สละให้ปันสิ่งของต่าง ๆ แก่ผู้ควรให้ ข้อสุดท้ายครอบครัว
จะเข้มแข็งมั่นคงไม่มีอะไรสุดขั้วอดรังทำโยบ ๓ ข้อไว้

จาคะ คือ รู้จักที่จะให้ ที่จะปัน ที่จะแบ่ง ไม่รู้สละถ้าได้
อะไรมานี้หัวใจจิตหัวใจทำงานทุกวัน เพื่อให้ลูกภรรยาอิ่มหน้า
สำราญ เหลือก็จะทำบุญทำทาน

หัวหน้าครอบครัวแนวพุทธศาสตร์เขาทำงานเพื่ออะไรรู้ไหม ?

ทำไรไถนา ข้าวปลา ถ้าได้มาก็จะเลี้ยงบุตรภรรยาให้อิ่มหน้าสำราญ
เหลือจากนั้นก็ทำนุบำรุงพระศาสนาทำบุญทำทาน

ข้อนี้คือตัวโอบอุ้มครอบครัว และประเทศชาติ ศาสนาให้มั่นคง นี่ไม่รู้จะคิดอยู่อย่างเดียว ทำไปเพื่อให้เขาได้กิน ได้อิ่ม ลูกหลานได้กินอิ่มหน้าสำราญเหลือก็จะทำบุญทำทานแจกจ่าย “ไม่ต้องขอ”

ภรรยาและบุตร ไม่ต้องขอพ่อแม่บ้านจึงจะให้บุตร มีสันดานจาคะเต็มที่ไม่ใช่ได้อะไรมาอร่อย ๆ หลบกินในส้วมคนเดียวอย่างนี้

โยมเจ้าผัวพรรค์นี้จะอยู่กันได้ไหม ?

เขาได้อะไรอร่อย ๆ เขาหลบกินในส้วมคนเดียว ไม่ให้เมียไม่ให้ลูกเห็น เมียบางคนก็มีเหมือนกันนะถ้าได้ของอร่อยก็จะหลบไปแล้ว ไม่พาไปกินอาหารร้านอร่อย ๆ ด้วยกันกลัวง่ายมาก คนพรรค์นี้ พวกประเภทขี้ตืดขี้เหนียว ไม่มีอารมณ์แห่งจาคะ และจาคะที่สูง ๆ ขึ้นไป คือ **ตั้งสัจจะ** **ทะมะเข้าข่ม เอาอดทนเข้าไว้**

ที่นี่ ถ้ามันดีมันเหลือทน ก็ต้องจาคะสลัดอารมณ์ที่เหลือนทนออกเสียบ้าง จะพูดคำว่า ไม่ทน ไม่ทน ๆ ทนไม่ไหว ต้องจาคะถึงขั้นว่า สละอารมณ์ที่มันไม่ไหวแล้ว นี่ให้มันหลุดออกจากหัวใจเป็น บางทีนะนึกไปว่า เดียวกาลเวลาผ่านไป มันก็หมดไปเองแหละ ไม่ต้องไปขุ่นเคืองเคียดแค้นอาฆาตกินเหตุเกินควร

อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่เขาถือว่า ครอบครัว นี่ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งขอ เช่น ภรรยาพูดมากเหลือเกิน สามีก็บอก “แกพูดให้มันน้อย ๆ เบา ๆ หน่อยเหอะนา” ภรรยาก็สละใช้มือมากใช้ปากน้อยอะไรก็แล้วแต่ ลดลงไปเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งได้สบายใจตามที่ขอมา

ฝ่ายสามีเที่ยวเตร่กินเจ้าชู้ พอได้ครอบครัวแล้วภรรยาก็ขอร้อง “เพื่อครอบครัวเพื่อลูกของเรา ที่พี่เคยกินเคยเที่ยว เคยผลาญเงินทองอะไรมานี่ สละเพื่อลูกเพื่อครอบครัวเขาหน่อยเถอะ” สามีก็นั่งหยุดเที่ยวหยุดกินหยุดเล่นตั้งเนื้อตั้งตัว สร้างครอบครัวให้มั่นคง ตามที่ภรรยาขอร้อง

นี่คือ จาคะ แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งขอแล้วไม่เคยได้รับเลย เจ้าฝ่ายหนึ่งไม่เคยให้เสียเลย ไม่ว่าจะขออะไรเขาไม่เคยให้เสียเลย มันจะอยู่กันไม่ได้

นี่คือหลักที่พระพุทธเจ้าตรัสให้สร้างครอบครัวต้องสร้าง ๔ อย่างนี้ ไม่ใช่สร้างบ้านสวย ทำเจ้าบ้านสวย นี่หลายบ้านไม่ได้อยู่ด้วยกัน บางบ้าน ยิ่งตายตั้ง ๘-๙ ศพ เคยได้ยินข่าวไหม ? มาที่นี้ประจำชื่อโยมมะลิ ที่หมู่บ้าน รัตนกร ตาย ๘ ศพ เที่ยงยังอยู่ตรงข้างหน้ากุฏิ เลือดเต็มมาเลย มันเป็น เพราะลูกสาวพ่อจะขายบ้านหลัง ๖๐ ล้าน เพราะเป็นหนี้เขา ๓๐ กว่าล้าน ก็กะว่าขายสัก ๔๐-๕๐ ล้าน เงินก็จะเหลืออีก ๒๐ ล้านซื้อบ้านเล็ก ๆ อยู่

แต่ลูกบอก “พ่อ ! เพื่อนมาเพื่อนบ่นอ้าย...เพื่อนชม ว่าบ้านใหญ่ บ้านโต แล้วต่อไปอยู่บ้านเล็ก ๆ เพื่อนไปแล้วหนูจะเอาหน้าไว้ไหนล่ะ”

พอตกดึกพ่อนอนไม่หลับเลย ลูกกำลังเรียนอยู่ปี ๓ เอาหมอนย่องไป วางที่หน้าผากลูกยิ่งขมับ วางที่ขมับพอยิ่งเสียงมันก็ไม่ดัง ยิ่งลูกสาว ๒ คน เสรีจ ยิ่งเมีย ยิ่งแม่ยาย ยิ่งคนใช้คนขับรถ ตัวเอง เขาว่า ๘-๙ ศพ

ฉะนั้น ครอบครัว นี่ถ้าพ่อบอกว่า “ลูกเอ๋ย ! ต้องสละบ้านหลังนี้ เพื่อปลดหนี้ให้เรา ถ้าลูกไม่ยอม ลูกไม่จาคะ ลูกไม่สละ ติดสุขบ้าน หลังนั้น ผลที่สุดก็ไม่ได้สุขกันทั้งบ้าน”

ที่นี้ ครอบครัวไม่หย่าร้างแล้ว มันยังมีเรื่องต้องอยู่กันเป็นสุข ถึง จะเรียกว่า มันคง สุขสันต์เบิกบาน รื่นเริงแจ่มใส ก็ต้องมีอีก ๔ ที่ พระพุทธเจ้าวางไว้อีก ๔

๑) ทั้งครอบครัวต้องหาทรัพย์เก่ง หาทรัพย์เป็น ไม่ใช่ผัวก็ ชี้เกียจ เมียก็ชี้เกียจ ลูกก็ชี้เกียจ ใช้เก่งก่อแต่หนี้

เดี๋ยวนี้มีเยอะไหมโยม ? ลูกกินเหล้าเที่ยว ไม่เคยช่วยพ่อหาเงินเลย ไม่ ช่วยหาทรัพย์แต่ผลาญทรัพย์ใช้ทรัพย์เก่งบรรลั้ยเลย พังไปแล้วหลายครอบครัว ทั้ง ๆ ที่ครอบครัวนั้นไม่ได้หย่าร้างอะไรกันนะ อยู่กันมายันแก่ ๆ เจ้าข่าวมี บ่อยที่ลูกไม่ทำอะไร แล้วก็ขอเงินพ่อแม่ใช้ พ่อไม่ให้ทุบตีพ่อแม่อีก พ่อทนไม่ไหว อย่างเมื่อ ๒ วัน ที่ลูกเลี้ยงทุบแม่ของตัวเอง เจ้าพ่อบุญธรรมพ่อเลี้ยง นี่ทนไม่ไหวยิ่งตายเลย เจ้านี้ก็ไม่ทำมาหากินอะไร ทุกข์เพราะไม่หาทรัพย์ ถึง ไม่หย่าร้างแต่ไม่มีทรัพย์ใช้ มันก็ลำบากทั้งนั้นนะ

เพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้าจึงบอกว่า ถ้าซื้อสัตย์กันดี มีทมะ มีอดทน มีจาคะแล้ว ต้องหาทรัพย์เป็น “สุขอันเกิดจากการหาทรัพย์ได้”

๒) สุขอันเกิดจากการใช้ทรัพย์เป็น ไม่เคยใช้ทรัพย์ทำลายความสุขในครอบครัว โยมเขาเอาทรัพย์สินไปซื้อเหล้าซื้อยา กินมาแล้วก็มาพาลในบ้าน เขาใช้ทรัพย์ให้เกิดสุขในครอบครัวหรือใช้ทรัพย์ให้เกิดทุกข์ในครอบครัว

นี่ขอภัยนะ เจ้าที่ซื้อหามาพันธุ์ดู่อะ พิทบูลไซ้ไหม ? ๖ ตัวซื้อมาตัวเป็นหมื่น ๒ หมื่น แล้วก็กัดแม่ตัวเองตาย ที่เลี้ยววัดนี้ไปหน่อยบางบัวทอง นี่ใช้ทรัพย์ ไม่รู้ซื้อตัวเดียวก็แย่อยู่นะ ซื้อมาได้ตั้ง ๖ ตัว เมื่อวานก็กัดอีกนะ เจ้าเด็กส่งน้ำแข็ง แล้วร้านปิดมัน ๒ ตัว เท่านั้นนะ มันพัดตายเลย แขนเขินแทบขาด มันดูจริง ๆ ทำไมจ่ายทรัพย์เอาหมาไอ้ตัวดูเข้าบ้าน เสียตั้งค์เพื่อเอาตัวดูเข้าบ้าน แล้วมันจะนึกหรือว่าจะกัดแต่ขโมย มันเลือกเป็นหรือไอ้พิทบูลนี่ ไอ้พันธุ์นี้มันเลือกเป็นไหม ? แม่ของตัวเองกัดตายเลย คนมาส่งน้ำแข็งกัดตายเลย ต้องจ่ายตัวเจ้าของหมานี่ ค่าทำศพ ใช้ทรัพย์ไม่ได้เรื่องเยอะเดี๋ยวนี้

นี่อาตมาไปเห็น ไม่น่าเชื่อนะไอ้พันธุ์หน้าตัวเท่าสิงโต หน้าบวมใหญ่ พันธุ์อะไรก็ไม่ว่า งามตัวเท่าไร ? ๕ แสน ๒ แสน โอ้ย ! เขาจ่ายทำไม เรา นะ ๕ บาท ยังไม่เอา เขามาให้เต็มวัดเลย ๘๐๐ กว่าตัว เขาไม่เอาอาตมาสักบาทหนึ่ง ถ้าเอา ๓ บาทก็ไม่ให้ เห็นเอามาปล่อยฟรีทั้งนั้น

๓) อย่าได้ทำตัวเป็นคนชอบมีหนี้สินพระรูพระรัง ต้องสุขจากการสลัดหนี้ จ่ายหนี้ให้พ้นดอกพ้นต้น ไม่มีใครมาทวงเช่าทวงเย็น เจ้าทวงทรัพย์ทวงสินที่ยืมกัน นี่แล้วฆ่ากันก็เยอะเยะ

บางทีนะ พ่อยืมฆ่าลูกก็มี ลูกยืมฆ่าพ่อ ทวงลูกไม่ได้ ลูกหนีฆ่าพ่อ เห็นไหมทุกข์จากการเป็นหนี้ พระพุทธเจ้าตรัสว่า

อิณาทานัง ทุกขัง โลเก :
การกู้หนี้ยืมสินกัน เป็นทุกข์ที่สุดในโลก

ต้องระวังให้ดี สุขของคนในครอบครัว ผัวเมีย พ่อแม่ลูก ต้องเป็นคนไม่อยากเป็นหนี้ ต้องเป็นคนอยากใช้หนี้ ไม่ใช่ไปก่อหนี้ตะพิดตะพวง

“ของเก่ายังไม่ใช้” คนที่เขาฆ่า...จำได้ไหมที่เขาฆ่าผู้หญิง เขายืมไปของเก่ายังไม่ใช้ แล้วเขาบอกหลอกว่าจะใช้ ให้ไปนัด ให้ไปเอา ที่เอาศพไป

ทั้งที่ป่วยคาฯ แล้วเขาจะขอยืมใหม่อีกนั่นนะ ผู้หญิงบอกของเก่ายังไม่ใช้เลย ทวงไปทวงมา เขาเลยยิงเลยฆ่าซะเลย ตีด้วยค้อน

โยม ! ต้องระวังกันให้ดีในเรื่องหนี้สิน แล้วยิ่งหนี้ในระบบทวงโหดมาก ไม่มีความสุข ครอบครัวไหน แต่งงานกันไม่เคยคิดวางแผนว่าจะอยู่ยังงัยกันไม่ไปก่อหนี้ก่อสิน สำคัญมาก

ข้อสุดท้าย พระพุทธเจ้าตรัสบรมสุขใน ๔ ข้อ ของคนมีครอบครัว คนครองเรือน คือ ต้องเป็นคนมีความประพฤติที่ปราศจากโทษ ไม่มีใครมาโจษ ถ้าข้าวของหายไม่เคยโจษว่าเราขโมย เกิดเรื่องเสียหายไฟไหม้อะไรกัน ไม่มีใครคิดแม้แต่ชนิดเดียวว่าเราเป็นตัวต้นเหตุ ข้อนี้ท่านบอกว่า

ในบรรดาสุข ๔ ข้อนี้ สุขหาทรัพย์ สุขใช้ทรัพย์ สุขหมดหนี้ ไม่มีสุขไหนดีเท่ากับสุขไม่มีโทษ ประพฤติตนไม่มีโทษ เขาไม่เคยโจษเคยโทษเราเลย บรรยากาตอะไรเสียขึ้นที่ไหน ไม่มีใครหันหน้ามามอง “มึงอีกแล้วหรือ” อะไรอย่างนี้ “มันอีกแล้วหรือ”

อันนี้สุดยอดเลย โยมนี้นั่งฟังเทศน์กันเจียบดีเนอะ ไม่มีใครก่อโทษ ไม่มีใครเป็นตัวเสียบรรยากาต อย่างนี้เขาเรียกว่า ฟังเทศน์อย่างไม่ก่อทุกข์ก่อโทษ ไม่คุยโทรศัพท์ให้เพื่อนรำคาญ โยม ! นั่งฟังเทศน์หลับดีกว่าฟังเทศน์แล้วคุณนะ จริงไม่จริง ? (จริง)

อ้าว ! พระพุทธเจ้าตรัสนะ “คนนอนนี้ก็ไม่ว่างดีอยู่แล้วละ แต่ถ้านอนหลับ แล้วลุกขึ้นมาพูดเพื่อเจ้า ฟุ้งซ่านเสียบรรยากาต ไปนอนสะยังเลวน้อยกว่า”

ท่านว่าอย่างนั้นนะ คนพรรคนี้ไปนอนยังเวลาน้อยกว่า (แม่ขาว ! ฟังเทศน์หลับบ้างอะไรบ้างก็ไม่ใช่ไร) แต่สวดมนต์อย่าคุย หรือเข้าไปที่พักแล้วอย่าคุยมาก ใจ ! คุยไม่รู้เวล่ำเวลา นี่ ไปนอนซะยังเวลาน้อยกว่า พระพุทธเจ้าว่า (นั่นวันนี้ ! ฟังเทศน์กันคืนนะ)

ตอนนี้มีรายละเอียดอีกเขาก็บอกว่า สมาชิกครอบครัวพึงปฏิบัติต่อกัน ที่วางเป็นหลักสากลนี้ก็มีนอกคัมภีร์ นอกแนวพุทธศาสตร์ แต่เป็นนักจิตวิทยา เป็นนักที่ค้นคว้าหาความสุขให้ครอบครัวมาปฏิบัติต่อกัน (จะฟังนิดหน่อยเอาไหม ? เอาผ่าน ๆ ไปเลยนะ) เขาก็มีนักจิตนักจิตวิทยาสร้างครอบครัวเขามีติดกันนะ ทำวิจัยกันน่าดูเลย ว่า จะทำยังไงที่จะวางหลักมาตรฐานให้ปฏิบัติ แล้วครอบครัวจะไปได้ราบรื่นเป็นสุข เช่น เขาบอกว่า สมาชิกในครอบครัวที่จะพึงปฏิบัติต่อกัน

๑) **ให้ความรัก** ความอบอุ่น เอื้ออาทรต่อกัน อย่าให้ของลับต่อกัน อย่าให้สัตว์สารพัด คลานออกจากปากฝ่ายหนึ่งมาก บางคนนี้ให้ของลับภรรยาก็มีนะ ภรรยาก็ให้ของลับก็มี และที่ให้มากให้รุ่มร่าม วรรณุช หลุดออกมาเรื่อย ๆ มันก็ไม่ไหวไปไม่รอด

๒) **หันหน้าเข้าหากันและยอมรับฟังความคิดเห็น** ซึ่งมันอาจจะมีความต่างกันบ้างละ และที่แย่งที่สุดสมัยผัวแดงเมียเหลือง สมัยผัวนกหวีด เมียตีนตบ ไม่รู้ ! แตกกันไปตั้งหลายคู่ละ ช่วงนั้นสามีภรรยาหย่าร้างกันไปตั้งหลายคู่

ช่วงเหลืองเหลืองแดง อาตมายังได้รับผลกระทบ โห้โฮ ! มันแรงมาก เขาหย่าขาดกับอาตมา โดยการเผาเทปเผาหนังสือ แล้วใส่กล่องมาจากบางบอน บางขุนเทียนเขียนมาเลยหน้ากล่อง “มึงกับกูสิ้นสุดกันที” ใส่กล่องมาเผาหนังสือเผาเทป ซึ่งตอนแรกศรัทธาเอาไป ซื่อไปฟังน่าดู ตอนหลังหาว่า เราแดงเขาเหลืองเลยเคืองเอาเทปเป็นเทปตาย เลยไม่ฟังอีกเลย ความคิดเห็นซึ่งมันอาจจะแตกต่างกันนี้ต้องคุยกันได้

๓) **ช่วยเหลือ ดูแล เกื้อกูล ซึ่งกันและกัน** เพราะมันต้องมียามเจ็บยามป่วย บางทีฝ่ายหนึ่งป่วยก็ต้องดูแล

แหม ! เขาบอกมีครอบครัวหนึ่งเจ้าพ่อเขาบ้การเมือง อินการเมือง เขาพูดแต่เรื่องเลือกตั้ง เขาพูดแต่ใครจะเป็นรัฐมนตรี เมียป่วย ลูกก็บอก “พ่อ ๆ พาแม่ไปโรงพยาบาลหน่อย”

พ่อบอกว่า “มึงไม่รู้หรอ ! กูกำลังติดตามข่าวนี้อยู่ กูไม่ได้ติดตามแม่มึง” เจ้าคนนอนป่วยซึ่งเป็นเมีย เขาจะรู้สึกยังไง เขาติดตามข่าวบ้านเมือง อิน ! เขาก็ไป

๔) ดูแลเอาใจใส่และให้เวลากับครอบครัวมากขึ้น จะไปห่วงแต่งงานอะไรกัน ไม่เหลียวดูครอบครัวเสียเลย บางคนนี่เขาบอกว่า กระโดดจะไปหาเงินต่างประเทศ ไปซาอูฯ ไปอะไรตั้งหลายปี อยากจะเอาเงินส่งบ้านเยอะ ๆ ก็ส่งมาเยอะจริง ๆ แต่แล้วเมียมีชู้ก็มี ก็หมดบ้านเพราะเขาห่างกันมากเกินไป ไม่ให้เวลากับครอบครัว ให้แต่ตัวเงิน ให้เงินมาแต่ไม่ได้ให้เวลากับครอบครัว ไปอยู่ ๓-๔ ปี กลับมานึกว่าเมียจะสร้างบ้านสร้างช่อง ที่ไหนได้ไม่เหลือเลยเหนื่อยแทบตาย ห่วงเงินมากกว่าห่วงครอบครัวนี้ ก็ลำบากเหมือนกัน

๕) รู้จักวางแผนในการใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยจนฝ่ายหนึ่งทนไม่ได้ เขาว่าพ่อหาเมียใช้ เมียเป็นตุ่มรั่ว พ่อตกเหนื่อยแทบตาย ไหลออกหมด ใช้จ่ายฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟุ่มเฟือยจนเกินไป ฝ่ายหมาก็เหน็ดเหนื่อย เขาก็จะบ่นจะว่าเอา

๖) รู้จักให้อภัย ซึ่งกันและกัน “ลั่นกับฟัน” ยังไงมันก็ต้องกระทบกัน

ฉะนั้น ถ้าพ่อผิด “รีบขอโทษไว ๆ” เมีย “รีบให้อภัยเร็ว ๆ” เปลว นรกจะไม่เผาอกเผาใจทั้งภรรยาและสามี ที่เขาบอกว่า ถ้าพ่อก็ไม่ให้อภัย เมียก็ไม่ให้อภัย คิดพยาบาทกันรำไป

“คิดพยาบาทบรลัษย์ คิดให้อภัยใจเยือกเย็น”
ถ้าสามีภรรยาคูไหนนะ กระทบกระทั่งกันแล้วรีบขอโทษไว ๆ รีบให้อภัยเร็ว ๆ เปลว นรกจะไม่เผาอกเผาใจในครอบครัวนั้นก็สบาย

๗) ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวร่วมกัน เช่น การเข้าวัดอบรมปฏิบัติธรรมนำครอบครัวอบอุ่น พ่อแม่ชวน

ลูกมาเมื่อกี้ดิ้นะ โยมจะเล่น (รดน้ำสังกรานต์) ทีละชั้น ๆ จะชำตาย

อาตมาก็เลยบอกว่า นี่เพื่อความรวดเร็วกระชั้นเวลา ก็คน ๆ มา ถือชั้นใบเดียว จับไม้จับมือ น้ำหนึ่งใจเดียวชั้นเดียว กลมเกลียว เหนียวแน่น เมื่อกี้มือหนึ่งก็ยื่นให้เขารด อีกมือก็จับไม้ค้ำพุด

แหม ! บางคนพี่น้อง ๓ คนเล็ก ๆ เท่ากัน “อู๋ย ! เจ้า ๓ ใบเถา” เรียกมาใส่มารดน้ำที่มือ เออ ! บางคนก็ไมยอมสลัด “มึงไม่ต้องมาจับกู”

บางคนก็บอก “มึงไปวัดนั่น กูไปวัดนี้” ไปกันคนละวัด แหม ! คนไม่ไหว เขาให้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน เช่นเข้าวัดวันครอบครัวด้วยกัน ไหนวันนี้ใครพาครอบครัวมาวัดบ้างยกมือ ? โอ้ ! สาธุ

ใครมาเดี่ยว ใครแยกกันมา ? เอาล่ะแต่ถ้าเขาไม่อยู่แล้วก็ไม่ว่า

แต่อย่าให้ประกาศตั้งแต่ออกจากบ้าน “มึงอย่าไปวัดเดียวกับกูนะ” ไม่ไหวไปไม่รอด เอาละนะโยม ! “เรือนที่ครองไม่ดี นำทุกข์มาให้” เหย้าเรือนที่ไม่ดี สร้างปัญหาเป็นครอบครัวนรก ไม่เป็นครอบครัวล้ำเลิศ ครอบครัวประเสริฐสุด ครอบครัวสมบูรณ์แบบ “เหย้าเรือน” โบราณบางทีเขาใช้คำนี้นะ อยู่เหย้าอยู่เรือนกันเถอะ

คำให้พรตอนแต่งงานมีอยู่คำหนึ่งที่ว่า ยังไงที่เขาให้กันประจำ “ขอให้...?” (เจียบ) ไม่เคยให้พรบ่าวสาวเลยเธอ อายุปานนี้ไม่เคยไปให้พรเขาเลยเธอ ถ้าคู่บ่าวสาวเขาเข้ามาหาวันนี้ให้พรยังงัย ? แก่ไม่มีหลัก ต้องว่าไม่รู้ แก่ไม่มีหลัก “ขอให้อยู่เหย้าเฝ้าเรือน จนถื่อไม้เท้ายอดทอง กระบองยอดเพชร” อยู่กันจนถื่อไม้เท้าทั้งคู่ แล้วก็ประคองกันมาวัดทั้งคู่ มิใช่เท้าคนละข้าง

เออ ! ก็มีนะอาตมาเคยเจอ ลูกเขยนี้เขาเซ็นแม่ยายกับพ่อตามาทำบุญที่วัดนี้หลายรอบ แก่กันทั้งคู่ นั่งรถเข็น แล้วก็เขาทำรถติดกันเลยนะ รถนี้ล็อกติดกันเลย แล้วก็เข็นมาด้วยกันทั้งคู่เลยแลดูดี **ส่วนใหญ่เขาจะเข็นมาเดี่ยว แต่วันนั้นเข็นคู่ อยู่คู่ครอง อยู่เหี่ยวเฝ้าเรือน**

นี่ขอให้หย่าร้างอย่าเรือน มันไม่ดี **“อยู่เหี่ยวเฝ้าเรือน”** เขาเรียก **“เหี่ยวเฝ้าเรือน”** ซึ่งหมายถึงภรรยาที่ครองเรือน ถ้าปกครองกันไม่ดี ปรากฏจากธรรมชาติของผู้ครองเรือน แล้วจะมีแต่ทุกข์ภัยเดียว เพราะจะเกิดมีปัญหายุ่งยากเกิดขึ้นมากมาย ธรรมชาติของผู้ครองเรือนเรียกว่า **ภรรยาธรรม** ได้แก่

- ๑) สัจจะ ซื่อสัตย์ต่อกัน
- ๒) ทมะ รู้จักข่มจิตข่มใจของตน
- ๓) ขันติ อุตทน
- ๔) จาคะ สละให้ปันสิ่งของต่าง ๆ แก่ผู้ที่เขาขอในครัวเรือน

ก็จะสร้างสุข การปกครองเหี่ยวเรือนให้ดีต้องอาศัยความขยัน ไม่ปล่อยปละละเลย อาศัยความอดลุ่มอล่วย การผ่อนหนักผ่อนเบา ทำความเข้าใจกันบนพื้นฐานของความรักความเมตตา ถ้าเขาเป็นไฟ เราก็ต้องเป็นน้ำคอยดับ ไม่ใช่ไฟต่อไฟก็เป็นครอบครัวหัวร้อนไป

นี่คิดว่า วันนี้ได้ให้ข้อคิดอย่างนี้ ยังไงก็ขอให้วันครอบครัวปีหน้ามาอีกไหม ? เติมหน่อย เติมทุกปี จะได้เป็นครอบครัวที่ล้ำเลิศ ครอบครัวประเสริฐสุด ครอบครัวสมบูรณ์แบบ จะสร้างบรรยากาศครอบครัวให้ดี วิถีชีวิตนี้เขาก็จะไปออกช่องวอยซ์ทีวีเหมือนกัน

เจ้าพวกทำครอบครัวเขาแตกนะ เจ้าตัวร้าย อีก็ใครต่อใครก็ตาม ขอฝากอย่าทำ อย่าหาเวรหากรรม ไปบนคู่ครองของใครเขา คนที่เขาว่าง ๆ เยอะแยะไป จะไปแย่งไปแทรกไปแซงเขาไม่ดี

ก็ขออวยพรให้คนที่กลับไปฟังวันนี้แล้ว ไปสร้างครอบครัวด้วยสร้างธรรมชาติครองเรือน ให้อยู่เย็นเป็นสุขเป็นบ้านครอบครัวที่ล้ำเลิศ ครอบครัวประเสริฐสุด ครอบครัวสมบูรณ์แบบ ด้วยกันทุกท่านทุกคน เทอญ.

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

“ศาสนาเหมือนหญ้าคา”

คำตรัสของพระพุทธเจ้าที่ว่า “ศาสนาเหมือนหญ้าคา”

ถ้าคนกำถอนไม่ดี ก็บาดมือ ถ้าคนกำถอนดี ก็จะไม่บาดมือเป็น
หลังคา กันแดดกันฝนให้อยู่เป็นสุขปลอดภัยจากธรรมชาติแดดและฝนได้

แต่ถ้ากำไม่ดีเป็นโทษตรงที่ว่าบาดมือ ตอนนั้นศาสนาบาดเจ็บบาด
ชีวิต คนที่นับถือศาสนาแล้วเพี้ยนไปผิดไป ที่มีการพลีชีวิตเพื่อศาสนา
เรื่อย หรือตายเพื่อศาสนา

น่าจะเป็นเรื่องที่ถอนหญ้าคา แล้วบาดมือ เขาพลีชีวิต เสียชีวิต และ
ถ้าเกิดต่อไป มีคนที่เรียกว่า ตาต่อตาฟันต่อฟัน ก็จะต้องห้าห้า เพราะเป็น
ไปไม่ได้โดยธรรมชาติของมนุษย์ ที่ไม่ได้เป็นพระอรหันต์ จะยอมตายฟรี โลก
ก็ประณาม และการต้องตามล่ามือสังหารมือปืน

ถ้าเกิดมีวิปริตขึ้นมา ฆ่าผิดตัวหรือฆ่าล้างโคตร อะไรขึ้นมาอีก
มันจะเป็นเรื่องหญ้าคาบาด ชนิดที่สาหัสสากรรจ์ โดยเฉพาะที่เกิดขึ้นที่
ประเทศศรีลังกา หรือเกิดขึ้นในประเทศไทยทางภาคใต้ของเรา

ก็เป็นเรื่องที่หยาบคาหรือศาสนาบาดเอา ทำให้มีบาตเจ็บล้ม
ตายกันมากมาย ที่จริงศาสนานั้นเพื่อบดับทุกข์คลายทุกข์ เป็นที่
พึ่งของมนุษย์ ที่มนุษย์ไม่ควรจะต้องมาฆ่าตัวตาย

การพลีชีพแบบล้างผลาญชีวิตคนอื่น มันไม่ใช่หลักคำสอน
ทางศาสนาแน่นอน

นอกจากผู้มันไปทำศาสนา ถือศาสนาในมุมที่ผิดพลาดอย่าง
ร้ายแรง จึงเกิดโศกนาฏกรรมขึ้นในโลกบ่อย มีบีมโบสถ์ บีมโรงแรม
บีมโรงเรียน ครั้นนี้ต้องถือว่า ร้ายแรงที่สุดอย่างหนึ่ง

ก่อนที่จะถึงจุดนี้ก็มีการยิงพระพุทธรูป ทำลายพระพุทธรูป
สัญลักษณ์โบราณของเก่าไม่ว่าศาสนาไหน ที่เก็บกันไว้แล้วดึงดูด
การท่องเที่ยว อย่างเขมร นครวัด นครธม ถ้าสมมุติอิสลามหัวรุนแรง
ในเขมรเกิดทำลายสิ่งพวกนี้หมด ถือว่าเป็นวัตถุต่างศาสนา แล้วจะ
เหลืออะไรเป็นสวอตจุดแข็งจุดขายให้คนมาเที่ยว ดึงเงินเศรษฐกิจ
การท่องเที่ยวเข้าประเทศชาติ

ศาสนาเป็นดาบ ๒ คมไปได้ยังงิ่มายุคนี้แล้ว ใครเป็นผู้นำศาสนา
ไม่นึกตระหนกตกใจ ไม่นึกถือโอกาสจะได้มีส่วนแก้ไข ก็ต้องถือว่า
ใจดำอำมหิตไปตามกัน

เราก็อยากจะวิงวอนว่า “ขอให้อยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุขเถอะ”
ไม่มีศาสนา มีศีลธรรมดีไหม ?

หลวงพ่อบุญทาสเคยพูดว่า ถ้ามีศาสนาแล้วรบกันฆ่ากัน ไม่มีศาสนาเลยได้ไหม ?

“เอาศีลธรรม” มีศีลธรรมแต่ละคน แค่อ่านแต่ใจว่า “เกิดมาจะไม่ฆ่าใคร” ข้อเดิวนี่ก็ โอ้โฮ ! โลกร่มเย็นเยอะ

ทุกวันนี้คนเป็นทุกข์ โลกร้อนลูกเป็นไฟ เพราะคนใจร้าย ใจดำเป็นอามหิต ไล่ล่าฆ่ากันแบบชนิดที่ มันไม่น่าเชื่อหรือ ฆ่ากันในโรงพยาบาล ตามไปไล่ฆ่าในโรงพยาบาล

เขาบอกว่า เมื่อก่อนโจรหนีเข้าโบสถ์ ก็ยังไม่ฆ่า ทำสงครามเขาก็จะเว้นโรงพยาบาล ไม่ทิ้งระเบิดไม่ยิงเข้าไป เดิมนี่ตามคู่อริไปล้างผลาญกันในโรงพยาบาล มันน่าจะมีมาตรการลงโทษอย่างเฉียบขาด

เจ้าพวกที่หัวร้อน ไม่ดูกาลเทศะจงหระสฐานที่ เพราะไม่กี่วันเขาออกมาจะไปดกเล่นงานข้างนอกมันก็ยังได้ “ไม่สายไปหรอก”

ที่เขาเรียกว่า “แก้แค้น” มันไม่สาย แต่แก้แค้นไม่ดูสถานที่ที่รีบเถอะ ! ใครเป็นนักกฎหมาย และควรจะให้โรงพยาบาลมี รปภ. ที่มีสิทธิ์ได้กลับพวกนี้ได้เหมือนกัน ไม่ใช่มาข่มขู่ รปภ. หน้าโรงเรียน หน้าโรงพยาบาล ต่อไปหน้าวัดก็ต้องมี รปภ. เพราะเขาทุบตีกัน

ตอนนี้ความรุนแรงในเทศกาลต่าง ๆ ตั้งแต่วันสงกรานต์มาอะไรมาที่รุนแรงมากขึ้น

ความรุนแรงที่เกิดจากศาสนา นี่ถือว่าเป็นเรื่องที่เลวร้ายมาก เป็นเรื่องอุบาทว์อย่างชัดเจน ที่ใครไปทำให้ศาสนาเป็นชนวนให้เกิดสงคราม

ศาสนาควรจะเป็นเครื่องมือดับทุกข์ดับร้อน

ศาสนาควรจะเป็นตัวประสานสัมพันธ์ ให้อยู่ร่วมกันอย่างเพื่อนทุกข์เกิดแก่เจ็บตาย

ไม่ใช่อยู่ร่วมกันอย่างเป็นศัตรู ใครเปรียบเพื่อนทุกข์เกิดแก่เจ็บตายเป็นศัตรู คนนั้นจะอย่างไรว่าแต่มีศาสนาเลย ความเป็นคนก็เกือบจะไม่มี แล้วจะมาเทศน์สอนยกย่องว่าศาสนาดีว่า “ดีอย่างนั้น ดีอย่างนี้”

“...ใครเป็นศาสนิกในศาสนาไหน ควรที่จะปรับปรุง การเรียนรู้เข้าใจศาสนาเสียให้ถูกต้อง จะได้ธรรมจากศาสนาไว้มามุงหลังคาให้ชีวิต เป็นบ้านพักใจ...”

“อย่าไปเลย ผิดทางแล้ว” หันกลับเข้ามาทางร่วมกันอย่างสันติสุขจะดีกว่า ถ้าคิดโหดร้ายกันแบบนี้ ศาสนาจะเป็นป่าทึบ ที่คนเข้ามานับถือแล้วมีดมนดินออกจากทุกซอกซี้ไม่ได้ มีแต่จะเดินเข้าคุกเข้าตาราง เข้ากับดักของการตามล่าอย่างชนิดที่ เรารู้ว่าบิน ลาติน ก็โดนล่า ทำไมเราต้องมีแนวคิดให้ถูกเล่า เพราะเราคิดเล่า พร่ำผลาญชีวิตเขาก่อน

เพราะฉะนั้น ใครเป็นศาสนิกในศาสนาไหน ควรที่จะปรับปรุง การเรียนรู้เข้าใจศาสนาเสียให้ถูกต้อง จะได้ธรรมจากศาสนาไว้มามุงหลังคาให้ชีวิต เป็นบ้านพักใจ

ไม่ใช่เป็นบ้านที่ลูกเป็นไฟ หัวร้อนเกินไปแล้วที่ทำกับโรงพยาบาล กับวัด กับโบสถ์ มันเป็นพวกชิงนรกมาเกิดกันแล้ว นรกส่งมาเกิดใช้ใหม่ ! ถึงได้เป็นพวกหัวร้อน เขาบอก...

ร้อนใจ นี่คือสภาพของนรก

ดีใจ คือสภาพของสวรรค์

เย็นใจ คือสภาพของนิพพาน

ยังงี้ก็อยู่กับความเย็นใจเยอะ ๆ อย่าให้อายคนรุ่นก่อนทำน้ำแข็งกินไม่เป็น แต่ใจเย็น ทำแอร์ใช้ไม่เป็นแต่ใจเย็น

เพราะฉะนั้น สถานการณ์ที่เป็นข่าวเลวร้าย ที่บีบกันตาย พลีชีพกันอย่างนี้ พอรู้ว่าเป็นพวกศาสนาประเภทหัวรุนแรงสุดโต่ง เป็นกลุ่มความรุนแรงสุดโต่ง

ศาสนาเขาทางสายกลาง ไม่ใช่สายสุดโต่ง
พระพุทธเจ้าถึงได้ยกย่องหนทางอันประเสริฐ คือ
ทางสายกลาง

เจริญพร.

ทำใจดี "บวชไม่รัก" ?

ตอน ๑๖

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาณ)

ถ้า พูดถึงระยะเวลาช่วงนี้เห็นได้ชัดว่า การโฆษณา ยีวน ชวนให้หาให้มีให้เป็น ในสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นของใช้อุปโภคบริโภค จะเป็นตู้เย็นไฟฟ้าพัดลม และเครื่องประเทืองความสวยงามตกแต่ง ล้วนแต่โฆษณาสุด ๆ รวมถึงแม้ว่าไปท่องเที่ยว ร้านอาหารการกิน กินที่นั่นที่นี้อร่อย เอามาออกทีวีกันบ่อย ๆ

แล้วถ้าเราไม่ได้บวช เราก็คงจะถูกเจ้าสิ่งยั่วยวนชวนให้เชื่อให้โฆษณา ชวนเชื่อโฆษณานี้กรอกหูกรอกตา ถ้าภูมิคุ้มกันไม่มี ก็ต้องเป็นเหยื่อเป็นลูกค้ายาวของพวกนี้เรื่อยไปทุกอย่างที่เขาผลิตเข้ามา ก็กลายเป็นคนบ้าที่ต้องมีทุกเรื่องที่เขาโฆษณา แล้วก็มีจนกระทั่งอยู่ไม่เป็นสุขกับการมี

เดี๋ยวนี้ อยากจะมีเครื่องสำอางอะไรที่มันสวยทันตาเห็น อยากจะทำอะไรให้ร่างกายตัวเองสวยสดงดงาม ก็ต้องเสียเงินเสียทองในการที่จะไปตกแต่งผิวพรรณหน้าตาให้มันสวยสดงดงาม จึงเห็นคนเสริมจมูกเสริมหน้าแก้มแล้วก็นองไหลไปสวยอย่างนั้นสวยอย่างนี้แล้วก็ตาย

อย่างนี้ถ้าไม่ใช่ ! **“นักบวช”** ไม่มีภูมิคุ้มกัน แม้แต่เป็นนักบวชที่ไม่ฝึกฝน ภูมิคุ้มกัน ในเรื่องผัสสะ ในเรื่องได้ยิน ได้เห็น ได้รู้ใจให้ต้องการจะมี แล้วเราไม่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันได้ เราต้องตกเป็นเหยื่อของพวกนี้ อย่างหนักหนาสาหัส ซึ่งเห็นคนที่ไม่ได้บวชหมดเนื้อหมดตัว หมดเงินหมดทอง แล้วหมดเวลาไปกับการต้องมีสิ่งที่เขาโฆษณา ต้องมีสิ่งที่เขาจัดหามา กระทั่งอะไรต่าง ๆ ทำกับข้าว ของทำกับข้าว รู้สึกมันสุดยอด เครื่องไม้เครื่องมือที่จะเจาะ จะใช้ จะทำอะไร ล้วนแต่โฆษณากันอย่างบ้าคลั่ง ลากจูงใจคนที่ไม่มีภูมิคุ้มกันในทางที่หักห้ามใจ ก็จะไม่เลอโฉมสิ่งนั้นสิ่งนี้ แล้วก็ยังมีการลัทธิลัทธิในทางกันแบบถึงบ้านถึงที่ ถึงวัดถึงวา

ถ้าภูมิคุ้มกันต่ำเชื่อเหลือเกินว่า ต้องของเต็มบ้าน เต็มกุฏิ แต่ถ้าเรา ภูมิคุ้มกันดี อาจจะมีคนเขาเอามาให้บ้าง แต่เราไม่ได้กระเสือกกระสนทุรน ทุรา มันก็ยังไม่ค่อยจะมีปัญหา **“มีก็ได้ ไม่มีก็ได้”** และโดยเฉพาะใช้ที่ตอน จำเป็น วันหนึ่งจะเปิดพัดลมสักกี่นาที และเปิดช่วงไหนเวลาไหน

ถ้าไม่ได้บวช นี่ไม่แน่ ไม่ได้ออกไปรับโยม ไม่ได้ไปดูงาน ไม่ได้ไปดูวัดวา อารามห้องน้ำ ห้องส้วม มันจะตันยังไง เขาบอก **“ทุกข์สมภารเจ้าวัด”** มัวแต่ไปดูแลเรื่องปัญหาที่ชาวบ้านเขามาร้องเรียน ส้วมตัน ส้วมไม่สะอาดก็แย แล้ว สิ่งสารพัดวิ่งไปรบกวนอะไรเขาอีก

เวลาที่จะอยู่ในห้อง ก็ช่วงจะใกล้นอน จะเปิดพัดลมก็ช่วงหน้าร้อน หน้าหนาวก็ไม่ได้เปิด รวมแล้วค่าใช้จ่ายในการปรนเปรอบำเรอชีวิต นี่มันไม่ได้มีมากมาย เพราะว่าในการที่ต้องทำศาสนกิจ ต้องเทศน์ต้องสอน ต้องนั่งต้องนี่นะมันเยอะ มาก จนกระทั่งไม่มีเวลาที่มานั่งเปิดแอร์เปิดพัดลมอยู่ตลอดเวลา **เพราะไม่ใช่ พระประเภทเข้าเอน เพลนอนพักผ่อนเปิดพัดลม เปิดแอร์ต่าง ๆ**

เราจะใช้เมื่อตอนที่ต้องการที่จะให้สมองมันเย็นงาน ไม่ใช่ร้อนเหนียวเนื้อ เหนียวตัว จนพูดอะไรไม่ออก นึกอะไรไม่ได้ อันนี้มันก็เกินไป แต่จะไม่ใช้เลยแล้วก็ทน อยู่อย่างลำบากสาหัสสากรรจ์ ก็เรียกว่าเป็น **อัตตกิลมถานุโยค** ถ้าใช้บริโภค

พรวดเดียว ไม่มีเวล่ำเวลาที่จะหยุดเลยนี่ ก็ต้องเรียกว่า **กามสุขัลลิกานุโยค** สุดโต่งไปทั้ง ๒ ทาง

ฉะนั้น การที่ได้บวช นี่มันได้รู้เลย จะใช้ ก็คือ ต้องใช้สอยจริง ๆ ไม่ใช่ใช้ เพราะปรนเปรอบำเรอตามที่เขาฝึกกัน เราารู้สึกเวลาเปิดพัดลมนี้ หรือเปิดแอร์นอนนี่ **“เราทำไมต้องนอนเสียเงิน เราทำไมต้องนอนเสียทรัพยากร”**

แต่ถ้าเราเสียทรัพยากรเพื่อเซฟ หรือที่เรียกกันว่าชาร์จแบตเตอรี่ แล้ว ดี ๓ ดี ๔ ต้องลุกตื่น มีบางทีช่วงไหนถ้าร่างกายมันดี ปิดไฟ ปิดพัดลม ปิดทุกอย่างในห้อง แล้วก็เดินไปเซอร์เวย์แผนผังตรวจงาน เจ้าตัวในนี้มันก็ไม่ได้เปิดได้ใช้ บางทีก็ไปนั่งในสวนสงบเย็น ไม่ต้องใช้เครื่องไฟฟ้าปรนเปรอบำเรออะไร

สรุปแล้วมานั่งคิดว่า **เราไม่ผลาญทรัพยากร ไม่ผลาญพลังงานของชาติ เพราะรู้ว่า เราใช้เท่าที่มันจำเป็น เพราะได้พูดอยู่เสมอว่า ใช้สอย ไม่ต้องไปใช้สอย ถ้าใช้แล้วมันไม่ได้เกิดประโยชน์อะไร ได้แค่นอนมันเสียท่ามาก แต่ใช้เพื่อเขียนหนังสือ ใช้เพื่อบันทึกรายการ อันนี้มันก็ควรอยู่ เพราะมันคุ้ม**

พูดสัมภาษณ์ออกข้างนอกเสียงมันกวน พอหลบเข้ามาข้างในมันร้อน ก็ต้องเปิดพัดลมชนิดหน้อย แล้วก็พูดคนฟังเป็นหมื่นเป็นแสน ได้รับข้อมูลความดี ความงามถูกต้อง อะไรก็ตามถ้าใช้ต้องใช้ให้คุ้ม ถ้าใช้แล้วไม่คุ้มมันเป็นการใช้ของคนโง่ **คนฉลาด...ต้องใช้ให้คุ้ม มีชีวิตก็ต้องใช้ชีวิตให้คุ้ม มีความเป็นอะไรในอำนาจตำแหน่งผลประโยชน์อะไร ต้องใช้ให้คุ้ม**

อย่าเป็นคนใช้ไม่คุ้ม แต่คนจะใช้คุ้มมันต้องเป็นคนบวชเรียนรู้เรื่องการเป็นอยู่ ต้องเรื่องหาเรื่องใช้นี่ ถ้าเรื่องหาเรื่องใช้ประจักษ์ชัด การหาการใช้มันจะไม่วิบัติ มันจะไม่ใช้เพื่อปรนเปรอบำเรอ แต่มันจะใช้เพื่อสรรค์สร้าง สร้างงานสร้างคุณสร้างประโยชน์ แม้กระทั่งจะนอนพักเป่าแอร์ให้มัน หรือลมพัดลมให้มันพอได้หลับสนิท ไม่ต้องมานั่งคันขยุกขยิกเหนียวเหนียวตัวร้อนกร้อนอุดอู๋ นอนไป ๒-๓ ชั่วโมง ก็ยังไม่อึด แต่ถ้าเราใช้เพื่อมานอนชั่วโมง ๒ ชั่วโมง แล้วออกไปทำประโยชน์ได้อีก เชื่อว่าความคิดชนิดแบบนี้ ถ้าไม่ได้บวชไม่ได้อบรมมาดี มันจะคิดไม่เป็น มันจึงมีคนที่ไม่ได้บวชแล้วใช้อะไรปรนเปรอบำเรอชีวิตอย่างเสียหายมากมาย บำรุงปลุกใหญ่เกิน อะไร ๆ ที่มันส่วนเกินมันเยอะ

เพราะว่าไม่ได้อบรมขัดเกลา เพาะบ่มว่าต้องสมถะมักน้อยสันโดษ คำว่า **“มักน้อยสันโดษ”** ไม่ใช่ว่าไม่ต้องมีอะไรสักอย่างทุกชิ้น แต่เพียง

ว่า “มี” แต่อย่าไปใช้มันเปลือง อย่าไปใช้มันมาก อย่าไปให้มันเสียน้ำเสียไฟอะไรมาก ไม่รู้นะ ! ปัสสาวะในเถาส้วม ทุกคนอาจจะกตน้ำทีหนึ่ง เข้าที่กตที ๆ แต่เรานี้มันรู้สึกเสียดายน้ำ เข้า ๒-๓ ที่กตที มันก็มารู้สึกต่างกว่าตอนที่เราไม่ได้บวช ไม่ได้บวชความนึกเสียดายทรัพยากรมันไม่ได้มีเลย มันมีแต่ใช้ ๆ แล้วก็ใช้ชুষ ๆ ไปก็เสียหาย ผลตอบแทนกลับมามีได้น้อยมาก

ฉะนั้น การบวชนี้เรามองเห็นชัดเลยว่า ผลตอบแทนมันคุ้มค่า กับที่เราได้ใช้อะไร ๆ ในทรัพยากรของธรรมชาติ พลังงานแสงอาทิตย์อะไรก็ตาม เราใช้มันเพื่อพอมันให้แสงสว่าง เห็นงานเห็นการทำได้ เราก็ใช้ชีวิตอยู่กับงานที่ตาเห็นทำได้ ไม่ต้องไปมีอคล่ำตาไม่เห็น มันก็จะเกินไป ก็ต้องมีไฟฉาย “มีสองไฟฉาย” นี่มันไม่ได้ฉายดูอะไรเล่น ๆ มันต้องฉายให้เห็นเป็นงานเป็นการ แล้วมันก็ทำประโยชน์ให้คุ้มค่า เช่น ฉายเซอร์เวย์ดู ว่าอะไรจะต้องทำพຽງนี้จะมีงานอะไรให้ เด็กคนไหน คนกลุ่มไหน พຽງนี้จะมีพวกจิตอาสา มา พຽງนี้จะมีผู้คุมความประพฤติมา พຽງนี้จะมีนักศึกษาจะมาเข้าค่าย ไปเดินฉายไฟดู พຽງนี้จะได้มอบงานเร็ว หมดค่าไฟฉายไป สมมติว่า ๒ บาท แต่ทำงานได้เป็น ๕๐๐ บาท หรือพันบาท

ใช้อะไรก็ตามขอให้ใช้ให้คุ้ม ถ้าใช้คุ้มก็ใช้ไปเถอะ แต่ถ้าใช้ไม่คุ้ม นอนเล่น ๆ ดูเล่น ๆ ไม่ได้เก็บข้อมูลข่าวสารอะไร แม้จะดูโทรทัศน์ ถ้าคนไม่ได้ฝึกหูฝึกตาในการบวช เขาก็จะดูเรื่องเพลิดเพลิน ถ้าเขาจะไปดูเรื่องสาระข้อมูลข่าวสารที่เก็บเอามาเป็นวัตถุดิบในการทำงาน สั่งสอนเทศน์อบรม มันมีแต่ได้ผล ดูแล้วมีแต่ได้ ไม่มีเสียเกินเหตุ บางคนนี่เขาดูแล้วมีแต่เสียสันดาน เสียนิสัย เสียเวลา เสียค่าน้ำค่าไฟ แล้วเหลวไหลไร้สาระ อันนี้เรามานั่งคิดทบทวนดู เอ้ ! ถ้าเราไม่ได้บวช เราควรใช้อะไรเสียหายไร้สาระ ไปมากมายกว่านี้หลายร้อยเท่าพันเท่าที่ได้มาบวช มันจึงคิดเสมอว่า สึกทำไมล่ะ

ถ้ามันคิดอย่างนี้ได้แล้ว มันเป็นมาถึงขนาดนี้แล้ว มันควรจะมีคามภูมิใจที่จะอยู่กับสิ่งที่ดีงามเหล่านี้ต่อไป.

สละ

เกิดบ่าว

พระพยอม อยากบอก

โดย...พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กลฺยาโณ)

รมควัน

คราวนี้เห็นจะเป็นประเด็นที่น่าสมเพชเวทนา คือ คนไทยฆ่าตัวตายด้วยวิธีการ “รมควัน” แล้วก็กำลังแพร่หลาย ระบาด

ต่อไปคนยิงตัวตายอาจจะลดลง คนผูกคอตายก็อาจจะลดลง คนชดยาพิษก็อาจจะลดลง คนโดดน้ำตายก็อาจจะลดลง เพราะเห็นว่าทำอย่างนั้นมันลำบาก มันทุกข์ทรมาน

แต่การรมควัน เราก็ไม่รู้ว่ามันตายทรมานหรือเปล่า แต่ที่แน่ที่สุดก็คือ ถ้าคนไม่ทุกข์ถึงขั้นหนักคงไม่คิดฆ่าตัวตาย เพราะการฆ่าตัวตายถือว่าเป็นทั้งบาป ทั้งความทุกข์ ทั้งสติปัญญาอะไรมันดับไปหมด ก่อนที่จะดับชีวิต นี่มันต้องถือว่า ดับเหตุดับผล ดับธรรมะที่ควรจะมี ดับสติปัญญาจนหมด แล้วก็ดับชีวิต

เพราะฉะนั้น ตอนนี้มีศพ ที่ไปเจอเน่า เพราะเขารมควัน เปิดเตา เปิดนั้นเปิดนี้ไว้ ในรถบ้างในห้องบ้าง ยังไงก็ขอให้เจ้าขาวนี้ ลดลง แล้วก็อย่าได้เผยแพร่ให้เกิดค่านิยมในการฆ่าตัวตายแบบรมควัน

ทำไมไม่อบรมธรรมะ เอาธรรมะมจิใจไว้บ้าง มีอารมณ์นึกถึงธรรมะบ้าง มันก็ต้องไม่มีอารมณ์ระทมขมขึ้น หหมดความชื่นมื่น จนต้องใช้เตาต้มควนให้ชีวิตตัวเองต้องดับไป

แล้วน่าจะกลัวว่ามันจะมีหนักขึ้น ตัวเลขที่เราเห็นว่า ๔ พันกับหนึ่งร้อยกว่าศพนี้ มันก็แย่แล้ว แล้วพยายามฆ่าแล้วไม่ตายอีกตั้ง ๕ หมื่น ๓ พันกว่าราย อันนี้มันเป็นเรื่องที่สาหัสสากรรจ์น่าสมเพชเวทนา

มนุษย์มีโรงเรียน มีมหาวิทยาลัย มีครูบาอาจารย์มากมาย น่าจะเป็นอาจารย์ที่ไม่ได้สนใจพาลูกศิษย์เข้าวัดฟังธรรม ก็เลยกลายเป็นว่านักศึกษาเริ่มนิยมฆ่าตัวตาย แบบธรรมควน รวมถึงครูบาอาจารย์ด้วย นี่ชักจะเริ่มมีหนักมีมาก มีถี่ มีบ่อย

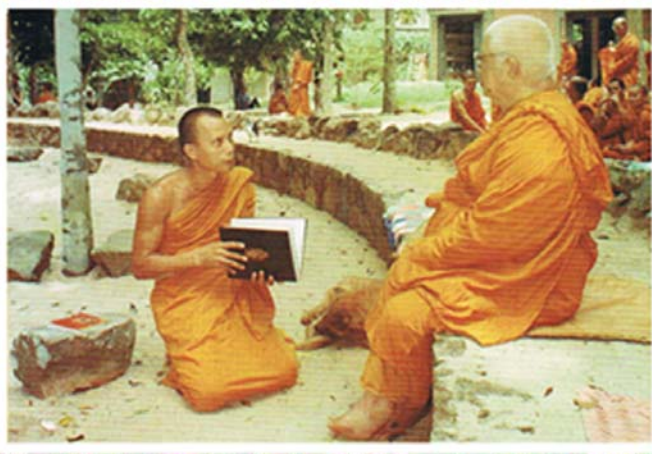
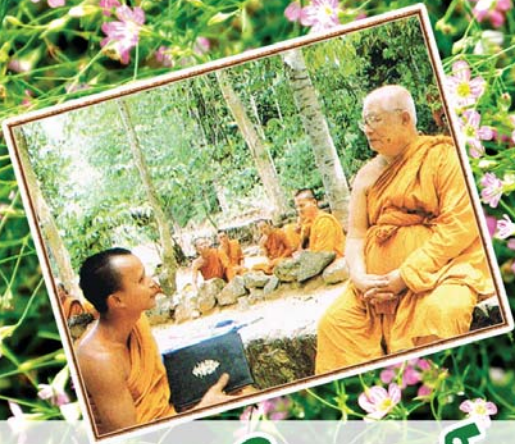
ขึ้นปล่อยไว้ประเทศไทย จะต้องกลายเป็นประเทศที่คนฆ่าตัวตายมากมาย มันเสียชื่อประเทศ เสียชื่อทั้งศาสนาด้วย ไหนที่ว่าจะปกครองแผ่นดินโดยมีความสุข นี่ก็ต้องมาคืนความสุข ให้ความสุข แต่มันสุขไหม สุขเกรียม สุขปิ้ง สุขเผา

สุขอะไรสะกด ระหว่าง ข.ไข่ กับ ก.ไก่

นี่ก็ขอให้ปรับปรุงให้สุขที่แท้จริงกันบ้างเถอะ อย่าคิดแต่เรื่องสุขทางเนื้อหนัง สุขทางวัตถุ สุขทางกิงกามเกียรติ สุข ๓ ก. นั่นอะ มันมีแต่จะพาไปกัดกัน พาไปทะเลาะกัน แล้วก็ฆ่ากันตาย ทุกข์กันไป

มันต้องสุขสงบ สุขเย็นบ้าง สุขสว่างแจ่มใสบ้าง เพื่อจะได้อยู่ในโลกใบนี้ เราจะได้ไม่ต้องเป็นแชมป์ฆ่าตัวตาย ซึ่งไม่ควรจะได้แชมป์นี้เลย มันเสียชื่อประเทศเมืองพุทธ คนฆ่าตัวตายมากที่สุด มันเสียหายอย่างใหญ่หลวงเลย

ก็อย่าเสียที่ที่เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา แล้วมาฆ่าตัวตาย มันเสียหาย “หยุดเสียเถิด” เจริญพร.

จากสวนโมกข์
ถึงสวนแก้ว

สะกิดธรรม

โดย...พุทธทาส

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

“ประชาธิปไตย”

ธัมมิกะสังคมนิยมประชาธิปไตย

อย่าให้ประชาธิปไตยเฟ้อ แล้วอย่าให้เป็นประชาธิปไตยคดโกง คือ
ประชาธิปไตยชนิดที่เอาเปรียบกันได้ เหมือนกับว่าเสรีประชาธิปไตยของ
พวกนายทุน อะไรทำนองนี้ มันก็ไม่ถูก มันเกินไป เอาประชาธิปไตยชนิดที่ถูก
ต้องตามธรรมชาติ ไม่มีใครเอาส่วนเกิน ไม่มีใครรुकล้ำส่วนเกินของผู้อื่น เรียก
ว่า ประชาธิปไตยระบอบสังคมนิยม สังคมนิยม คือ เห็นแก่สังคม ไม่เห็น
แก่บุคคล ซึ่งเป็นทางให้เอาเปรียบกันได้

นี่เดี่ยวนี้ระบอบการเมืองทั้งหลายในโลก มันก็จะพอแบ่งออกได้เป็น ๒ พวก
คือ พวกหนึ่งจัดไปเพื่อประโยชน์แก่เอกชน เท่าไรก็ยิ่งดี ที่นี้อีกพวกหนึ่ง จัด
ไปเพื่อประโยชน์แก่สังคม แก่คนทั้งหมด ได้มากเท่าไรก็ยิ่งดี มันมีอยู่ ๒ อย่าง
อย่างนี้

ถ้ามันมีนายทุน มันก็เป็นประชาธิปไตย ไปไม่ได้ ไม่มีสมภาพ ไม่มีเสรีภาพ ในประชาธิปไตยชนิดนั้น...”

ฉะนั้น เราจึงเอาประชาธิปไตยแบบสังคมนิยมซึ่งเป็นหลักของธรรมชาติ ด้วยเหมือนกัน และเป็นหลักในพุทธศาสนา ในตัวพุทธศาสนา ในหมู่สงฆ์ของ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็มีระบอบสังคมนิยม ประชาธิปไตยระบอบสังคมนิยม แล้วก็ เป็น “ธัมมิกะ” นี่ คำนี้ขาดไม่ได้ ธัมมิกะ แปลว่า ประกอบอยู่ด้วย ธรรม คือ ความถูกต้อง.

ประชาธิปไตยนายทุน

ถ้ามันมีนายทุน มันก็เป็นประชาธิปไตยไปไม่ได้ ไม่มีสมภาพ ไม่มี เสรีภาพ ในประชาธิปไตยชนิดนั้น ภราดรภาพก็ไม่ต้องพูดถึง แม้แต่ปัญหา เรื่องผิวขาว ผิวดำ ก็แก้ไม่ได้ ในประชาธิปไตยชนิดนั้น แล้วก็ไม่มีใครขัดขวาง ประโยชน์ของพวกนายทุนได้ มันยังมีทาสนะ ในประชาธิปไตยชนิดนั้น ยังมี ทาสโดยจำยอม คือ เขาเอาเงินมาซื้อคนเป็นทาสทางการเมือง เดี่ยว นี้ก็ยังมีทาส ยังมีสุนัขรับใช้นะ เพราะมันมีเงินมาก ชนกรรมาชีพก็ต้อง จำยอมกับพวกนายทุน เมื่อต่อสู้ไม่ไหว นี่ประชาธิปไตยนายทุน มันก็ต้อง เป็นอย่างนี้ เสรีภาพมีแต่การยื้อแย่งแข่งขันกันเพื่อเป็นนายทุน มีเสรีภาพเหลือ อยู่เท่านั้น

ทีนี้ ประชาธิปไตย ชนิดที่มีนายทุนเล็ก ๆ มีสังคมนิยมเจืออยู่ มองดูเถอะ บางประเทศมันเป็นอย่างนั้น ประกาศตัวเป็นประชาธิปไตย ที่มีนายทุนเล็ก ๆ ไม่ใหญ่โตเหมือนบางประเทศ มีอุดมคติของสังคมนิยมเจืออยู่ มันก็ยังไม่ มีภราดรภาพหรือสมภาพ คือ มันยังมีชนกรรมาชีพมากมายอยู่นั่นเอง มีนายทุน เล็ก ๆ ก็จริง แต่มันก็มีนายทุน จะมีสมภาพดีกว่าประชาธิปไตยนายทุนลัก หน้อยเท่านั้น รัฐบาลก็ยังไม่เป็นที่พึ่งแก่ชนกรรมาชีพได้จริง มันมีแต่ปาก แม้ในหมู่ชนกรรมาชีพเอง ก็ไร้การศึกษา ไร้ธรรมะแล้ว มันก็ไม่มี ความรักอย่างภราดรภาพแก่กัน ไม่มีทำนองนี้แล้ว มันก็สู้นายทุนไม่ได้.

สังคมนิยม

สังคมนิยมที่ไม่เผด็จการ เรียกว่า **สังคมนิยมเฉย ๆ** นี่เพียงแค่เอือมระอาประชาธิปไตยมาเท่านั้น มันยังไม่ว่าจะไปทางทิศไหน มันยังสะลึมสะลือ เสรีภาพสะลึมสะลือ ภราดรภาพสะลึมสะลือ เพราะคนมันยังมีกิเลส มันรักกันไม่ได้ แล้วมันทำให้สม่าเสมอกันไม่ได้ ไม่มีอะไรที่จะทำให้สังคมนี้อะไรสักดี เห็นใจกันโดยแท้จริง **เพราะมันขาดธรรม**

นี่ สังคมนิยมที่เผด็จการสุดเหวี่ยง มันก็ยังมีหลายแง่ **เพราะว่ามันเกิดมาจากไฟอาฆาต** ของชนกรรมมาชีพ ที่มันถูกทรมานมานาน พอหลุดออกมาได้ มันก็บ้าเลือด มันไม่ประกอบไปด้วยธรรม มันเสียเสรีภาพ เพื่อเสรีภาพ ความหลงทำให้เสียเสรีภาพที่ไม่ควรจะได้ เสียไปได้ เสรีภาพที่ไม่ควรจะได้ เราก็เป็นทาสของกิเลสกันอยู่มากมาย เป็นทาสของโลภะ โทสะ โมหะ แล้วก็จะแก้กันด้วยการจองเวรอาฆาต นี่มันก็ยิ่งเป็นไปไม่ได้

นี่มันเข้าใจยาก มันมีสมภาพที่ต้องใส่กระทะกวน ๆ ๆ ไว้เสมอ นี่ มันไม่มีสมภาพที่แท้จริงได้ มันมีภราดรภาพที่บังคับให้เกิด มันบีบบังคับให้เป็นผู้รักใคร่กันนี้ มันไม่มีโดยน้ำใจ มันไม่ประกอบไปด้วยธรรม มันก็ลุ่มเหลว แต่อย่าลืมว่า ทุกอย่างนี้ปัญหาไม่เหมือนกัน ประเทศหนึ่งอาจจะเหมาะ ประเทศหนึ่งอาจจะไม่เหมาะ ในระหว่างที่กำลังแย่ง ๆ อยู่ด้วยกัน

ฉะนั้น สังคมนิยมแบบเผด็จการนี้ ก็ไม่เห็นว่ามีอะไรที่จะมีธรรมะได้ ถ้ามีธรรมะได้ ก็ใช้ได้ คิดว่าจะยิ่งดีที่ สุด ระบอบสังคมนิยมเผด็จการนี้ ถ้า

“

สังคมนิยมตาม
แบบของศาสนา
ก็หมายความว่า
ว่า เขาถือ หลัก
“สัตว์ทั้งหลาย
เป็นเพื่อนทุกข์
เกิด แก่
เจ็บ ตาย
ด้วยกัน
ทั้งหมดทั้งสิ้น”

”

มีธรรมะสูงสุดจะดีที่สุด แต่ถ้าไม่มีธรรมะ มันก็เหมือน ๆ กันไปหมด

ที่นี่ เรามาพูดระบอบประหลาด ๆ ที่เขาจะไม่ยอมรับก็ได้ว่า สังคมนิยมระบอบของศาสนา จะมีอยู่ที่ประเทศไหนบ้างก็พูดยาก แต่เรามองเห็นสังคมนิยมของศาสนา คือ ไปเอาหลักของศาสนามาเป็นระบอบการเมืองเพื่อสังคมนิยม ถ้าอ่านในเรื่องราวในพระบาลี ในพระคัมภีร์นะมีได้ แต่ถ้าเอามาพูด เขาก็ว่า โอ๊ย มันเรื่องนิยายไว้อ ! อย่ามาพูดเลย ฉันไม่อยากจะฟัง

สังคมนิยมตามแบบของศาสนา ก็หมายความว่า เขาถือหลัก “สัตว์ทั้งหลายเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น” เพียงเท่านั้นแหละ ปัญหามันหมดนะ ถ้ามนุษย์ในโลกมีธรรมะเพียงข้อเดียวเท่านั้น คือ ความรู้สึก ว่า สัตว์ทั้งหลาย เพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย เพื่อนที่มีชีวิตทั้งหลาย “ล้วนแต่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น” ถ้าในใจมีความรู้สึกอย่างนี้แล้ว รอดตัว ทุกอย่างจะดีหมดสภาพจะมี เสรีภาพจะมี ภารดรภาพจะมี สันติภาพก็จะมี ศาสนาต้องมาอยู่ในคนที่เป็นพลเมืองของประเทศนั้น ๆ เสียก่อน แต่ยังหวังยากเต็มที

ราชาธิปไตย

ทีนี้ อยากจะพิจารณาคำว่า **ราชาธิปไตย** กันอีกบ้าง ถ้าเราค้น รวบรวมเอามา จากพระบาลี จากพระคัมภีร์ทั้งหมด เราจะเรียกว่า **พระราชาแบบที่มีทศพิธราชธรรม ธรรมะสมบูรณ์ที่สุดสำหรับเป็น พระราชา พอดูจากคุณสมบัติเหล่านั้น มันกลายเป็นสังคมนิยม**

พระราชาไม่มีตัวตนเป็นของตน มีพลเมืองเป็นลูก ประพฤติกระทำ อะไรลงไป เพื่อคนทั้งประเทศ มันก็ไม่ใช่ราชาธิปไตยที่พวกฝรั่งเขียน ตำราการเมืองเขาเขียนไว้ ราชาธิปไตยในตำราการเมืองของพวกฝรั่ง ไม่ใช่อย่างนี้ พวกนักการเมือง หรือพวกเขียนตำราการเมืองฝรั่ง มัน ไม่เคยเห็นพระราชาอย่างนี้ แล้วมันก็ไม่เคยอ่านเรื่องราวในพระบาลี ใน พระคัมภีร์ว่า มันมีพระราชาอย่างนี้ ฉะนั้น จึงประณามระบอบราชาธิปไตย อย่างสาเดเลียดเลียด

พระราชาที่ประกอบไปด้วยทศพิธราชธรรมนั้น เป็นเผด็จการโดย สมมติโดยได้รับสมมติหรือโดยที่มีคุณธรรมสมบูรณ์ที่จะเป็นผู้เผด็จการ มันก็เข้ารอยกัน คือถูกฝาถูกตัวกัน ก็มีระบอบเผด็จการโดยธรรม เรา ได้ยินพระราชาแบบบ้านเมืองของพระเวสสันดร อย่างประชาชนจะขับไล่พระเวสสันดรก็ได้ อย่างนี้ มันก็เป็นประชาธิปไตยก็ได้ หรือเรียก ว่า **ราชาธิปไตยแบบประชาธิปไตยก็ได้** แต่แล้วมันก็ ประกอบไปด้วยธรรมอย่างยิ่ง มันจึงเชิญพระราชาหรือ ลูกของพระราชา ให้ออกไปนอกบ้านนอกเมืองได้ ก็ยังมีความสงบสุข

ที่นี่ พระราชาหรือ ราชานิธิโดยเผด็จการ แบบพระเจ้าอโศก ถ้าเราอ่านดูให้ทั่วถึง แล้วจะรู้สึกว่ พระเจ้าอโศกนี้ เป็นเผด็จการผ่าซาก ของคนที่บึกบึน ไม่รู้อะไรมากหรอก พระเจ้าอโศกนี้ไม่รู้ธรรมะไม่รู้อะไร มากแล้วก็บึกบึน แต่มันมีมาก ก็คือ **ความสุจริต ความซื่อตรง เผด็จการอย่างผ่าซาก มาก่อน** แล้วต่อมาเมื่ออายุมากเข้า มาเป็น พระราชาชั้นหลัง นี่ก็เรียกว่า **เผด็จการโดยธรรมะแท้** เผด็จการอย่าง พ่อเผด็จการกับลูก บ้านไหน เรือนไหน ถ้าพ่อแม่บังคับลูกไม่ได้แล้ว มันก็ เกินกว่าที่จะหนีหายใช้ไหม ? บ้านไหนเมืองไหน ถ้าพ่อแม่มันบังคับลูกไม่ ได้ มันก็จะเกินกว่าที่จะหนีหาย

ฉะนั้น ขอให้ดูให้ดี พระเจ้าอโศกท่านเผด็จการกับ พลเมืองของท่านอย่างลูก เพราะฉะนั้น มันจึงสำเร็จ ประโยชน์ในข้อนี้

ที่นี่ ถ้ามีประชาธิปไตยเผด็จการแบบทรราช อย่างนี้ ก็ไม่ต้องเอา มาพูด เพราะเราไม่ต้องการ มันไม่มีประโยชน์อะไร มันเคยมีในพงศาวดาร หรือมีในนิยาย หรือมีในบ้านเมืองของพวกฝรั่ง ที่เขียนตำรับการเมือง ที่ ใส่ร้ายระบอบราชานิธิโดยสาดเสียเทเสีย ไม่มีอะไรเหลือ นั่นก็ไม่ต้องเอา มาพูด ราชานิธิแบบที่ฝรั่งเขียนไว้ เป็นแบบเรียนนั้น มันเป็นเรื่องความ คิดของฝรั่งเขาเห็นเท่านั้น เขาไม่รู้เรื่องทศพิธราชธรรม

ที่นี่ มีราชาธิปไตยแบบหนึ่งที่เราอ่านได้จากพระคัมภีร์ คือ ราชาธิปไตยในกลุ่มกษัตริย์ลิจจวี นี่ก็แปลก คือ วรรณะกษัตริย์ที่สงวนไว้ สำหรับปกครองบ้านเมืองโดยเฉพาะ ในรัฐสภาพวกลิจจวีนี้ มีแต่กษัตริย์ทั้งนั้น ไม่มีวรรณะอื่น มีเป็นร้อย ๆ คน เป็นพระราชาทิอบรมไว้สำหรับครองเมือง เป็นวรรณะกษัตริย์ สำหรับจะครองเมืองหลาย ๆ ร้อยคน สมมติเป็นหัวหน้าคนหนึ่ง แล้วก็รวมกันเป็นรัฐสภา ปกครองบ้านเมือง สมมติให้เป็นพระราชองค์หนึ่ง คราวละ ๗ วัน หรือก็วันก็ไม่ทราบจำไม่ได้แน่ แต่มันมีลักษณะอย่างนั้น นี่ราชาธิปไตยอย่างระบบลิจจวีในพุทธกาล

แต่อะไรก็ตามเถอะ ในที่สุดมันเพราะประกอบด้วยธรรม มันจึงสำเร็จประโยชน์ ฉะนั้น ขอดูให้ดีว่า มันไม่ใช่ว่าอยู่ที่ระบบไหน แต่มันอยู่ที่ว่ามันมีธรรมะหรือไม่ เป็นอันว่าเราเห็นได้ว่า ธรรมะเป็นใหญ่

เราจะต้องมีธรรมะเป็นผู้ปกครองโลก หรือปกครองประเทศ จะใช้ประชาธิปไตยก็ต้องมีธรรมะ จะใช้ว่าราชาธิปไตยก็ต้องมีธรรมะ จะใช้ว่าสังคมนิยมก็ต้องมีธรรมะ จะใช้ว่าเผด็จการก็ต้องมีธรรมะ อยู่นั่นเอง

เราต้องการระบอบปกครองที่ประกอบไปด้วยธรรม ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี เห็นว่าทุกคนเป็นเพื่อน ร่วมเกิด ร่วมแก่ ร่วมเจ็บ ร่วมตายนี้ บทนี้เป็นบทมุ่งหมายของศาสนาทุกศาสนา

ต้องการระบอบที่ทำให้เกิดการเชื่อฟัง เชื่อฟังกันอย่างดี เพราะมีธรรมะเป็นลดหลั่นกันลงไป

ต้องการให้เกิดความเสียสละ เสียสละเพื่อธรรม

ต้องการให้เคารพความเป็นมนุษย์ของกันและกัน ให้เห็นแก่ส่วนรวมยิ่งกว่าเห็นแก่บุคคล ทุกอย่างต้องไม่ฝืนหลักธรรมชาติ หรือศาสนา

เราจะต้องมีธรรมะเป็นผู้ปกครองโลก
หรือปกครองประเทศ
จะใช้ประชาธิปไตยก็ต้องมีธรรมะ...

สรุปแล้ว มันก็ไม่ว่าจะเรียกว่าอะไร ก็เรียกว่าธรรมาธิปไตย ก็ได้ เรียกว่า สัมมาธิปไตย ก็ยังได้ คือ ความถูกต้องเป็น อธิปไตย เรียกว่าพุทธานุธิปไตย ธรรมาธิปไตย สังฆาธิปไตย ก็ได้ หรือเมตตาธิปไตยก็ยังได้ จะโยงเท่าไร ถ้ามันมีเมตตาแล้วไม่มี อันตราย ก็อยู่เป็นสุขได้โดยไม่ต้องฉลาด เป็นปริสุทธานุธิปไตย มีความบริสุทธิ์ เป็นใหญ่ เป็นผู้ปกครองก็ได้

ประชาธิปไตยที่มีพรรคฝ่ายค้าน

คนเห็นแก่ตัวนั้น คือ คนไม่มีธรรมะ เพราะไม่รู้ธรรมะ เพราะไม่รู้จักธรรมะ เพราะไม่รู้จักนำเอาธรรมะมาใส่ไว้ใน จิตใจ นี่เรียกว่า คนเห็นแก่ตัว คนเห็นแก่ตัวจะขยายสิทธิของเขา ออกไป ด้วยกิเลสตัณหาของเขา แล้วก็ละเมิดสิทธิของคนอื่น ด้วยกิเลส ตัณหาของเขา แล้วอาละวาดเป็นสุนัขปากร้าย เรื่องละเมิดสิทธิของผู้อื่นด้วยความเห็นแก่ตัวนั้น มันหลงสิทธิ เมาสิทธิ เทียวชน เทียวกัดผู้อื่น ด้วยการ อ้างสิทธิ

แล้วเกิดนิยมตาม ๆ กันมากขึ้น ๆ การละเมิดสิทธิของผู้อื่นก็มากขึ้น ในโลก เพราะโลกยิ่งถอยหลังจากธรรมะ มีความเห็นแก่ตัวมาแทน มาแทนที่ ธรรมะลดลงไป ความเห็นแก่ตัวก็มาแทนที่ ความเห็นแก่ผู้อื่นหรือความเห็น แก่ธรรมะมันก็ไม่มี มันก็ลดลงไป ลดลงไป ความเห็นแก่ตัวมันก็เข้ามาแทนที่ จะ เรียกว่าอะไรดี ก็เรียกคนบ้ามันมากขึ้นในโลกนี้ ให้คนปามันหัวเราะ ให้ ลิงมันหัวเราะ ให้ผีมันหัวเราะ ที่บ้าหลงสิทธิด้วย ความเห็นแก่ตัว อาละวาด ข่มเหงผู้อื่น แล้วมันก็มาเป็นของดี ของถูกต้อง เป็นระบอบประชาธิปไตยที่มี พรรคฝ่ายค้าน อาตมาเข้าใจว่า ประชาธิปไตยระบอบพันปีของ พวกกรีกก็ไม่มีพรรคฝ่ายค้าน ไม่ต้องมีพรรคฝ่ายค้าน ถ้าพรรค ฝ่ายค้าน ก็คือ ฝ่ายหักท้วงติง ติเพื่อก่อ ไม่ใช่ค้านให้ล่มจม วินาศแล้วตัวขึ้นมารองแทน พรรคฝ่ายค้านอย่างนี้ มันเพ็งมี เมื่อความเห็นแก่ตัวมันเกิดขึ้น

ระบอบประชาธิปไตยที่มีพรรคฝ่ายค้าน คำนึงให้ฉิบหายวาววอด แล้วขึ้นมาเป็นแทนนี้ ไม่ใช่ประชาธิปไตย แล้วก็ไม่มีธรรมะ ไม่มีความถูกต้องของธรรมะ แล้วก็ไม่เคยมีมาก่อน มันเพิ่งมามีเดี๋ยวนี้ ขออย่าอีกทีว่า มิให้ผีหัวเราะ ให้คนป่าหัวเราะ ให้ลิงมันหัวเราะ เพราะคนเหล่านั้นไม่มีประชาธิปไตยชนิดนี้ แล้วมันก็ไม่ต้องขบกัดกันด้วยประชาธิปไตยชนิดนี้ สัตว์ไม่ต้องมีประชาธิปไตยชนิดนี้ แล้วสัตว์ก็กัดกันน้อยกว่าคน คนกัดกันมากกว่าสัตว์กัดกัน ขอภัยพูดคำตรง ๆ มันหายไป หน้อยสัตว์ไม่หลงใหลในประชาธิปไตยชนิดนี้ แล้วก็ไม่ต้องมีด้วย สัตว์จึงมีความสงบสุขมากกว่าคน ซึ่งคอยแต่จะสร้างปัญหา ละเมิดสิทธิมนุษยชนขึ้นมา ๆ ด้วยความเห็นแก่ตัว

ต้องกลับไปหาธรรมะ

เมื่อไม่มีความคงที่ถูกต้องในทางธรรมะแล้ว มันก็จะละเมิดไปหมด อยากจะย้ำว่า ประชาธิปไตยที่มีพรรคฝ่ายค้านอย่างค้ำหั้นแหลกนะ ไม่มีใครรู้สึกว่าเป็น คือ การละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างโจ่งเฆลาเบา ปัญญาที่สุด ทุกคนยอมรับว่า ผู้แทนชุดนี้เลือกมาโดยประชาชน ถูกต้องมาตั้งรัฐบาลถูกต้องตามประชาชน แล้วก็ยังตั้งหน้าจะฟันให้แหลก ให้ฉิบหายให้วิบัติไป แล้วขึ้นมาเป็นแทน อย่างนี้เรียกว่า ละเมิดสิทธิมนุษยชนไหม ? สิ่งที่เราเห็นมาตั้งแต่ต้น ให้เกิดระบบการเลือกผู้แทน ได้ผู้แทนคนนี้มา มาตั้งเป็นรัฐบาล แล้วชวนกันหั่นแหลกเสียอีก มันหลบหลับตา ละเมิดสิทธิมนุษยชน ระบบนี้มันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ไม่มีใครรู้สึก แล้วกลับยกย่องบูชาว่า โอ้ เก่ง เป็นฝ่ายค้านที่เก่ง นี่มันเป็นอย่างนี้ไปเสีย

ป

ริศนาธรรมไทย

“ชุดกายนตรสอนธรรม”

โดย...พระอาจารย์เพิ่ม ภาสุโร

เจริญพร ท่านผู้อ่านทั้งหลาย ในลำดับต่อไปนี้เรามาร่วมศึกษาพิจารณาภาพปริศนาธรรมไทยแบบเก่าก่อน ภาพเหล่านี้มีความหมายมาก เป็นภาพสื่อการสอนธรรมะแบบโบราณท่านเขียนไว้ตามที่อารามต่าง ๆ สมัยก่อนมิให้ดูอยู่ทั่ว ๆ ไป

แต่หลายคนดูแล้วไม่เข้าใจว่าเป็นภาพอะไร มีความเป็นมาอย่างไรก็ไม่รู้ คำตอบภาพนี้เริ่มมีเขียนกับสมุดข่อยแบบเก่า ๆ ที่นานมาแล้ว

นี่เป็นศิลปะประเภทหนึ่ง สำหรับไว้สอนธรรมะเพื่อชำระจิตใจ ของคนไทยแบบโบราณนานมาแล้ว ได้ใช้สื่อเหล่านี้แทรกสอนธรรมะแก่ผู้ที่ไม่รู้หนังสือ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็น เพราะคนสมัยโน้นมีความนิยม คือ ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยตอนต้น ๆ จนสืบมาถึงต้นรัชสมัยกรุงศรีอยุธยาแต่นั้นมา มีการคัดลอกตามแบบมาเรื่อย ๆ เพราะมีประโยชน์มากในการศึกษาพระธรรม

ปรากฏว่า ลักษณะภาพที่เขียนจึงมีการเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุง ไปบ้างตามความเหมาะสมตามยุค ตามสมัยนั้น ๆ และฝีมือของช่างที่เขียน ในศิลปะความคิดเห็นในเชิงชี้แนวทางได้รู้ธรรมะยังคงเหมือนเดิมอยู่ ไม่เปลี่ยนแปลงแต่ประการใด

ภาพที่นำมาพิมพ์ไว้เราต้องการถ่ายทอดมาจากต้นฉบับ คือ มาจาก สมุดข่อยที่พอได้เห็นรูปหรือแบบอย่างที่ดีงามมา มีอยู่ที่วัดแห่งหนึ่งที่เมืองไชยา และที่อื่น ๆ ทราบว่ามีหลายแห่ง ภาพเหล่านี้มีเขียนขึ้นราว ๆ ประมาณ ๓๐๐-๔๐๐ ปีที่ผ่านมา

ด้วยเหตุนี้จำเป็นต้องรวบรวมนำมารักษาวีที่โรงมหรสพทาง วิญญาน ณ สวนโมกขพลาราม เพื่อเป็นสื่อการอบรมสั่งสอนและ อนุรักษไว้ เพื่อค้นคว้าต่อไปคงได้รับประโยชน์บ้างพอสมควร

เนื่องจากในต้นฉบับไม่มีคำบรรยายมีแต่เพียงการบอกชื่อญาณ เท่านั้น คนโบราณกาลนั้นได้เขียนไว้เป็นปริศนาธรรมให้ผู้ที่สนใจใฝ่ศึกษา ได้ขบคิดพิจารณาตีความหมายเอาเอง ใครคิดได้ก็คิดเอาตามเหตุผลแล้ว แต่สติปัญญาของใคร

ด้วยเหตุนี้ท่านอาจารย์พุทธทาส จึงได้นำบรรยายขยายความตามเรื่องนี้ เมื่อหลายปีที่ผ่านมา นี่อาจจะแตกต่างกันบ้างตามภูมิปัญญาของแต่ละบุคคล ที่เข้าใจท่านทั้งหลาย

ฉะนั้น เราท่านควรขบคิดพิจารณาตีความหมายด้วยสติปัญญา ของท่านเองบ้างก็จะดี นี่คงได้รับประโยชน์บ้าง ตามสมควรจากภาพ เหล่านี้สืบไป

ภาพเริ่มแรกนี้ได้กล่าวถึงธาตุทั้ง ๖ ตามภาพมีบุคคล ๔ คนมานั่งคุก เข้าประนมมือไหว้ท้าวพระยาอย่างนอบน้อมที่สุด ซึ่งอยู่บนแท่นอย่างสง่า ฝาเผย ปราบกว่าทั้งหมดนี้อยู่ในที่ว่างทั้งสิ้นท่านทั้งหลาย ถ้ามีคำถาม ๗ ว่า นี่เป็นภาพอะไร มีคำตอบ

ตอบว่า นี่ คือ ส่วนประกอบของชีวิตคน ๗ หนึ่ง ซึ่งประกอบ ด้วยธาตุทั้ง ๖ คือ ธาตุดิน-น้ำ-ไฟ-ลม ที่ผสมผสานอาศัยกันอยู่

ตามภาพมีบุคคล ๔ คนนั่งคุกเข้าประนมมืออยู่ทั้ง ๒ ข้าง และแล้ว ก็มีวิญญาณธาตุ

นี่คือ ธาตุรู้ ที่เป็นตัวท้าวพระยาอยู่ตรงกลางตามภาพ ที่ว่างทั่ว ๗ ไปนั้นเป็นอากาศธาตุว่าง รวมเป็น ๖ ธาตุด้วยกัน

นี้มีมาในคัมภีร์มัชฌิมนิกาย กล่าวว่

จะ ธาตุโย อะยัง ปุริโส แปลว่า บุรุษนี้ประกอบด้วยธาตุ ๖ ธาตุดิน-น้ำ-ไฟ-ลม นี่เป็นรูปธาตุ คือร่างกาย และมีวิญญาณธาตุ เป็นอรูปธาตุ หรือ เรียกว่า นามธาตุ

ส่วนอากาศธาตุ คือ ธาตุว่าง นี้ควรจัดเป็นนิโรธธาตุ มิใช่รูป มิใช่ นาม แต่เป็นที่ดับของรูปและนาม

นี่ถ้าเราไม่ทราบความประสงค์ของสิ่งเหล่านี้แล้ว ก็ไม่รู้ว่า นี่คือ ภาพ อะไร จะเข้าใจได้อย่างไร ที่แท้ก็คือภาพของชีวิตคน ๗ หนึ่งซึ่งประกอบด้วย ธาตุทั้ง ๖ หรืออุปมาที่มาจากของรูปและนามนั่นเอง

ต่อไปนี้ขอให้เราได้สังเกตดูว่า ความคิดของศิลปะสมัยนั้นท่าน เขียนภาพธาตุ ๖ นี่ท่านฉลาดมาก ท่านได้แสดงความจริง ชี้ช่อง ทางธรรมว่า “ทำไมจึงต้องให้คน ๔ คนไหว้ท้าวพระยา”

นี่ก็เพราะว่า ธาตุ ๔ นี่คือ ร่างกายนี้ต้องอยู่ใต้อำนาจของจิตใจ และ ต้องเชื่อฟังตามคำสั่งของจิตตลอดเวลา หรือเรียกว่า ทุกขณะ เหมือนคำ พุทธของโบราณที่กล่าวว่า

“จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว” ประมาณนั้น เพราะจิตมีอำนาจเหนือ
 กายทั้งต้องควบคุมกาย หรือเรียกว่านามธรรม โปรตเข้าใจด้วย คือ วิญญาณ
 ธาตุนี้

ที่แสดงเป็น เจ้าท้าวพระยานั่งอยู่บนแท่นดังกล่าว ที่ต้องเขียนเป็น
 บัลลังก์เป็นสิงโตเตี้ย ๆ นั้น ได้เขียนไปตามแบบโบราณสมัยก่อนโน้นซึ่งมี
 ความนิยมเป็นอย่างนั้น ทั้งแสดงว่า ผู้ที่นั่งเป็นผู้มีอำนาจยิ่งใหญ่มากที่สุด
 นี้แบบโบราณก่อนโน้น

คุณประไพ เอศรพานิช ได้เขียนเป็นโคลง สรุปในเรื่องนี้ไว้ว่า

“จิตเป็นนาย
 กายเป็นบ่าว”
 ประมาณนั้น
 เพราะจิต
 มีอำนาจ
 เหนือกาย
 ทั้งต้อง
 ควบคุมกาย...

พระคุณอบอุ่นเกล้า	ทูกทิวา
ทูนเทิดทวนบูชา	คำเข้า
เจียวเจตท่วนเมตตา	ส่อนสั่ง
ข้าขอบเยี่ยงอย่างเร้า	เรียกร้องตรองตาม
เห็นงามความใคร่เค้า	ครรรโลง
สางสอปลั่งดิกโปง	ปราชญ์รู้
เอนดูตัดศิษย์โยง	เยาว์อยู่
เพื่อเฟื่องเพียรพิศผู้	ผ่านพ้องพุทธองค์
ท่วนตรงบ่งชัดชี้	ปริศนา-ธรรมไทยเคย
สั่งเปลี่ยนแปลติตรา	ตอกซ้ำ
ภาพหนึ่ง “ธาตุหก” หา	เหตุแห่ง จิตนา
ไฟธาตุดิน สม น้ำ	นอบน้อมวิญญาณ
ดวงมานชาญเขียวไ้	บัญชา
กายรูปธาตุสี่พา	พรั่งพร้อม
ยอมขอมอบมอหมายมา-	นะมัน
นั่งเรียบเพียบแวดล้อม	ครั้นคร้านตามผลาน
วิญญาณธาตุเทียบท้าว	พระยา
อาภาศธาตุคณนา	ว่างไว้
นับนิโรธเนหาทิดา	สงบดับ
นามรูปได้จิตไ้ไร	ชาบซึ่งพึงระวัง ฯ

ต่อไป คราวนี้อุปมาความแตกต่างกายกับจิต ท่านทั้งหลาย
ในภาพนี้ “มีสิ่งอยู่ที่แผ่นดิน และมีอยู่ที่บนต้นไม้” ปรากฏ
ว่า มีคนพยายามจะแทงลิง และยิงลิงอย่างเอาจริงเอาจัง อีกส่วน
หนึ่งมี ภาพคนหาบหม้อดิน ภาพเหล่านี้หมายถึง **กายกับใจ**

อุปมาว่า **นี่เป็นคนคนเดียวกัน แต่เพื่อจะแสดงว่า ชาติใจ
คนเรานั้น มันหลุกหลิกตลอด เวลาแวบไหวรวดเร็วมากที่สุด**

ด้วยเหตุนี้จึงอุปมาเหมือนลิง ซึ่งมีอาการลุกลนกระสับกระส่าย
วุ่นวายไม่อยู่นิ่ง ซึ่งยากที่จะแทงหรือยิงให้ถูกที่หมาย ยากที่จะปรับปรุง
หรือควบคุมให้อยู่อย่างปกติค่อนข้างยากมาก เพราะมันไม่แน่นอน มัน
กลิ้งกลอกเบาหวิว ว่องไว เหมือนลิงจริง ๆ

นี่หมายถึงจิตเรา เพราะฉะนั้น จึงต้องมีอุปบายที่ชาญฉลาด
หลักแหลมที่เพียงพอ เพื่อจัดการกับจิตนี้ให้ได้ ให้อยู่และให้ถูกต้อง
อย่าทำเล่นกับมัน ถ้าพลาดพลั้งอันตรายมาก

อีกประการหนึ่ง กายนี้เปรียบเหมือนหม้อน้ำ ธาตุกายในหม้อ
น้ำหรือกายคนเรานี้ มันกระด้างแข็งทื่อ มันหนักอึ้งเหมือนกับหม้อ
ดินที่ใส่น้ำประมาณนั้น ซึ่งกระตุกกระตักไม่ได้ ถ้ามีอะไรมากระทบ
ก็จะแตกง่ายมาก แม้ถึงที่สุดก็ต้องแตกแน่นอน กำหนดกาลเวลาไม่
ได้ เรียกว่า **มันจะแตกเมื่อไรก็ได้ เป็นภาระที่หนักมากแก่บุคคล**

ที่ถือว่านี่กายของเรา หรือกายนี้เป็นตัวเรา ถ้าบุคคลใดยึดถือ
เป็นเจ้าของ เขาจึงต้องแบกของหนักด้วยความระมัดระวังอยู่ตลอดเวลา
เวลา เรียกว่า นานแสนนาน

ถ้าจะมีใครถามว่า **นี่คือภาพอะไร ?**

ก็ตอบว่า **นี่คือ ภาพอุปมาที่มีความแตกต่างของกายและ
ใจ หรือเรียกว่า นามและรูป ที่สมมติว่าเป็นคนคนหนึ่ง**

นาม ก็คือ จิตใจ หรือสิ่ง รูปก็คือ กาย หรือเรียกว่า หม้อน้ำนี้
และเพื่อเปรียบเทียบให้เกิดความรู้ทางธรรมะที่ว่า จิตนี้แยกออกจาก
กายได้ เป็นคนละส่วน และมีธรรมชาติที่แตกต่างกันมาก ดังอุปมา
ว่า เหมือนกับหม้อน้ำ มันแตกต่างจากสิ่งท่านทั้งหลาย ในเรื่องนี้มี
สรุปเป็นบทโคลงไว้ว่า

“
ในภาพนี้
“มีลิงอยู่ที่
แผ่นดิน
และมีอยู่
ที่บน
ต้นไม้”
”

ตรงตั่งโง่ภาพทั้ง

ลิงต่างร่วมลิต

ไต่ยงอีกทางติด

หม้อหอบหนักนักสู้

เมื่อใดใครอย่าร้าง

เห็นโทษน่าหน่ายหาย

แยกจิตปลดปลิตสลาย

จักจับถึงสติกร้าว

วานรสอนให้

วานบดกก่อนหม้อดิน

เล็ทหอบเล็ทแบกดิน

ถึงรวบเล่นชักล้าว

เฉกเช่นคนคิดค้น

ไม้หนาบยับกับกร

ใช้เหยื่อล่อป้อนปอน

ไต่ง่ายไต่ยากแวง

ความจริงเปรียบร่างนี้ หม้อดิน

แยะ, แยก, แตก, ทลายผิน

เห็นมนุษย์มากเมเลาผิน

หลับไม้ตื่นไม้พิน

ใจนี้ไวไม่แพ้

สมาธิจึงยากถึง -

เมื่อใดควบจิตจริง

จะพิจารณาให้

กายจิต

มนุษย์ผู้

ตามต่อ กันนา

สรวุระระอาไหม ?

ร่างกาย

แนวน้าว

สัดต์หลุด

แกร่งแก้ตัวปัญญา

ยอมยิน ง่ายฤ

เดะร้าง

“กู” หมด

คลุกเคล้าล้าเค็ญ

ครูลคร - ลิงเคย

ก่อนแกล้ง

ปรนบัน

วสะแปล้ปราชถึง

ถูกนา

ง่ายขึ้น

รวมศัพ ลิ่นแฮ

ไม่พันไซ้ไหม ?

พวกถึง

สยิตได้

จตนิก ฝึกแล

เหตุห้อมอนต์ตา ๒

ภาพอุปมาที่มีความแตกต่างของกายและใจ
หรือเรียกว่า นามและรูป ที่สมมติว่าเป็นคนคนหนึ่ง

ตอนต่อไป อุปมาวิธีการฝึกจิต ๒ วิธีในภาพนี้ ได้อุปมาว่า

กายนี้เป็นเหมือนต้นไม้มีโพรง และมีงู คือ จิตอาศัยโพรงไม้นี้ ต้นละตัว ต้นที่หนึ่งมีคนถือแก้วชูอยู่ข้างหน้า และอีกต้นหนึ่งมีคนถือขวานจ่ออยู่ตรงต่อหน้า คือ ที่มาของเรื่องนี้มีคติอยู่ว่า

จิตนี้เปรียบเหมือนงูพิษ อาศัยอยู่ในร่างกาย

เรา ซึ่งเปรียบเหมือนกับโพรงไม้ คนเรามีหน้าที่จะต้องจัดการฝึกฝนอบรมบังคับควบคุมจิตให้ดี จะต้องใช้ธรรมะให้เป็นอุบายนี้สำคัญ ทั้งนิคคัยะและปคคัยะ คือ ตามแต่โอกาสซึ่งบางครั้งก็ต้องข่มอย่างเข้มแข็ง ด้วยการใช้อาวุธ เหมือนกับมือขวาเข้าประจันต่อหน้า นั่นแหละเพื่อปราบงู หรือเพื่อทำลายงูพิษให้ได้ นั่นคือ ตัวตน ของตนนั้นแหละ

ในอุบายของนิคคัยะ บางครั้งบางครั้งก็ใช้การยกย่อง ประคอง หรือปลอบโยน เรียกว่า ประเล้าประโลม เพื่อบรรเทาพิษร้ายของตัวตน ของตนนั้นให้พอเป็นไปได้ ให้เบาบางลง เหมือนกับถือแก้วเข้าไปอย่างนั้นแหละ ด้วยอุบายที่เรียกว่า **“ปคคัยะ”**

จึงแสดงอุบายไว้เป็น ๒ แบบท่านทั้งหลาย คือ ต้องใช้อุบายทั้งปลอบ ประโลม และข่มขี่ ทั้งบีบบังคับสับซอกประมาณนั้น ให้เหมาะสมแก่โอกาสถึงจะสัมฤทธิ์ผลได้

กล่าวแนะนำต่อไปว่า ส่วนภาพพระ ๓ รูป ข้างบนนั้น คือ พระโยคาวจร ผู้กำลังนั่งปฏิบัติสมาธิเพื่อฝึกฝนอบรมจิตอย่างเข้มแข็งอย่างจริงจัง

ในลักษณะนี้บางทีเขาเขียนเป็นรูปฤๅษีก็มี แล้วแต่ความพอใจของผู้เขียนภาพ

ภาพพระที่นั่ง นั้นเป็นผู้นั่งเพ่งเพียรจนเห็นความจริงในสิ่งเหล่านั้น คือ เข้าถึงสัจจะความจริงของจิตใจว่านี่ มีอสุภะ ๒ ตัว

นอนหัวชนกัน เริ่มอืดพองบ้างแล้ว ลักษณะนี้แสดงว่า เป็นเครื่องมือการฝึกฝนอบรมจิต คือ อสุภกัมมัฏฐาน เห็นไม่สวย ไม่งาม เพื่อให้พิจารณาให้เห็นความจริงของร่างกายว่า ไม่มีสาระแก่นสารอะไรเลย

ถ้ามีคำถามว่า นี่คือภาพอะไร ?

ก็ตอบว่า ภาพอุปมาวิธีฝึกฝนอบรมจิตโดยการเปรียบเทียบ จิตนี้เป็นเหมือนงูพิษที่ร้ายนัก คือ แสดงอาการต้องบังคับควบคุมจิตให้ดี ถ้าฝึกได้ดีก็จะสำเร็จประโยชน์ ได้ห่างไกลทุกข์โทษ แต่ถ้าฝึกไม่ดี ผู้ฝึกอาจจะต้องตายแน่นอน หมายความว่า ถูกงูกัดตาย คือ จิตพุ่งชนร่านไปจนถึงวิกลจริตไปก็เป็นได้ แต่ถ้าฝึกฝนถูกต้องดีงาม ย่อมสำเร็จประโยชน์โสดาผลแน่นอน ดังกล่าวแล้วว่า

อุปมาที่จะฝึกมีอยู่ ๒ แบบ คือ

ข่มขี่แบบหนึ่ง

ยกย่องปลอบโยนเล่าโลมอีกแบบหนึ่ง

ภาพแสดงซ้ำเช่นนี้ เพื่อให้ผู้ที่ได้รู้ได้เห็นจำภาพติดตา ติดใจ ได้ดี เกิดความรู้ทางธรรมะได้ดี เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติของตนเอง หรือสอนธรรมะผู้อื่นด้วยภาพ ลักษณะนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ท่านทั้งหลาย

ภาพอุปมา
วิธีฝึกฝนอบรมจิต
โดยการเปรียบเทียบ
จิตนี้เป็นเหมือน
งูพิษที่ร้ายนัก...

ได้สรุปในเรื่องนี้เป็นบทโคลงไว้ว่า

อุปมาตรีภพนี้
 ภูพิชิตต์มณดี
 หากผิตพลาดอาจซี-
 หรือฟกถูกนกใช้
 ใบพลีวัลลิวสบัดไม้
 ภูทลบลสงบกายหวง
 คราพระลัดล่อลวง
 แก้ววิเศษชูล้าง
 เปรียบอุปนายถ่ายห้อม
 ขนุนิกตะโนคิด
 หลงรักชั่วชังชนิด
 กิจประคับประคองปลอบให้
 คราใดโทษะกลุ้ม
 ไข้เมตตาดักดวง
 เวรรณับเวรปวง
 ดุจพระทศพลพร้อม
 ภาพนอนอสุระท่อน
 ไล่ เกิดกับบรรลัษ
 ถือนวามขุ่นไฉน
 สามีพระท่านรอบรู้
 อันนุชวานขุ่น
 ไข้โอดตบปะเปรียบ
 กุลวบาปปรักระเบียบ
 ความชั่วย้อมคลาดแคล้ว
 กายอสุภควรคู่ห้อม
 กัมมฐานคุมตริก
 ดิตต่าน่าสำนึก
 เลิกโลภละโมภทั้ง

สองวิธี
 จับได้
 วิตถ
 ขอกเนื้อข้าผิว
 ตันกลวง
 ประหนึ่งห้อม
 ทลอกล่อม
 คร่ำคั้นมันหมาย
 ย้อมจิต
 คลั่งไคล้
 ขอบถนัด ผิดนา
 หักห้ามปรามใจ
 รุมทรวง
 ถ่วงล่อม
 ปลิดปล่อย
 ผลอ้อมกฤษฎร
 รอนฤทธิ์
 แหกขู่
 ขุนอบ
 หลักป้องปรามบู
 ท่านเทียบ ไวเอย
 โปรดแล้ว
 ศีลลัษ
 เกล่าเกล้าเบาสบาย
 นำฝึก-ฝนจิตนา
 ตรับตั้ง
 ในร่าง สดุดแล
 ทรายท้าวคราวตาย ๒

“ร่างกายเปรียบเสมือนเรือ เพื่อข้ามฟาก จากวัฏสงสารมุ่งสู่นิพพาน”

ต่อไปมีว่า นี่คือการอุปมาคุณค่าของสิ่งปฏิญูล คือ กายมีภาพคนถือดอกบัวในท่าต่าง ๆ ทั้งมีศพน้าขึ้นอืดพองลอยน้ำมา และภาพคนยืนอยู่ที่ฝั่งริมน้ำนั้น

เรื่องราวมีอยู่ว่า บุคคลผู้นี้ถูกใจ ๕ คนไล่มาจะฆ่า เขาเลยต้องหนี ๆ อย่างสุดกำลัง เขาหนีมาถึงริมตลิ่ง บังเอิญมีศพน้าพองอืดลอยน้ำมาพอดี หันซ้ายแลขวาไม่มีสิ่งใดช่วยได้แล้ว เขาจึงตัดสินใจเพื่อเอาตัวรอด จึงได้กระโจนขึ้นขี่ศพน้าทันที แล้วใช้มือพายน้ำดันศพนาลอยไปจนข้ามฟากได้ กระทั่งพ้นจากเงื้อมมือพวกใจได้ หรือเรียกว่า ผ่านพ้นจากวัฏสงสารไปสู่พระนิพพานนั่นเอง ท่านทั้งหลาย

ความหมายคำว่า “ใจ ๕ คน” นั่นคือ นกห้าตัวที่บินไล่หลังตามกันอยู่ในวงกลมตามภาพนี้

อุปมาคุณค่าของ
สิ่งปฏิญูล คือ กายมี
ภาพคนถือดอกบัวใน
ท่าต่าง ๆ ทั้งมีศพน้า
ขึ้นอืดพองลอยน้ำมา
และภาพคนยืนอยู่
ที่ฝั่งริมน้ำนั้น

นี่แสดงว่า เป็นตัวทุกข์ นี่เพราะอุปาทานในขั้น ๕ นั่นเอง
สาเหตุหลงยึดติดในรูป ในเวทนา ในสัญญา ในสังขาร และใน
วิญญาณ

เหล่านี้เป็นขั้น ๕ ที่ประกอบด้วยอุปาทานหมายมั่นยึดครองอยู่
ในอารมณ์ที่ปรารถนา และมีภาพนกจากวงกลมบินไปได้ ก่อให้เกิด
ความทุกข์ที่วนไปวนมา หมายถึงเหตุแห่งทุกข์ที่แท้ เพราะไปหมาย
มั่นในปัญจอุปาทานขั้นนี้เอง

นี่เป็นความหมายที่ลึกซึ้งอย่างถูกต้องที่สุด ไม่กล่าวแต่เพียงว่า
การเกิด การแก่ และความตาย ลักษณะนี้มีความหมายตื้น ๆ เป็นคำพูด
ธรรมดาสามัญเท่านั้น

ถ้ากล่าวให้เป็นสัมมาทสิฏฐิที่ว่า สังขิตเตนะ ปัญจอุปาทานักขันธา
ทุกขา กล่าวโดยย่อที่แท้ คือ เบญจขั้นที่ไปยึดมั่นด้วยอุปาทานนี้
แหละ จึงเป็นตัวทุกข์

มันรุกเข้ามา เพราะความโง่แท้ ๆ หรือเรียกว่า อวิชามันปิดบัง
อยู่ ไม่รู้ ไม่เห็น เรื่องนี้ต้องการให้ทราบ

“ร่างกายเปรียบเสมือนเรือ เพื่อข้ามฟากจากวัฏสงสารมุ่ง
สู่นิพพาน”

นี่ตรงตามหลักของพุทธธรรม เราต้องถือว่า ร่างกายเรานี้เป็นของ
เน่าดังกล่าวแล้ว มันเป็นของปฏิญญอยู่ตลอดเวลา จึงต้องอาบ ต้องล้าง
และชุบไล่ ถ้าอยู่จวนจวนจะ ปัสสาวะ เหงื่อไหลออกตลอดเวลา

ด้วยเหตุนี้ จึงถูกเปรียบเทียบเหมือนซากศพ ในที่นี้ต้องการให้เรา
ทราบว่า ซากศพนี้มีใช้ไม่มีค่า มันมีค่าอยู่ ถ้าเรารู้จักอาศัยมันอย่าง
ถูกต้องแบบนี้ แล้วสามารถเอาตัวรอดได้ หนีพ้นจากใจ คือ พ้นจาก
กิเลสหรือเรียกว่า ผ่านพ้นจากอุปาทานขั้น มุ่งสู่พระนิพพานงาน
อันบริสุทธิ์

กล่าวต่อไปว่า อย่าไปหลงรักร่างกายมากนัก เช่น ไปบำรุง
บำเรอร่างกายมันมากเกินไป จนกลายเป็นกามสุขัลลิกานุโยค
อย่าไปหลงนิยมวัตถุกามของตนเอง ต้องตกเป็นทาสร่างกายมาก
เกินไป อะไร ๆ ก็ผิด

แต่ถ้าตรงกันข้ามก็เป็นอัตตกิลมถานุโยค คือ การทรมานกายตนเอง ด้วยวิธีต่าง ๆ และการทรมานจิตตนเองที่ผิดธรรมชาติ ก็ไม่สมควร ถ้าอย่างนี้ ก็เป็นมิจฉาทิฐิ เรียกว่า ก่ออันตรายต่อรูป ต่อนามของตนเองโดยไม่มี เหตุผลที่ถูกต้องนั้น

เราต้องปฏิบัติให้ตรงต่อมัชฌิมาปฏิปทา คือ ทางสายกลางอย่าง เหมาะสม ต้องอาศัยอรรถภาพสิ่งปฏิกุศลนี้ อย่างมีปัญญาตามสัมมาทิฐิ เพื่อ เป็นเครื่องมือข้ามฟากหนีให้พ้นจากกิเลส หรือความทุกข์ให้ได้

เป้าหมาย คือ การบรรลุมรรคผลนิพพาน

กล่าวชี้ต่อไปว่า มีภาพคนถือดอกบัวในท่าต่าง ๆ นี้

นี้หมายความว่า บุคคลเหล่านี้ต่างมีปัญญาที่บริสุทธิ์แล้ว คือ มีดอก บัวเป็นสัญลักษณ์ของปัญญา หรือเรียกว่า พระโยคาวจร เป็นผู้สมบูรณ์ ด้วยปัญญาแล้ว

บางแห่งเขาเขียนเป็นรูปฤษีก็มี และมีภาพภิกษุนั่งถือดอกบัวอยู่ข้าง ๆ ทั้งเด็กตัวเล็ก ๆ ก็ยังถือดอกบัวด้วย โปรดจำไว้ด้วยว่า ผู้ถือดอกบัวอยู่ในมือ คือ ผู้สมบูรณ์ด้วยญาณปัญญาแล้ว จิตบริสุทธิ์แล้วประมาณนั้น

สรุปความว่า ลักษณะนี้เป็นธรรมโลกุตระชั้นสูงสุด เพื่อหลุดพ้นสู่ มรรคผลนิพพาน งานสิ้นทุกข์ เพราะได้อาศัยร่างกายเป็นไปอย่างสัมมา ทิฐิ ปฏิปทา ต้องรับแรงศึกษาเจริญญาณปัญญา ย่อมถึงที่สุดแห่งทุกข์ได้ แน่นอนท่านทั้งหลาย

บทสรุปในตอนนี มีว่า

ภาพกายคุณค่าล้ำ	ปฏิกุศล
เทียบที่จิตวาปุ่น	ปักชั
ขยายเรื่องเนื่องเค้ามูล	มนุษย์หนึ่ง
เบญจะโจรไล่จี้	จับต้องปองตาม
ความขามขามวังจั่น	เล่นหนี
ถึงฝั่งริมารี	น่านน้ำ
เห็นซากอสุภในนที	โจนคร่อม
เท้ำตะกุกพยับจ้ำ	จักข้ามฝั่งไป

ในภาพสมมติห้า
 บินรอบวนเวียนหา-
 เป็นโจรฮ้างอุปมา
 ทุกซ์เพราะจิตติดอ้าง
 กมลทนทุกซ์ท่วมท้น
 เหตุแห่งอุปาทาน
 ตาย, แก่, เจ็บ, เพียงกาล
 จิตพระอรียะแคล้ว
 ใช้กายาเพียงชั่วครั้ง
 ชากศพลอยอดีตเขียว
 มัวถนอมย้อมจมเขียว
 ผังไม่ถึงรู้ให้
 เห็นงามยามใช้ชาก
 พลันรุดถ่อสุดพ่าย
 ปลาทลตามเล็ทใหญ่ทลาย
 ถึงฝั่งก่อนศพหุ้ย
 สำคัญสรรพร่างนี้
 ตัดเหตุหากต้องยอม
 ขับเขียวเกี่ยวกายงอม
 ผ่อนหนักผ่อนเบาอ้าง
 คราวฉาวสุริยจำ
 ชุ่มขึ้นกลีบกางทั่ว
 ปัญญาเกิดมีดมัว
 แสงสว่างส่องบัวหรั่ง
 บัวบาน, ตูม, ดอกแย้ม
 ผู้ใหญ่, หญิง, ชาย, หรือ
 ที่ทำอย่างถือกันคือ
 แสดงว่าบัวเทียบร้อย

สกุนา
 ภาศร้าง
 เบญจะ ขันธนา
 ดอกเด่นเป็นตน
 ทรมาน
 กล่าวแล้ว
 เกิดเขียว
 คล่องคล่องปัญญา
 คราวเดียว
 ใจได้
 จดจบ
 กอดไว้จมตาม
 ศพสลาย เรือนา
 รับพัย
 หลีกหลบ
 ขยิกย้ำปฏิบัติธรรม
 ทนถนอม วัณนา
 อดอน้าง
 จักสงบ ได้ฤ
 อาจเฝ้ามนิพพาน
 จับบัว
 ประทับนั่ง
 หายหมด สิ้นแธ
 หลุดแล้วเหล่ามาร
 คนถือ
 เด็กน้อย
 ชูดอก เด่นเอย
 หยาดย้อยปัญญา ฯ

ที่มาของภาพ :

พุทธทาส. (2553). คำอธิบายภาพปริศนาธรรมไทย ชุดกายนคร. กรุงเทพฯ :

“บุญช่วย บุญพาวาสนาส่ง บุญรอด บุญชุบชีวิต” รวมบุญ...ช่วย-ส่ง-รอด-ชุบชีวิต กับพระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)

เกษตรแปลงใหญ่ ชาวเกษตรพัฒนา

1. บุญช่วย : ช่วยให้มีน้ำ แก้วกฤตยธรรมชาติ ต้องมีธนาคารน้ำ ร่วมช่วยกันสร้าง

“กองทุนธนาคารน้ำ วัดสวนแก้ว” ผ่าน...ธนาคารกสิกรไทย (ออมทรัพย์)

สาขาสถาตเจ้าพระยา บางใหญ่ บัญชีเลขที่ 013-1-41776-4

2. บุญพาวาสนาส่ง : ส่งเสริมช่วยเหลือดูแลคนยามแกล้งเมา ไม่ปล่อยให้เขา

ตกต่ำยามอายุสูงส่ง ปลอyleให้คนแก่ตกต่ำไม่ได้ ตามส่งเสริมด้วย

“กองทุนผู้สูงวัย วัดสวนแก้ว” ผ่าน...ธนาคารกสิกรไทย (ออมทรัพย์)

สาขาสถาตเจ้าพระยา บางใหญ่ บัญชีเลขที่ 382-2-48554-4

3. บุญรอด : “เราจะตายกันแน่ ถ้าหากมีจลาชีพมียะ” ทรัพย์สินชีวิตเราจะไม่ปลอดภัย เพราะฉะนั้น สังคมก็ต้องรอดด้วย

“กองทุนสัมมาชีพ วัดสวนแก้ว” ผ่าน...ธนาคารกสิกรไทย (ออมทรัพย์)

สาขาสถาตเจ้าพระยา บางใหญ่ บัญชีเลขที่ 013-1-42109-5

4. บุญชุบชีวิต : ไฟไหม้บ้านเรือนเสียหาย อย่างปล่อยให้เขารอแรต่อหน้าต่อตา ต้องช่วยกัน ยามวิกฤตให้พื้นพิภพไม่ปล่อยให้บาปจํากรรมชั้ด มีบุญมาชุบชีวิตกันได้คืนชีพใหม่ เร็ว ๆ ไว ๆ “วัดสวนแก้ว เพื่อกองทุนชุบชีวิตยามตกอับ” : ธนาคารกสิกรไทย (ออมทรัพย์)

สาขาสถาตเจ้าพระยา บางใหญ่ บัญชีเลขที่ 049-8-45130-6

ติดต่อสอบถามข้อมูลกองทุน โทร. 08 5658 1221

สวนแก้ว แฟรี่

พริกชี้หูสวนอินทรีย์

โดย...มูลนิธิสวนแก้ว

พริกชี้หู

พริกชี้หู (Hot chilli) ถือเป็นพริกที่นิยมนำมารับประทานหรือนำมาใช้ประโยชน์มากในบรรดาพริกทั้งหลาย เนื่องจากเป็นพริกที่มีรสเผ็ดจัด สีแดงสดสวยงามเหมาะสำหรับการปรุงอาหารหรือนำมาแปรรูปเป็นพริกป่นสำหรับการประกอบอาหาร

ยอดอ่อนของพริกใช้ทำเป็นผักลวกจิ้ม กินกับน้ำพริกหรือรับประทานเป็นผักลวก หรือนำไปประกอบอาหารประเภทแกงจืด แกงเลียง แกงอ่อม เป็นต้น ซึ่งจะให้รสหวาน และเผ็ดเล็กน้อย กรอบ นุ่ม

สรรพคุณทางยา

ผล มีรสเผ็ดร้อน ใช้ขับลม ขับปัสสาวะ แก้ท้องอืด ผลดองสุราใช้ทาแก้ฟกช้ำดำเขียว ต้นมีรสเผ็ด ใช้ขับลม แก้กษัย รากใช้ฝนกับมะนาวแทรกเกลือ เป็นยากวาดคอ ใบใช้แก้หวัด ตำใบสดผสมกับดินสอพองพอกขมับแก้ปวดศีรษะได้

เย็นจัด โดยใช้ผงพริกแห้งทำเป็นขี้ผึ้ง หรือสารละลายแอลกอฮอล์ใช้ทา

อื่น ๆ **พรรณไม้**นี้ เป็นพรรณ ไม้สวนครัวที่ขาดกันไม่ได้ เป็นพรรณ ไม้ที่ขึ้นง่าย แต่บำรุงรักษายาก เพราะ ใบอ่อนของพริกอร่อยทำให้แมลงต่าง ๆ

มักใช้เป็นผัก หรือเครื่องเทศ สำหรับปรุงรสในการประกอบอาหาร ได้หลากหลายชนิด รวมทั้งใช้เป็นส่วน ผสมของเครื่องแกงหรือพริกแกง อาหารที่ใช้พริกเป็นส่วนประกอบหรือ ปรุงรส ได้แก่ อาหารประเภทแกง อาหารประเภททอด อาหารประเภทต้ม อาหารประเภทยำ รวมถึงอาหารประเภท ปิ้งย่างที่ต้องการรสเผ็ด ดังนั้นพริกจึง เป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ สูง และมีประโยชน์ต่อร่างกาย เพราะ สามารถให้พลังงาน และแร่ธาตุ เช่น โปรตีน คาร์โบไฮเดรต ไขมัน เหล็ก แคลเซียม วิตามินเอ วิตามินซี และ วิตามินอี โดยเฉพาะวิตามินซี ที่พบ มากกว่าผักชนิดอื่น ๆ

ใช้ปรุงรสอาหาร ช่วยเจริญ อาหาร และรักษาอาการอาเจียน รักษา โรคหืด กลาก รักษาโรคบิด โดยการ ใช้พริกสด ๑ เม็ด หรือมากกว่านั้นใช้กิน และอาการปวดบวมเนื่องจากความ

ชอบกิน ผลแรกผลิใช้ผสมกับผักแกง เลียงช่วยชูรส ส่วนผลกลางแก้ไข้ใส่แกง คั่วส้ม จะได้อาหารที่มีรสเปรี้ยวอ่อน ๆ เพราะมีวิตามินซี และใส่พริกจะมีสาร แคปไซซิน ที่ให้ความเผ็ดและมีกลิ่น ฉุนเผ็ดร้อนเป็นเครื่องปรุงอาหารช่วย ชูรส ใส่ในน้ำพริก ยำ ทำเป็นน้ำปลาตอง และยังเป็นยาช่วยกระตุ้นทำให้เจริญ อาหาร บำรุงธาตุ หรือใช้ภายนอกเป็น ยาทาถอนปวดลดอาการไอข้ออักเสบ

ความลับของพริกชี้หนู

แก้ปวดหัว ปวดหัวเนื่องจาก ใช้หวัดหรือตัวร้อน ใช้ใบพริกชี้ หนูสด ๆ ตำกับดินสอพองปิดขมับ

แก้เจ็บคอ เลียงแหบใช้น้ำต้ม หรือยาขงพริกชี้หนูกล้วคอกแก้เจ็บคอ และเลียงแหบได้โดยใช้พริกชี้หนูป่น ๑ หยิบมือ เติมน้ำเดือดลงไป ๑ แก้ว ทิ้ง ไว้พออุ่นใช้น้ำกล้วคอก

ช่วยขับลม แก้อาหารไม่ย่อย เจริญอาหาร โดยกินพริกชี้หูสวน รักษากระเพาะที่ไม่มีกำลังย่อยอาหาร

แก้ปลาตุก ใช้พริกชี้หูสดเขียวหรือแดงก็ได้ ขยี้ตรงที่ปลาตุก เหวงจะหายปวด ขยี้แล้วจะรู้สึกเย็น (ธรรมดาพริกชี้หูร้อน) ไม่บวม ไม่ฟกช้ำด้วย

แก้เท้าแตก ใช้พริกชี้หูทั้ง ๕ ปูนขาว สิ่งละพอควร เอาไปต้ม เอาน้ำมาแช่เท้าที่แตก ถ้าไม่หายเอาต้นสลอดได้ รากหนอนตายหยาก ใส่ลงไปด้วย

แก้บวม ใบพริกชี้หู บดผสมน้ำมะนาว พอกบริเวณที่บวม

รักษาแผลสดและแผลเปื่อย ใช้ใบพริกชี้หู ตำพอกรักษาแผล สดและแผลเปื่อย (อย่าใช้พริกชี้หูปิดแผลมากเกินไป เพราะจะทำให้ร้อน

ใช้ใบเป็นอาหาร ใบพริกชี้หูมีคุณค่าทางอาหารสูงมาก เพราะมีธาตุ แคลเซียม ฟอสฟอรัส วิตามินเอ และบีอยู่มาก บำรุงกระดูก บำรุงประสาท

แก้พิษตะขาบและแมลงป่องกัด ใช้พริกชี้หูแห้ง ตำผงละลาย น้ำมะนาว ทาแผลตะขาบกัด แมลงป่องต่อย หายเจ็บปวดคัน

มดคันไฟกัด ใช้ใบหรือดอกพริกชี้หนูก็ได้ ฎบริเวณถูก
กัด หายแล

พริกเป็นพืชผักสมุนไพร ที่เจริญเติบโตได้ง่าย ๆ มี
รสชาติเผ็ดร้อน เป็นเครื่องเทศชนิดหนึ่ง ใช้ประกอบอาหาร
เมนูต่าง ๆ ประเทศไทยนิยมรับประทานกันมาก และมีการปลูก
กันมาก มีประโยชน์และสรรพคุณ ทางยาหลายอย่าง ท่านที่
แวะมาเยี่ยมวัดสวนแก้วสนใจพริกชี้หนูช่วยเหลือเด็ก ๆ หา
ทุนการศึกษาได้ตามกำลังศรัทธาเพิ่มรสชาติให้อาหารหรือ
นำไปทำสมุนไพรได้ ๓ อิ่ม มาถึงวัดสวนแก้ว คือ **“อิ่มท้อง
อิ่มสมอง อิ่มบุญ”** พลิกชีวิตให้สดชื่นแน่นอน.

ภาพ...พร้อมนา

โครงการบรรพชา “สามเณรภาคฤดูร้อน”

ณ วัดสวนแก้ว นนทบุรี

ระหว่างวันที่ ๖ เมษายน - ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สืบสานประเพณีวันสงกรานต์
ทำบุญ ฟังธรรม สรงน้ำพระ
ก่อเจดีย์ทราย ออกโรงทาน
ณ วัดสวนแก้ว นนทบุรี

๑๓-๑๔ เมษายน ๒๕๖๒

คณะสงฆ์วัดสวนแก้ว อุบาสก-อุบาสิกา
สมาชิกร่มโพธิ์แก้ว และประชาชนทั่วไป

ร่วมแสดงมุทิตาจิต “ลื้ออายุ ๗๐ ปี”

พระราชธรรมนิเทศ (หลวงพ่อยอม)

ณ วัดสวนแก้ว นนทบุรี (๒๔ เมษายน ๒๕๖๒)

วันที่ ๒๔ เมษายน ของทุกปี หลวงพ่อยอม
ท่านจะนำพวงมาลัยดอกมะลิ
ไปไหว้โยมแม่ “ณ อนุสาวรีย์แม่”
เพื่อระลึกถึงพระคุณของแม่

เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ และคณะ
เข้ารับฟังธรรมะจากหลวงพ่อดอย
และทำกิจกรรมจิตอาสา
“ทำความดี ด้วยหัวใจ”

ช่วยพัฒนาพื้นที่วัดสวนแก้ว และ
ตักขยะจากร่องน้ำภายในบริเวณวัด
วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ภาพการพัฒนาเกษตรแปลงใหญ่ ณ วัดสวนแก้ว
โดยการอุปถัมภ์ของหลวงพ่อย่อม ได้เปิดโอกาส
ให้นักเรียนใช้เวลาว่างในช่วงปิดเทอม
มาทำงานเพื่อหาทุนการศึกษา

การทำงาน คือ การประพฤติธรรม

บรรยากาศการทำงาน
ณ สาขาปราจีนบุรี (กบินทร์บุรี)

หลังจากทำงานในแต่ละวันเสร็จ จะมีผู้ใหญ่ใจดีคอยนำอาหารคาว-หวาน
มาให้หนึ่ง ๆ นักเรียนได้อิ่มท้องกันทุกวัน

บรรยายกาศ : การปฏิบัติงานของนักเรียนที่มาทำงานช่วงปิดเทอม
เพื่อหาทุนการศึกษา ลดภาระของผู้ปกครอง โดยการอุปถัมภ์หลวงพ่อยอม
ที่สอนให้นักเรียนได้รู้จักการพึ่งตนเองและเลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบ

นักเรียนช่วยกันลอกโคลนเพื่อปรับทิวทัศน์รองรับ
เสมาธรรมจักร ตรีรัตนะ วัชรอาสน์ ที่หลวงพ่อพยอมได้ดำเนินการสร้างเป็น
 “สวนธรรมที่สวนนนท์” ให้แล้วเสร็จ ในช่วงเข้าพรรษา ปี ๖๒ จะมาถึงนี้

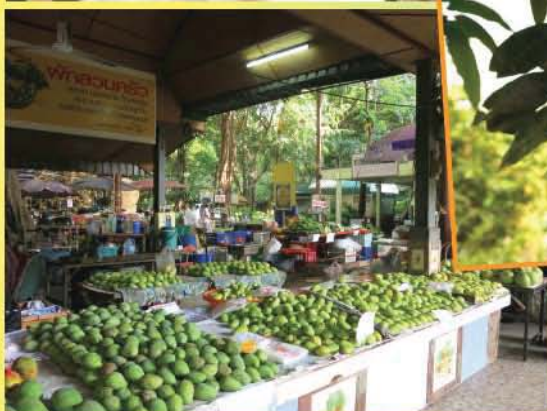

ช่างที่รับเหมาแกะตรีรัตนะ วัชรอาสน์
 ตอนนี้ก็เสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว (๑ พ.ค. ๒๕๖๒) และอยู่ในช่วงที่
 จะนำชิ้นประดิษฐานไว้ที่สวนธรรมกำลังก่อสร้างอยู่ในพรรษานี้

มาวัดสวนแก้ว ! ช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน-พฤษภาคม นี้
ได้อิ่มท้องกับผลไม้หลากหลายสายพันธุ์ โดยเฉพาะมะม่วง-ชมพู มีให้เลือกมากมาย

ยิ้มเข้าไว้
ใจไม่ทุกข์

ปฏิทินชีวิต

โดย...โยมแก้ว สังฆทาน

เมื่อใดที่เราโมโห “ลองนั่งนิ่ง ๆ”
ทบทวนดูว่า “เวลาที่เหลืออยู่ในชีวิตนี้ มีอยู่อีกสักกี่วัน
ไยเสียเวลา...ไปเพราะเรื่องไม่เป็นเรื่อง”
เมื่อใดที่เรา กัดอก ล้ม ลอง สูดลมหายใจลึก ๆ
ทบทวนดูว่า “ชีวิตนี้มีแต่สดกับสด”
ปฏิทินชีวิต “ที่เลิกไปในวันนี้”
กำลังจะบอกเราว่า “เวลาของเรา... ลดลงไปอีกวันหนึ่งแล้ว”
“ไม่มีใครถูก ไม่มีใครผิด” มีแต่ถูกใจ หรือไม่ถูกใจเท่านั้น
เราชอบก็ถูกใจ เราไม่ชอบก็ไม่ถูกใจ
ถ้าเราปล่อยวางก็ไม่ต้องทุกข์

ฮิตามินใจ

โดย...นายมะนาว

ยาวิเศษ

ร้อนกาย...หากได้รับน้ำเย็น ๆ ลมเย็น ๆ
ก็พอที่จะผ่อนคลาย...หายร้อนลงได้บ้าง

จิตใจ...หากร้อนรน...กระวนกระวาย

ต่อให้เอาน้ำแข็งจากขั้วโลกเหนือ

มาชโลมกาย...ก็ไม่สามารถทุเลาเบาบางลงได้

จะร้อนรน...ด้นด้นกันไปทำไม...?

ในเมื่อเรามี “วัคซีนธรรมะ”

ซึ่งเป็นยาขนานเอก...วิเศษสุด

หนึ่งเดียวเท่านั้น...ที่สามารถหยุดความเร้าร้อน...

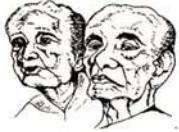
ทुरนทुरายภายในจิตใจได้

เริ่มฉีดวัคซีนธรรมะตั้งแต่วันนี้

สิ่งดี ๆ รออยู่ข้างหน้าแล้ว...

“คุณ...พร้อมที่จะเปิดใจหรือยัง...?”

“เพราะชีวิต...ไม่ใช่สูตรสำเร็จเหมือนบะหมี่
ที่ฉีกซองเติมน้ำร้อนในทันที...ก็รับประทานได้”

ร่วมด้วยช่วยกันเป็น...พระบุญ

ขอเชิญร่วมอุปถัมภ์สมทบทุน (กองทุนผู้สูงอายุ วัดสวนแก้ว)

กองทุนละ 100 บาท รับแจกกน้ำ 1 แพ็ก

(แทนแจกพระสมเด็จเนื้อผง)

ผู้มีจิตศรัทธาร่วมสมทบกับกองทุนฯ ได้ที่...ธนาคารกสิกรไทย สาขาตลาดเจ้าพระยา บางใหญ่
กองทุนผู้สูงอายุ วัดสวนแก้ว เลขบัญชี 382-2-48554-4

ปล. เจ้าภาพบุญของ 50 ทุน
มีจัดส่งให้ พิเศษ 100 ทุน
ได้ใบสนับถุน 1 แพ็ก

กระซิบบุญ...

โครงการบ้านพักผู้สูงอายุ ที่สาขากบินทร์บุรี (ปราจีนบุรี)
ใครได้ตึมน้ำร้อนมีโพธิ์แก้ว เท่ากับจอมัดจำไว้ครึ่ง
ที่เหลือนรอเวลาอายุ 60 อัฟ (Up) ลูกหลานไม่ดูแล...เข้าอยู่ได้เลย
(แต่ยังกวาดใบไม้ก็มีสิทธิ์อยู่แล้ว) ปองตง.

ติดต่อร่วมสมทบทุนฯ โทร. 0 2595 1946, 0 2921 5023 กด 2
www.kanlayano.org, Email : seniorfund2557@gmail.com

บ๊อคิด "การตึมน้ำ"

ยังงั้นน้ำเป็นปัจจัยที่คนต้องตึม แต่ตึมน้ำยังงั้นให้คนอื่นได้อิมไปด้วย
ทำอย่างไร ! เราตึมไม่ได้อิมแต่ตัวเรา
คนแก่คนชราพลอยได้อิมไปกับเราด้วย
ก็ขอให้มาช่วยเอาน้ำจากโครงการ
"กองทุนผู้สูงอายุ วัดสวนแก้ว"

"บุญก็ได้
ใช้ก็ได้"

แม่เมื่อแก่ตัวสูงอายุ
ขออย่าได้ออดได้อยาก
ขอให้มิกินอิม นอนอุ่น

ขอเจริญพร

ใบปวารณาแสดงกุศลเจตนา

อุปถัมภ์สมทบกองทุนผู้สูงวัย วัดสวนแก้ว จ.นนทบุรี

๕๕๕๕๕

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว/ยศ) Name.....

(นามสกุล) Last Name.....

ที่อยู่/Address.....

.....

City..... State..... Zip Code.....

โทรศัพท์/Phone (.....).....

โทรสาร/Fax (.....).....

มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์ (ทุนละ ฿ 100 บาท หรือตามกำลังศรัทธา)

☐ สมทบกองทุนผู้สูงวัย วัดสวนแก้ว.....ทุน รวม.....บาท

☐ สมทบกองทุนผ่าน ธนาคารกสิกรไทย สาขาตลาดเจ้าพระยา บางใหญ่

กองทุนผู้สูงวัย วัดสวนแก้ว เลขที่บัญชี 382-2-48554-4

๕๕๕๕๕

ขออนุโมทนาสาธุบุญ ท่านผู้อุปถัมภ์สมทบกองทุนฯ ในครั้งนี้ จงเป็นตบะ เดชะ พลวปัจจัย
อำนวยการ อำนวยการ ให้ท่านและครอบครัวจงประสบแต่ความสุขความเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย มีอายุ
วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณธนสารสมบัติ ให้มีอัมม นอนอน ในยามท่านสูงวัย ทุกท่านเทอญฯ

๕๕๕๕๕

กระขิบบุญ : สมทบ 1 กองทุน รับแจกก้น้ำดื่มพร้อมไฟร์แก้วพวยอาร์ไอ 1 แพ็ก (แทนแจกพระสมเด็จเนื้อผง)

100 กองทุน เพิ่มโบนัสบุญอีก 1 แพ็ก (50 แพ็ก มีบริการจัดส่งน้ำถึงบ้าน หรือจุดนัดให้บริจาคต่อ)

(สมทบทุนตั้งแต่ 500 บาท ขึ้นไป ประสงค์ใบนุโมทนาบัตร โปรครระบุ ชื่อ-ที่อยู่ ในการเสียภาษี)

ชื่อ..... นามสกุล.....

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย/ตรอก..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทร.....

ติดต่อสอบถาม / แสดงสลิปการโอนเงิน

Tel. 0 2921 5023 กด 2 Line ID : 0856581221

E-mail : seniorfund2557@gmail.com

1. พระราชธรรมนิเทศ (พระพยอม กัลยาโณ)	จำนวน 10,000 บาท
2. คุณดรุณี อนันทานนท์	จำนวน 1,000 บาท
3. คุณสุคนธ์ แตรทอง	จำนวน 500 บาท
4. คุณระเนียด ไชแสง	จำนวน 500 บาท
5. คุณจินตนา พุทธโกษา	จำนวน 500 บาท
6. คุณดวงใจ เย็นใจ	จำนวน 500 บาท
7. คุณนวลละออ ลำแดง	จำนวน 500 บาท
8. คุณสนธิ เลหาะวีริยศาล	จำนวน 400 บาท
9. รายนามผู้บริจาค รายละเอียด	จำนวน 200 บาท
(1) คุณสัญญา ปานสวี่	(2) คุณสุวรี พุทฒิบัณฑิต
(3) พ.อ.ประจวบ พันธุ์มณี	(4) คุณทองแดง เกาหอม
(5) คุณดอน เกาหอม	

PT&T บริษัท แปซิฟิกโทรคมนาคมและโทรศัพท์ จำกัด
PACIFIC TELECOMMUNICATION & TELEPHONE CO., LTD.
Tel. 0-2933-9301 (Auto) Fax. 0-2593-1113

โครงการเกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน กับครูโอ
ฟรี ทิวอังกฤษ O-NET ป. 6 สำหรับโรงเรียน
กวินศักดิ์ (ครูโอ) ถนนนทสร โทร. 065-426-1441
รัฐบาลทั่วประเทศ

Line ID : kawinsak.oh E-mail : kawinsak.oh@gmail.com

คุณไม่ใช่เราขอ

ปัญหาที่สร้างความยุ่งยากพอควร คือ การจัดการกับสัมภาระ
ที่ค่อนข้างจะสร้างปัญหามาก ดังนี้

เราจะเก็บของที่มากเกินไป...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะนำของที่เก่าเกินไป...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะรวบรวมของที่ชำรุดแล้ว...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะรื้อบ้านเก่าบ้านพัง...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะล้างสต็อกสินค้า...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะเก็บเสื้อผ้าไม่ใช้แล้ว...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะลากรถพังรattyเก่า...	ไปทิ้งที่ไหน
เราจะจัดการของที่ไม่ใช้ทุกชนิด...	ไปทิ้งที่ไหน

หากท่านมีปัญหาตามที่กล่าวมานี้ เราแก้ไขได้

เพียงกดโทรศัพท์หมายเลข

0 2921 5023 กด 1

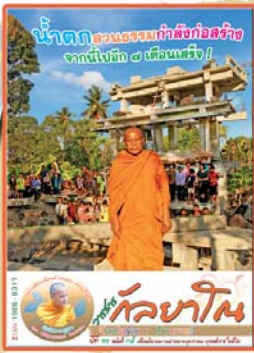
09 2940 3125, 09 8310 3956

Line ID : 025951444

Fax : 0 2595 1222 E-mail : Kanlayano@gmail.com

เพื่อความรวดเร็ว กรุณาโทรติดต่อเจ้าหน้าที่ “โดยตรง”
เพื่อนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการไปรับของบริจาค

เวลาทำการ 08.00-17.00 น. ของทุกวัน

ใบสมัคร สมาชิกวารสารกัลยาณ

ฉบับที่ ๓๕

ชื่อ..... นามสกุล.....
บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย/ตรอก..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทร..... อีเมล.....

สถานที่ให้ส่งวารสารกัลยาณ

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย/ตรอก..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
รหัสไปรษณีย์..... โทร.....

สถานที่สมัครและส่งใบสมัครสมาชิก

55/1 ม.1 มูลนิธิสวนแก้ว, องค์การสาธารณประโยชน์ ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

อัตราค่าสมาชิกวารสารกัลยาณ

- ☐ 1. สมัคร 1 ปี 4 ฉบับ ราคา 200 บาท (รวมค่าจัดส่ง) หรือ
☐ 2. อุปถัมภ์ค่าจัดพิมพ์ตามกำลังศรัทธา จำนวนเงิน.....บาท
เริ่มฉบับที่..... ประจำเดือน..... พ.ศ.....

ส่งจ่ายในนาม

55/1 ม.1 มูลนิธิสวนแก้ว, องค์การสาธารณประโยชน์ ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

ธนาคารกสิกรไทย สาขาบางใหญ่ มูลนิธิสวนแก้ว โดยพระราชธรรมนิเทศ

เลขที่บัญชี 269-2-12533-1

หรืออุปถัมภ์ได้โดยตรงกับมูลนิธิสวนแก้วฯ (ทุกวัน)

ผู้ร่วมสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ของมูลนิธิสวนแก้ว, องค์การสาธารณประโยชน์

โทร. (Tel.) 0 2595 1444, 0 2921 5023 กด 0
แฟกซ์ (Fax) 0 2921 5022

หรือส่งจ่ายในนาม...มูลนิธิสวนแก้วฯ
ธนาคารกสิกรไทย สาขาบางใหญ่
มูลนิธิสวนแก้ว
โดยพระราชธรรมนิเทศ
เลขที่บัญชี 269-2-12533-1
วัดสวนแก้ว ต.บางเลน
อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

ติดต่อและประสานงาน

มูลนิธิสวนแก้วฯ

Tel. 0 2595 1444, 0 2921 5601-4,
0 2921 5023, 0 2921 6310,
0 2921 6391, 0 2595 1946,
0 2595 1947, 0 2921 6262
Fax : 0 2595 1222

ติดต่อสอบถามเรื่องอื่น ๆ
กด 0

รับบริจาคสิ่งของ
กด 1 หรือ 09 2940 3125, 09 8310 3956
Line ID : 025951444

E-mail : kanlayano@gmail.com

รับกิจนิมนต์และค่ายจริยธรรม
กด 2

E-mail : bookkan54@gmail.com
Line ID : 0856581221

โครงการมูลนิธิสวนแก้วฯ

1. โครงการบวชเณรภาคฤดูร้อน
2. โครงการเข้าค่ายอบรมจริยธรรม
3. โครงการร่มโพธิ์แก้ว
4. โครงการเวทีบำเพ็ญประโยชน์
5. โครงการลอกคราบ
6. โครงการกระบอกสารออกกิลเลส
7. โครงการช่วยน้องท้องหิว
8. โครงการรณรงค์ผู้ไม่รู้หนังสือ
ให้มีโอกาสได้เรียน
9. โครงการสลับมาฟื้นฟู
10. โครงการที่พักคนชรา
11. โครงการสะพานบุญ
จากผู้เหลือเจือจานผู้ขาด
12. โครงการซูปเปอร์มาร์เก็ตผู้ยากไร้
13. โครงการสวนแก้วเนอร์สเซอรี่
14. โครงการเพื่อการเกษตรและ
สิ่งแวดล้อม
15. โครงการปอหมักสิ่งปฏิกูล
ตามแนวโครงการพระราชดำริ
16. โครงการบ้านทักษะชีวิต
17. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
18. โครงการคอนโดสุนัข

กระป๋องกัสมทบสร้างธนาคารน้ำ

เป็นการรักษาพระชนม์ชีพ
ของพระองค์ท่านให้ยั่งยืนยาวนานกับพวกเรา
เพราะพระองค์ตรัสว่า “น้ำคือชีวิต”

วัดสวนแก้ว 55/1 ม.1 ต.บางเลน อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140
มูลนิธิสวนแก้ว นนทบุรี
ฝ่ายประชาสัมพันธ์ 0 2595 1444, 0 2595 1946,
0 2921 5023, 0 2921 5602-3,
0 2921 6262 กด 0
โทรสาร 0 2921 5022
สะสมบุญวันละนิด จิตแจ่มใส

ทำบุญ กับพระพยอม กุลยาโน...
รับหนังสือ “มหาบุรุษกองขยะ” ภาพ 4 สีทั้งเล่ม

รายได้สมทบทุน โครงการแก้วิกฤตกรรมกรตกงาน

สนใจติดต่อได้ที่...มูลนิธิสวนแก้ว
โทร. 0 2921 5023 กด 0

หมา ที่น่าสงสาร น่าอนาถใจ หมาที่ถูกทอดทิ้ง เขาเรียกว่า หมาจรจัด หรือหมาวัด
ที่คนเอามาทิ้ง และคนก็ช่างเอามาปล่อยกันเยอะ ถ้าปล่อยให้มันเพ่นพ่านอยู่ตามบริเวณวัด
เวลามีลูกมันจะดูแลยาก...เลยต้องทำเป็นที่เลี้ยงดูให้กับมัน ให้อยู่เป็นที่
จึงเกิดโครงการ “คอนโดสุนัข” วัดสวนแก้ว นนทบุรี
ปัจจุบันมีหมา-แมวที่อยู่ในโครงการ 1,000 กว่าตัว
ท่านใดมีเมตตา ปันน้ำใจให้หมา-แมว (บริจาคอาหารหมา-แมว)
ติดต่อได้ที่มูลนิธิสวนแก้ว (หน้ามูลนิธิ)
โทร. 0 2921 5023 กด 0

รักหมา เลี้ยงหมา อย่าทิ้งหมา

วัดฤๅษาราม : ตำนานะ เสาจารธรรมจักร วัชรอาสน์

ตั้งเดิมยังมีพระพุทธรูป...
เขาเคารพอะไร?

